

**NEXE GRUPA d.d.,
Našice**

**Godišnje izvješće za
2019. godinu**

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Odgovornost Uprave za godišnje konsolidirane financijske izvještaje	1
Izvešće neovisnog revizora	2-6
Konsolidirani Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	7
Konsolidirani Izvještaj o financijskom položaju	8
Konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice	9
Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima	10-11
Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje	12-81
Izvešće posloводства o stanju Nexe Grupe za 2019. godinu	

Odgovornost Uprave za godišnje konsolidirane financijske izvještaje

Uprava društva NEXE GRUPA d.d., Našice, Vinogradska 6 (dalje u tekstu „Društvo“) je dužna osigurati da godišnji konsolidirani financijski izvještaji za 2019. godinu budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, 134/15, 120/16 i 116/18) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija („MSFI“), tako da pružaju istinit i objektivni prikaz konsolidiranog financijskog stanja na datum izvještavanja, konsolidirane financijske uspješnosti, konsolidiranih promjena kapitala i konsolidiranih novčanih tijekova Društva i ovisnih društava („Grupa“) za to razdoblje.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava Društva opravdano očekuje da Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava Društva je izradila godišnje konsolidirane financijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Grupe.

Pri izradbi konsolidiranih financijskih izvještaja Uprava Društva je odgovorna:

- odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika u skladu sa važećim standardima financijskog izvještavanja;
- davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- izradu godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava Društva je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba prihvatljivom točnošću odražavati konsolidirani financijski položaj i konsolidirane rezultate poslovanja Grupe, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, 134/15, 120/16 i 116/18) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija. Uprava Društva je također odgovorna za čuvanje imovine Grupe, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera kako bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Uprava ima odgovornost podnijeti Nadzornom odboru svoj godišnji izvještaj, zajedno s konsolidiranim financijskim izvještajima. Nakon toga Nadzorni odbor mora odobriti godišnje konsolidirane financijske izvještaje za njihovo podnošenje na usvajanje Glavnoj skupštini.

Za i u ime Uprave Nexe grupe d.d.:

Ivan Ergović

Dražan Ivezić

Stjepan Ergović

Josip Ergović

Ivan Ergović ml.

Ivana Čehulić

Predsjednik Uprave

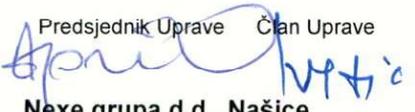
Član Uprave

Član Uprave

Član Uprave

Član Uprave

Članica Uprave

Nexe grupa d.d., Našice

Vinogradska 6

31500 Našice

Republika Hrvatska

Našice, 17. travnja 2020. godine

nexe
GRUPA d.d. NAŠICE (14)

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vlasnicima društva Nexe grupa d.d.

Mišljenje

Obavili smo reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja društva Nexe grupa d.d. i njegovih ovisnih društava („Grupa“), koji obuhvaćaju konsolidirani izvještaj o financijskom položaju na 31. prosinca 2019., konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice i konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika (u nastavku: „financijski izvještaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi konsolidirani financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, konsolidirani financijski položaj Grupe na 31. prosinca 2019. i njezinu konsolidiranu financijsku uspješnost te konsolidirane novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija („MSFI“).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima („MRevS“). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Grupe u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe („IESBA Kodeks“) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Neizvjesnost u vezi s vremenski neograničenim poslovanjem

Skrećemo pozornost na bilješku 39. u financijskim izvještajima u kojoj je navedeno da je slijedom podnijetog zahtjeva za provedbu predstečajnog postupka Društva, Trgovački sud u Osijeku potvrdio 21. srpnja 2016. godine pravomoćnim Rješenje o sklapanju predstečajne nagodbe Društva s vjerovnicima. Grupa i dalje provodi mjere uključene u program restrukturiranja Grupe pri čemu ostaje likvidna i solventna. Procjena Uprave Društva je da je Grupa sposobna nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem. Naše mišljenje nije modificirano u svezi s tim pitanjem.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (NASTAVAK)

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje

Prihodi

Prihodi se mjere po fer vrijednosti primljene naknade odnosno naknade koja se potražuje za proizvode, robu odnosno usluge prodane u sklopu redovnog poslovanja Grupe. Prihodi se iskazuju umanjeni za porez na dodanu vrijednost, količinske popuste i cassa-sconto.

Grupa iskazuje prihode kad je iznos prihoda moguće pouzdano izmjeriti, kad će buduće koristi pritjecati u Grupi kad su ispunjeni specifični kriteriji, opisani u nastavku, koji se odnose na sve djelatnosti Grupe.

(i) Prihodi od veleprodaje proizvoda i trgovačke robe

Grupa proizvodi i distribuira vlastite proizvode, kao i trgovačku robu trećih. Prihodi od veleprodaje iskazuju se kad je Grupa isporučila robu veletrgovcu, kad više nema kontrolu nad upravljanjem dobrima i kad nema nikakvu otvorenu obvezu koja bi utjecala na preuzimanje proizvoda od veletrgovca.

Isporuka je izvršena dopremom proizvoda na određenu lokaciju, prijenosom rizika gubitka na veletrgovca i ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta: veletrgovac je prihvatio dobra u skladu s ugovorom ili je rok za preuzimanje istekao, ili kad Grupa ima objektivan dokaz da su svi uvjeti primopredaje ispunjeni.

Proizvodi se prodaju uz ugovorene količinske popuste i pravo kupca na povrat neispravnih proizvoda i neispravne robe. Prihodi od prodaje obračunavaju se i iskazuju u cijenama utvrđenima u ugovoru, umanjenima za procijenjene količinske popuste, cassa-sconto i povrate. Popusti i povrat robe procjenjuju se na temelju iskustva u prošlosti. Količinski popusti procjenjuju se na temelju predviđenih godišnjih prihoda od prodaje.

Kako smo tijekom naše revizije pristupili ključnom revizijskom pitanju

Postupci koje smo primijenili obuhvatili su postavljanje upita rukovodstvu, testiranje ustroja i učinkovitost djelovanja postupaka uspostavljenih internih kontrola, kao i testiranje detalja da bismo se uvjerali u točnost obrade transakcija prihoda.

- Ocijenili smo ustroj i učinkovitost djelovanja kontrola nad utvrđivanjem i evidentiranjem transakcija prihoda.
- Ocijenili smo postojeće kontrole nad poslovnim procesom autorizacije knjiženja prihoda od prodaje.
- Testirali smo točnost na uzorku računa izdanih kupcima.
- Testirali smo bitna usklađenja koja je provelo rukovodstvo da bismo ocijenili potpunost i točnost prihoda.
- Testirali smo dokaze kao podloge za ručno provedena knjiženja u dnevnik na kontima prihoda da bismo utvrdili postojanje neuobičajenih stavki.

Potvrdili smo valjanost pretpostavki i ključnih procjena koje je rukovodstvo primijenilo u obračunavanju i iskazivanju prihoda.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. U pogledu Izvješća posloводства Grupe, koje je uključeno u Godišnje izvješće, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru uključuje li Izvješće posloводства potrebne objave navedene u članku 21. i članku 24. Zakona o računovodstvu.

Temeljem provedenih postupaka tijekom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnost to procijeniti, izvještavamo sljedeće:

- a) Informacije uključene u ostale informacije u skladu su, u svim značajnim odrednicama, s priloženim financijskim izvještajima.
- b) Izvješće posloводства pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 21. i člankom 24. Zakona o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Grupe i njezina okruženja stečenog u okviru revizije financijskih izvještaja, nismo ustanovili značajne pogrešne prikaze u ostalim informacijama.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz financijskih izvještaja u skladu s MSFI-jevima, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Grupi ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Grupa.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Grupa prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Pribavljamo dostatne i primjerene revizijske dokaze u vezi s financijskim informacijama subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe kako bi izrazili mišljenje o tim konsolidiranim financijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadziranje i izvođenje revizije Grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizijsko mišljenje.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ostale obveze izvještavanja propisane Uredbom EU br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća i Zakonom o reviziji

Glavna skupština Društva nas je imenovala revizorom Društva 18. lipnja 2019. godine za potrebe revizije priloženih financijskih izvještaja. Naš neprekinuti angažman traje ukupno 2 godine te se odnosi na razdoblje 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2019. godine.

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje o priloženim financijskim izvještajima dosljedno je s dodatnim izvješćem izdanim revizorskom odboru Društva 31. ožujka 2020. godine, u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća;
- prilikom obavljanja revizije nisu pružane nedozvoljene nerevizorske usluge iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.

Tokom 2019. godine Društvu i društvima pod njegovom kontrolom nismo, uz usluge zakonske revizije, pružili druge usluge, osim onih usluga koje su objavljene u Godišnjem izvješću.

Partner odgovoran za angažman revizije na temelju koje je sastavljeno ovo izvješće neovisnog revizora je Marina Tonžetić.

Marina Tonžetić

Direktor i ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o.

Zagreb, 17. travnja 2020. godine

Radnička cesta 80,

10 000 Zagreb,

Republika Hrvatska

Konsolidirani Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi iskazani su u tisućama kuna)

	Bilješka	2019.	2018.
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje	4	1.031.717	959.273
Ostali poslovni prihodi	5	55.373	78.353
Ukupno poslovni prihodi		1.087.090	1.037.626
POSLOVNI RASHODI			
Promjene u zalihama gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		(4.594)	6.065
Materijalni troškovi	6	(600.214)	(578.335)
Troškovi osoblja	7	(167.584)	(158.275)
Amortizacija	16,17,18	(85.053)	(76.290)
Ostali troškovi	8	(71.729)	(60.508)
Vrijednosna usklađenja	9	(19.449)	(28.618)
Rezerviranja	10	(2.102)	(5.339)
Ostali troškovi poslovanja	11	(13.362)	(36.279)
Ukupno poslovni rashodi		(964.087)	(937.579)
DOBIT IZ REDOVNOG POSLOVANJA		123.003	100.047
FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI			
Financijski prihodi	12	37.652	670.336
Financijski rashodi	12	(32.142)	(40.892)
Ukupni financijski rezultat		5.510	629.444
UKUPNI PRIHODI		1.124.742	1.707.962
UKUPNI RASHODI		(996.229)	(978.471)
DOBIT IZ POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA		128.513	729.491
Porez na dobit	13	(21.339)	(8.896)
DOBIT IZ POSLOVANJA NAKON OPOREZIVANJA		107.174	720.595
DOBIT RAZDOBLJA		107.174	720.595
Nekontrolirajući interesi	27	(81)	1.965
DOBIT PRIPISAN IMATELJIMA KAPITALA MATICE		107.093	722.560
OSTALA SVEOBUH VATNA DOBIT			
Ostala sveobuhvatna dobit koja će se reklasificirati u dobit i gubitak			
Tečajne razlike - inozemna poslovanja		1.086	(1.881)
Ostala sveobuhvatna dobit / (gubitak) – neto od poreza		1.086	(1.881)
UKUPNA SVEOBUH VATNA DOBIT KOJA PRIPADA		108.260	718.714
Imateljima kapitala matice		108.300	721.082
Nekontrolirajućim interesima		(40)	(2.368)
Osnovna i razrijeđena dobit po dionici (u kunama i lipama)	14	12,57	84,78

Popratne bilješke čine sastavni dio konsolidiranog izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju

Na dan 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi iskazani su u tisućama kuna)

	Bilješka	31.12.2019.	31.12.2018.
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	16	5.453	6.270
Nekretnine, postrojenja i oprema	17	775.137	796.977
Ulaganje u nekretnine	17a	64.876	34.541
Imovina s pravom upotrebe	18	2.689	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	19	8.289	8.572
Ulaganja u ovisna društva	20	-	2.200
Potraživanja za dane zajmove i depozite	21	4.135	5.342
Potraživanja od kupaca	23	360	493
Odgođena porezna imovina	13	7.097	6.036
		868.036	860.431
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	22	224.942	214.502
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	26	3.660	8.590
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	23	182.042	192.548
Potraživanja za dane zajmove i ostala financijska imovina	24	44.033	12.284
Novac i novčani ekvivalenti	25	90.010	35.712
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja, nedospjela naplata prihoda		6.156	7.475
		550.843	471.111
UKUPNA IMOVINA		1.418.879	1.331.542
Kapital i pričuve			
Temeljni kapital	27	94.638	94.638
Vlastite dionice		(97.790)	(97.771)
Pričuve	28	102.503	98.633
Zadržana dobit i rezultat razdoblja		542.957	441.188
Tečajne razlike		(34.400)	(35.607)
Kapital pripisan imateljima kapitala matice		607.908	501.081
Nekontrolirajući interesi	29	11.310	11.350
OBVEZE			
Dugoročne financijske obveze	30	403.263	446.662
Dugoročna rezerviranja	31	15.059	14.970
Odgođena porezna obveza	13	65.196	71.540
Dugoročne obveze prema dobavljačima i ostale dugoročne obveze	32	3.887	8.007
		487.405	541.179
Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze	33	112.935	145.915
Kratkoročne financijske obveze i tekuće dospjeće dugoročnih financijskih obveza	34	169.357	125.783
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja		29.964	6.234
		312.256	277.932
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		1.418.879	1.331.542

Popratne bilješke čine sastavni dio konsolidiranog izvještaja o financijskom položaju.

Konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi iskazani su u tisućama kuna)

	Temeljni kapital	Vlastite dionice	Pričuve	Zadržana dobit i rezultat razdoblja	Tečajne razlike	Kapital pripisan imateljima kapitala matice	Nekontrolirajući interesi	Ukupno kapital
Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine	94.638	(97.742)	135.554	(294.343)	(34.129)	(196.022)	12.128	(183.894)
Dobit tekuće godine	-	-	-	722.560	-	722.560	(1.965)	720.595
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	(1.478)	(1.478)	(403)	(1.881)
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	-	722.560	(1.478)	721.082	(2.368)	718.714
Raspored kapitalnih rezervi za pokriće gubitka	-	-	(36.921)	36.921	-	-	-	-
Stjecanje vlastitih dionica	-	(29)	-	-	-	(29)	-	(29)
Smanjenje dugotrajne imovine izravno priznato u kapitalu	-	-	-	(7.785)	-	(7.785)	-	(7.785)
Smanjenje kapitala za očekivane gubitke prema MSFI 9	-	-	-	(17.037)	-	(17.037)	-	(17.037)
Promjena nekontrolirajućih interesa	-	-	-	-	-	-	1.590	1.590
Ulazak društava u konsolidaciju	-	-	-	872	-	872	-	872
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	94.638	(97.771)	98.633	441.188	(35.607)	501.081	11.350	512.431
Dobit tekuće godine	-	-	-	107.093	-	107.093	81	107.174
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	1.207	1.207	(121)	1.086
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	-	107.093	1.207	108.300	(40)	108.260
Raspored dobiti u rezerve	-	-	3.870	(3.870)	-	-	-	-
Stjecanje vlastitih dionica	-	(19)	-	-	-	(19)	-	(19)
Ostale promjene	-	-	-	(4.850)	-	(4.850)	-	(4.850)
Ulazak društava u konsolidaciju	-	-	-	3.396	-	3.396	-	3.396
Stanje na dan 31. prosinca 2019. godine	94.638	(97.790)	102.503	542.957	(34.400)	607.908	11.310	619.218

Popratne bilješke čine sastavni dio konsolidiranog izvještaja o promjenama vlasničke glavnice.

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima
 Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi iskazani su u tisućama kuna)

	Bilješka	2019.	2018.
Poslovne aktivnosti			
Dobit prije poreza		128.513	729.491
<i>Usklade:</i>			
Amortizacija	16, 17, 18	85.053	76.290
Neto dobiti od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	5	(1.038)	(8.211)
Vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne imovine	9	-	10.247
Gubici od prodaje financijske imovine	12	-	2.023
Neto nerealizirani gubici od financijske imovine	12	643	1.663
Vrijednosna usklađenja financijske imovine	12	-	26
Gubici po osnovi otpisa udjela u ovisnim društvima	12	-	53
Neto (povećanje)/umanjenje vrijednosti za očekivane gubitke	5, 9, 12	(4.762)	962
Neto vrijednosno usklađenje danih zajmova	12	(3.077)	(3.689)
Otpis potraživanja za zajmove	12	-	40
Neto vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca	9	4.204	(7.288)
Vrijednosna usklađenja zaliha	9	3.227	6.996
Vrijednosno usklađenje imovine namijenjene prodaji	9	121	-
Prihodi od kamata i dividendi	12	(936)	(690)
Prihodi od otpisa financijskih obveza i kamata	12	(29.917)	(656.740)
Rashodi od kamata	12	24.129	26.242
Rezerviranja	31	89	3.038
Neto tečajne razlike		(350)	(900)
Ostala usklađenja za nenovčane transakcije		(8.436)	(4.046)
Dobit iz poslovanja prije promjena na poslovnim sredstvima i obvezama		197.463	175.507
Promjene u radnom kapitalu			
		(668)	(14.353)
Povećanje kratkoročnih obveza		10.453	2.166
Smanjenje/(povećanje) kratkotrajnih potraživanja		2.025	(9.202)
Povećanje zaliha		(13.434)	(7.317)
Ostala smanjenja		288	-
Neto novac iz poslovnih aktivnosti		196.795	161.154
Novčani izdaci za kamate		(18.671)	(24.616)
Plaćeni porez na dobit		(24.901)	(17.742)
Neto novac iz poslovnih aktivnosti		153.223	118.796

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi iskazani su u tisućama kuna)

	Bilješke	2019.	2018.
Ulagačke aktivnosti			
Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine		9.644	24.309
Primici od prodaje imovine raspoložive za prodaju		50	3.458
Novčani primici od kamata i dividendi		250	424
Novčani primici s osnove povrata danih zajmova		11.230	22.150
Novčani primici od ostalih investicijskih aktivnosti		-	733
Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine		(82.353)	(57.032)
Novčani izdaci s osnove danih zajmova		(25.146)	(20.162)
Stjecanje i osnivanje ovisnih društava		-	(2.200)
Neto novac iz ulagačkih aktivnosti		(86.325)	(28.320)
Financijske aktivnosti			
Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi		124.735	62.081
Novčani primici od izdanih dužničkih financijskih instrumenata		74.019	-
Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi		(208.164)	(158.266)
Novčani izdaci za financijski najam		(3.171)	(1.791)
Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica		(19)	(29)
Neto novac iz financijskih aktivnosti		(12.600)	(98.005)
Neto povećanje / (smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		54.298	(7.529)
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja		35.712	43.241
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	25	90.010	35.712

Popratne bilješke čine sastavni dio konsolidiranog izvještaja o novčanim tokovima.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi iskazani su u kunama)

---

1. OPĆI PODACI

Nexe grupa d.d. ("Društvo") ima sjedište u Našicama, Vinogradska 6. Grupa posluje na međunarodnom tržištu kao proizvođač cementa, građevinskog materijala i drugih proizvoda te pružatelj usluga.

Grupu čine:

Matica:

- Nexe grupa d.d., Našice – za upravljanje društvima

Društva kćeri i unuke u Republici Hrvatskoj:

- Našicecement d.d., Našice – proizvodnja cementa,
- Igma d.o.o., Koprivnica – vađenje šljunka i pijeska,
- Nexe gradnja d.o.o., Našice – završni i instalacijski radovi u građevinarstvu,
- Panon-gradnja d.o.o., Našice – upravljanje i održavanje nekretnina,
- Dilj d.o.o., Vinkovci – proizvodnja cigle i crjepova,
- Luka Tranzit Osijek d.o.o., Osijek – obavljanje lučkih i skladišnih djelatnosti i trgovina,
- Ekonex d.o.o., Našice – gospodarenje otpadom,
- Cement-market d.o.o., Našice – trgovina građevinskog materijala.

Društva kćeri i unuke u Bosni i Hercegovini:

- Nexe beton d.o.o., Sarajevo – proizvodnja betona,
- Nexe d.o.o., Sarajevo – proizvodnja betona i sličnih proizvoda,
- Tvornica opeke d.o.o., Sarajevo – proizvodnja opeke,
- N-Invest d.o.o., Sarajevo – upravljanje, proizvodnja i trgovina.

Društva kćeri u Srbiji:

- Nexe beton d.o.o., Novi Sad – proizvodnja betona,
- Polet a.d., Novi Bečej – proizvodnja cigle i crjepova, vađenje gline i kaolina,
- Polet keramika d.o.o., Novi Bečej – proizvodnja keramičkih pločica.

Članice Grupe koje se ne konsolidiraju:

- S.C. Nexe Trade s.r.l., Dumbravita, Rumunjska - posredovanje u trgovini građevinskim materijalom,

Društvo se ne konsolidira jer nije obavljalo djelatnost u 2019. godini i nije od značajnog utjecaja na konsolidirane financijske izvještaje Društva.

Zaposlenici

Na dan 31. prosinca 2019. godine Grupa je imala 1.694 zaposlena i to u Hrvatskoj 1.048, Srbiji 541 i Bosni i Hercegovini 105, a na dan 31. prosinca 2018. godine Grupa je imala 1.684 zaposlena (u Hrvatskoj 1.039, Srbiji 541 i Bosni i Hercegovini 104).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Uprava Društva

- Ivan Ergović, predsjednik Uprave,
- Stjepan Ergović, član Uprave,
- Josip Ergović, član Uprave,
- Ivan Ergović ml., član Uprave,
- Dražen Ivezić, član Uprave od 1. studenoga 2019. godine,
- Ivana Čehulić, članica Uprave od 1. veljače 2020. godine,
- Oto Ostović, član Uprave do 1. studenoga 2019. godine.

Svaki član Uprave zastupa Društvo pojedinačno i samostalno.

Nadzorni odbor Društva

- Željko Lukač, predsjednik Nadzornog odbora od 16. ožujka 2020. godine,
- Oto Ostović, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora od 16. ožujka 2020. godine,
- Oleg Uskoković, član Nadzornog odbora,
- Željko Perić, predsjednik i član Nadzornog odbora do 16. ožujka 2020. godine.

Revizorski odbor Društva:

- Željko Lukač, predsjednik Revizorskog odbora,
- Željko Perić, član Revizorskog odbora,
- Krešimir Dundović, član Revizorskog odbora,
- Tajana Kozina, članica Revizorskog odbora.

1.1. Predstečajna nagodba

Uslijed značajnog pada investicijskih aktivnosti i osobne potrošnje na hrvatskom tržištu i tržištima u okruženju te problema vezanih uz pogoršanje naplate potraživanja, kao posljedica globalne krize, Društvo se od 2008. godine suočilo sa značajnim padom poslovne aktivnosti i pogoršanjem likvidnosti. Stoga je temeljem Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi podnijelo zahtjev za predstečajni postupak s ciljem da riješi tešku financijsku poziciju Društva. Postupak predstečajne nagodbe otvoren je 4. travnja 2013. godine, a Trgovački sud u Osijeku potvrdio je 21. srpnja 2016. godine pravomoćnim Rješenje o sklapanju predstečajne nagodbe s vjerovnicima.

Društvo je s pojedinim grupama vjerovnika utvrdilo načine namirenja obveza kroz reprogram i/ili djelomični otpis obveza. Do kraja 2018. godine Društvo je podmirilo sve obveze prema grupama vjerovnika Tijela javne uprave i poduzeća u većinskom državnom vlasništvu te ostalim vjerovnicima (dobavljačima za robu i usluge). Vjerovnicima iz grupe Financijske institucije Društvo podmiruje obveze prema ugovorenim rokovima uz reprogram na 10 godina. Vjerovnicima iz grupe Imatelji obveznica s danom 21. srpnja 2018. godine otpisano je 60% duga po obveznici, a preostali dug po obveznici pretvoren je u mezzanine s rokom dospeljeća do 31. prosinca 2023. godine. Društvo i nadalje provodi mjere uključene u program restrukturiranja pri čemu ostaje likvidno i solventno. Uprava je uvjerena da će mjere uključene u program restrukturiranja biti dovoljne da osiguraju nastavak poslovanja Društva i Grupe (bilješka 39).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Osnova pripreme

Izjava o usklađenosti i osnova prikaza

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe za 2019. godinu sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, 134/15, 120/16 i 116/18) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija ("MSFI").

Konsolidirani financijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke nastanka poslovnog događaja po kojem se učinci transakcija priznaju kada su nastali i iskazuju u konsolidiranim financijskim izvještajima za razdoblje na koje se odnose, te uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja.

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe sastavljeni su u hrvatskim kunama kao funkcionalnoj, odnosno izvještajnoj valuti Grupe.

Konsolidirani financijski izvještaji iskazani su u tisućama hrvatskih kuna.

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja

Standard i tumačenja na snazi u tekućem razdoblju

Sljedeći novi standardi i izmijenjeni i dopunjeni postojeći standardi izdani od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde i tumačenja koje izdaje Odbor za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja i koji su usvojeni u Europskoj uniji su na snazi u tekućem razdoblju:

- **MSFI 16 „Najmovi”**, usvojen u Europskoj uniji 31. listopada 2017. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **izmjene MSFI-ja 9 „Financijski instrumenti”** - Predujmovi s negativnom naknadom, usvojene u Europskoj uniji 22. ožujka 2018. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **izmjene MRS-a 19 „Primanja zaposlenih”** – Izmjene, suženje prava, odnosno isplata iz planova primanja, usvojene u Europskoj uniji 13. ožujka 2019. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Standard i tumačenja na snazi u tekućem razdoblju (nastavak)

- **izmjene MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima”** - Dugoročna ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke pothvate, usvojene u Europskoj uniji 8. veljače 2019. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **izmjene raznih standarda uslijed „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2015. - 2017.”**, proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta, usvojene u Europskoj uniji 14. ožujka 2019. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **OTMFI 23 „Nesigurnost u vezi s primjenom poreznih pravila na porez na dobit”** – usvojen u Europskoj Uniji 23. listopada 2018. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.).

Usvajanje navedenih izmjena postojećih standarda i tumačenja nije dovelo do materijalnih promjena financijskih izvještaja Grupe izuzev primjene MSFI 16. Na dan 1. siječnja 2019. godine Grupa je priznala imovinu s pravom upotrebe i obveze po najmovima u iznosu 4.138 tisuća kuna (bilješka 18).

Utjecaj početne primjene MSFI-a 16 *Najmovi*

(a) Utjecaj nove definicije najma

Grupa je iskoristila praktična rješenja dostupna za prijelaz na MSFI 16 kako ne bi ponovno procjenjivalo je li riječ o ugovoru o najmu odnosno sadržava li ugovor najam. Slijedom toga, definicija najma u skladu s MRS-om 17 i OTMFI-jem 4 i dalje će se primjenjivati na najmove sklopljene ili izmijenjene prije 1. siječnja 2019. Promjena definicije najma uglavnom se odnosi na pojam kontrole.

MSFI-jem 16 određuje se sadržava li ugovor najam na temelju kojeg Grupa ima pravo kontrolirati uporabu utvrđene imovine u određenom razdoblju u zamjenu za naknadu. To se razlikuje od usredotočenosti na „rizike i koristi” koja obilježava MRS 17 i OTMFI 4.

Grupa primjenjuje definiciju najma i povezane smjernice sadržane u MSFI-ju 16 na sve ugovore o najmu sklopljene ili izmijenjene 1. siječnja 2019. ili nakon tog datuma (bez obzira na to je li riječ o najmodavcu ili najmoprimcu). Pri pripremi za prvu primjenu MSFI-ja 16, Grupa je izvršila provedbeni projekt. Provedba tog projekta pokazala je da nova definicija sadržana u MSFI-ju 16 neće značajno izmijeniti opseg ugovora koji zadovoljavaju definiciju najma za Grupu.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Utjecaj početne primjene MSFI-a 16 *Najmovi (nastavak)*

(b) Utjecaj na računovodstvo najmoprimca

(i) *Protekli poslovni najmovi*

MSFI 16 će promijeniti način na koji Grupa obračunava najmove koji su prethodno klasificirani kao poslovni najmovi prema MRS-u 17, i koji su bili izvanbilančne stavke. Pri primjeni MSFI-ja 16, Grupa za sve najmove (osim za najmove navedene u nastavku):

- iskazuje imovinu s pravom uporabe i obveze po najmu u izvještaju o financijskom položaju, koje se prvi put mjere u visini sadašnje vrijednosti budućih plaćanja najma, s imovinom s pravom uporabe usklađenom za iznos unaprijed plaćenih ili odgođenih plaćanja najma u skladu s MSFI-jem 16: C8 (b) (ii)
- iskazuje amortizaciju imovine s pravom uporabe i kamate na obveze po najmu u izvještaju o dobiti i gubitku;
- razdvaja ukupan iznos novca uplaćenog u dio glavnice (prikazan u aktivnostima financiranja) i kamate (prikazane u poslovnim aktivnostima) u izvještaju o tijeku novca.

Poticaji za najam (npr. razdoblja za koja je najmodavac oslobodio najmoprimca od plaćanja najamnine) iskazani su kao dio mjerenja imovine s pravom uporabe i obveza po najmu, dok su se u skladu s MRS-om 17 iskazivali poticaji za najam, pravocrtno amortizirani kao smanjenje troška najma.

U skladu s MSFI-jem 16, za imovinu s pravom uporabe ispituje se umanjenje vrijednosti u skladu s MRS-om 36.

Kad je riječ o kratkoročnim najmovima (razdoblje najma od 12 mjeseci ili manje) te najmovima imovine male vrijednosti, Grupa je odlučila pravocrtno iskazati rashode za najam, kako je to dopušteno MSFI-jem 16. Navedeni se trošak iskazuje kao „Materijalni troškovi – Ostali vanjski troškovi ” u dobiti i gubitku.

Grupa je iskoristilo sljedeća praktična rješenja pri primjeni pristupa na kumulativnoj osnovi u pogledu najmova koji su prethodno klasificirani kao poslovni najmovi prema MRS-u 17.

- Grupa je primijenila jedinstvenu diskontnu stopu na portfelj najmova sa sličnim obilježjima.
- Grupa je uskladila imovinu s pravom uporabe na datum početne primjene za iznos rezerviranja za štetne ugovore o najmu iskazane u skladu s MRS-om 37 u izvještaju o financijskom položaju netom prije datuma početne primjene umjesto provedbe procjene umanjenja vrijednosti.
- Grupa je odlučila ne iskazati imovinu s pravom uporabe i obveza po najmu za najmove čije razdoblje trajanja završava u roku od 12 mjeseci od datuma početne primjene.
- Grupa je izostavila početne izravne troškove iz mjerenja imovine s pravom uporabe na datum početne primjene.
- Grupa je na temelju naknadnog uvida utvrdila razdoblje trajanja najma u slučaju ugovora s mogućnosti produljenja ili prekida najma.
- Grupa je na datum prve primjene evidentirala iznose imovine s pravom uporabe i obveza po najmu u istome iznosu.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Utjecaj početne primjene MSFI-a 16 *Najmovi* (nastavak)

(b) Utjecaj na računovodstvo najmoprimca (nastavak)

(i) *Protekli financijski najmovi*

Kad je riječ o najmovima klasificiranim kao financijskim najmovima prema MRS-u 17, knjigovodstveni iznos imovine i obveza temeljem financijskog najma izmjeren primjenom MRS-a 17 netom prije početka početne primjene reklasificira se u imovinu s pravom uporabe odnosno obveze po najmu bez usklađivanja, osim ako je Grupa odlučila primijeniti iznimku za priznavanje najmova male vrijednosti. Imovina s pravom uporabe i obveze po najmu obračunavaju se primjenom MSFI-ja 16 od 1. siječnja 2019. godine.

Najmovi

Grupa je primijenila MSFI 16 uporabom pristupa na kumulativnoj osnovi te stoga nije prepravilo usporedne informacije i iskazalo ih je u skladu s MRS-om 17. Pojednostosti računovodstvenih politika u skladu s MRS-om 17 i MSFI-jem 16 prezentirane su zasebno u nastavku.

Standardi i tumačenja koje je objavio Odbor za Standarde i usvojeni su u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi

Na datum odobrenja financijskih izvještaja bili su objavljeni, ali ne i na snazi sljedeći novi standardi te izmjene postojećih standarda, koje je objavio OMRS i usvojila ih je Europska unija:

- **izmjene MRS-a 1 “Prezentacija financijskih izvještaja” i MRS-a 8 “Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama greškama”** – Definicija značajnosti, usvojene u Europskoj uniji 29. studenoga 2019. (na snazi za godišnja razdoblja počevši na ili nakon 1. siječnja 2020.),
- **izmjene MSFI-ja 9 „Financijski instrumenti”, MRS-a 39 „Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje” te MSFI-ja 7 „Financijski instrumenti: objavljivanje”** - Reforma referentnih kamatnih stopa, usvojene u Europskoj uniji 15. studenoga 2020. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020.),
- **izmjene upućivanja na Konceptualni okvir u MSFI-jevima**, usvojene u Europskoj uniji 29. studenoga 2019. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020.).

Grupa očekuje da primjene ovih standarda i izmjena postojećih standarda ne dovode do materijalnih promjena financijskih izvještaja u razdoblju Prve primjene standarda.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Novi standardi te izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je izdao Odbor za Standarde ali još nisu stupili usvojeni u Europskoj uniji

MSFI-jevi trenutno usvojeni u Europskoj uniji ne razlikuju se značajno od propisa koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (OMRS), izuzev sljedećih standarda i izmjena postojećih standarda, o čijem usvajanju Europska unija 17. travnja 2020. godine još nije donijela odluku (datumi stupanja na snagu navedeni u nastavku odnose se na MSFI-jeve koje je objavio OMRS):

- **MSFI 14 „Regulativom propisane razgraničene stavke”** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.) - Europska komisija odlučila je postupak preuzimanja ovog prijelaznog standarda odgoditi do objave njegove konačne verzije,
- **MSFI 17 „Ugovori o osiguranju”** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021.),
- **izmjene MSFI 3 “Poslovna spajanja”** - Definicija poslovanja (na snazi za poslovna spajanja za koje je datum stjecanja na ili nakon početka prvog godišnjeg izvještajnog razdoblja koje počinje na dan ili nakon 1. siječnja 2020. i na stjecanje sredstava do kojih dolazi na ili nakon početka tog razdoblja),
- **izmjene MSFI-ja 10 „Konsolidirani financijski izvještaji” i MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima”** - Prodaja odnosno ulog imovine između ulagača i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata te daljnje izmjene (prvotno određeni datum stupanja na snagu odgođen je do dovršetka projekta istraživanja na temu primjene metode udjela).

Uprava Grupe predviđa da primjena navedenih standarda, izmjena i tumačenja, kako je prethodno navedeno, neće imati materijalno značajan utjecaj na konsolidirane financijske izvještaje Grupe u razdoblju njihove prve primjene. Grupa je odlučila ne usvojiti nove standarde, izmjene postojećih standarda i interpretacije prije datuma njihovog stupanja na snagu.

a) Osnova konsolidacije

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe obuhvaćaju financijske izvještaje Društva te subjekata pod kontrolom Društva (ovisna društva). Kontrola je prisutna ako Društvo ima moć upravljanja financijskim i poslovnim politikama nekog subjekta na način da ostvari koristi od njegovih aktivnosti.

Rezultati ovisnih društava stečenih ili prodanih tijekom godine uključuju se u konsolidirani račun dobiti i gubitka od datuma stvarnog stjecanja, odnosno do datuma prodaje.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

a) Osnova konsolidacije (nastavak)

Financijski izvještaji ovisnih društava su po potrebi usklađeni kao posljedica međusobnog ujednačavanja računovodstvenih politika subjekata u sklopu Grupe. Sve transakcije unutar Grupe, kao i sva stanja, prihodi i rashodi eliminirani su prilikom konsolidacije. Nekontrolirajući interesi u neto imovini konsolidiranih ovisnih društava iskazuju se odvojeno od glavnice. Nekontrolirajući interesi u neto imovini sastoje se od iznosa nekontrolirajućih interesa na datum prvotne poslovne kombinacije izračunatih u skladu s MSFI 3 i udjela nekontrolirajućih interesa u promjenama vlasničke glavnice od datuma poslovne kombinacije.

Društva pod kontrolom koja se konsolidiraju su:

Naziv društva	Zemlja osnutka	%-tni udio u vlasništvu	%-tni udio u glasačkim pravima	Osnovna djelatnost
Našicecement d.d. Našice	RH	100,00	100,00	Proizvodnja cementa
Igma d.o.o. Koprivnica	RH	100,00	100,00	Vađenje šljunka i pijeska
Nexe gradnja d.o.o. Našice	RH	100,00	100,00	Izgradnja građevinskih objekata
Panon-gradnja d.o.o. Našice	RH	100,00	100,00	Upravljanje i održavanje nekretnina
Luka Tranzit Osijek d.o.o. Osijek	RH	82,33	82,33	Lučke djelatnosti, vađenje pijeska
Ekonex d.o.o. Našice	RH	100,00	100,00	Gospodarenje otpadom
Dilj d.o.o. Vinkovci	RH	100,00	100,00	Proizvodnja opeke i crijepa
Cement-market d.o.o. Našice	RH	100,00	100,00	Trgovina građevinskog materijala
Nexe beton d.o.o. Novi Sad	SRB	100,00	100,00	Proizvodnja betona
Polet a.d. Novi Bečej	SRB	96,60	96,60	Proizvodnja crijepa
Polet keramika d.o.o. Novi Bečej	SRB	96,60	96,60	Proizvodnja keramičkih pločica
Nexe beton d.o.o. Sarajevo	BiH	100,00	100,00	Proizvodnja betona
Nexe d.o.o. Sarajevo	BiH	100,00	100,00	Proizvodnja betona i sličnih proizvoda
Tvornica opeke d.o.o. Sarajevo	BiH	100,00	100,00	Proizvodnja opeke
N-Invest d.o.o. Sarajevo	BiH	100,00	100,00	Upravljanje, proizvodnja i trgovina

Društva pod kontrolom koja se ne konsolidiraju su:

Naziv društva	Zemlja osnutka	%-tni udio u vlasništvu	%-tni udio u glasačkim pravima	Osnovna djelatnost
Nexe trade s.r.l. Dumbravita	ROM	95,24	95,24	Prodaja građevinskih proizvoda

Društvo koja se ne konsolidira nije obavljalo djelatnost u 2019. godini i nije značajno za Grupi.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

b) Poslovna spajanja

Stečena ovisna društva iskazuju se metodom stjecanja. Trošak stjecanja mjeri se kao ukupna fer vrijednost prenesene imovine te stečenih ili preuzetih obveza na datum razmjene i glavničnih instrumenata koje je Grupa izdala u zamjenu za kontrolu nad stečenim subjektom, uvećana za sve troškove izravno povezane s poslovnim spajanjem. Prepoznatljiva imovina, obveze i nepredviđene obveze stečenog subjekta koji udovoljavaju uvjetima priznavanja iz MSFI-ja 3 priznaju se po fer vrijednostima na datum stjecanja, odnosno kada je stečena puna kontrola nad poslovanjem preuzete podružnice.

c) Goodwill

Goodwill stečen poslovnim kombinacijama se izvorno mjeri po trošku što predstavlja iznos iznad troška poslovne kombinacije nad interesom Grupe u neto fer vrijednosti imovine, obveza i potencijalnih obveza koji se mogu odrediti. Nakon početnog priznavanja goodwill se mjeri po trošku umanjenom za akumulirani gubitak od umanjenja vrijednosti. Goodwill se pregledava radi mogućeg umanjenja vrijednosti jedanput godišnje ili češće ako događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju da bi knjigovodstvena vrijednost mogla postati umanjena.

d) Priznavanje prihoda

Prodaja robe, vlastitih proizvoda i usluga

Prihod nastaje iz redovne djelatnosti Društva.

Pristup od 5 koraka u priznavanju prihoda od ugovora s kupcima je:

- Korak 1: Utvrditi ugovor(e) s kupcem
- Korak 2: Utvrditi obvezu na činidbe iz ugovora
- Korak 3: Odrediti cijenu transakcije
- Korak 4: Cijenu transakcije razdijeliti na ugovorene obveze na činidbu
- Korak 5: Prihode priznati kada, odnosno kako subjekt ispunjava svoju obvezu na činidbu

Prema MSFI-ju 15, subjekt priznaje prihod kada (ili kako) je ispunjena obveza činidbe, tj. kada se „kontrola“ dobara ili usluga na kojima se temelji određena obveza činidbe prenosi na kupca.

Prihod se priznaje za svaku pojedinu obvezu izvršenja u ugovoru u iznosu cijene transakcije. Cijena transakcije je iznos u ugovoru na koji Grupa ima pravo u zamjenu za robu ili usluge koje daje kupcu. Za ugovore koji sadrže više od jedne obveze izvršenja (višestruki aranžman), Grupa alocira cijenu transakcije na obveze činidbe na bazi pojedinačne prodajne cijene. Pojedinačna prodajna cijena (PPC) je cijena po kojoj Grupa prodaje robu ili uslugu pojedinačno kupcu.

Prihod se priznaje kada je ispunjena obveza činidbe prijenosom kontrole sa robe ili usluga na kupca. Kontrola robe je prenesena kada je roba isporučena kupcu, kupac ima potpuno vlasništvo nad robom i nema neispunjenih obveza koje bi mogle utjecati na prihvaćanje robe od strane kupca. Isporuka se događa kada je roba isporučena na određenu lokaciju a rizik kašnjenja i gubitak je prenesen na kupca. Kontrola robe se obično prenosi u određenom trenutku.

Kontrola usluga prenosi se tijekom vremena ili u određenom trenutku, što utječe na to kada se prihod priznaje. Prihod od pružanja usluga priznaje se u obračunskom razdoblju u kojem se pružaju usluge.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

d) Priznavanje prihoda

Ako se prihod od usluga proteže na više od jednog razdoblja, koristi se metoda izlaza (na osnovu jedinica/obavljenog rada) za mjerenje napretka prema završetku.

Grupa koristi opciju ne uzimanja u obzir značajne financijske komponente ako je maksimalno razdoblje između isporuke robe ili davanja usluga i plaćanja kupca jedna godina ili manje.

Grupa primjenjuje MFSI 15 Prihodi na pojedinačne ugovore, a ne na portfelj ugovora.

Prihodi od dividendi, odnosno udjela u dobiti priznaju se u trenutku kad su utvrđena prava na primitak dividende odnosno udjela u dobiti.

Nema značajnih promjena budući da je Grupa ranije priznalo prihod kada je prenesena kontrola nad prodanom robom. Uvjeti plaćanja su nakon isporuke robe. Nema značajnih transakcijskih posrednika. Također nisu ugovoreni značajniji povrati ili povrati sredstava, kao ni značajna jamstva.

e) Financijski prihodi i troškovi

Financijski prihodi i troškovi obuhvaćaju obračunatu kamatu na kredite i zajmove primjenom metode efektivne kamatne stope, potraživanja za kamate na uložena sredstva, prihode od dividendi, dobitke i gubitke od tečajnih razlika, te dobitke i gubitke od financijske imovine po fer vrijednosti u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Prihod od kamate se priznaje u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti primjenom metode obračunatih prihoda, koristeći efektivnu kamatnu stopu. Prihod od dividendi priznaje se u računu dobiti i gubitka na datum kada je ustanovljeno pravo Grupe na isplatu dividende.

Prihodi od dividendi, odnosno udjela u dobiti priznaju se u trenutku kad su utvrđena prava na primitak dividende odnosno udjela u dobiti.

Financijski trošak sastoji se od troška obračunatih kamata na pozajmice, promjena fer vrijednosti financijske imovine iskazane po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka, gubitaka od umanjenja vrijednosti financijske imovine, gubitaka od tečajnih razlika. Troškovi zajmova koji se ne mogu izravno pripisati akviziciji, izgradnji ili proizvodnji kvalificirane imovine priznaju se u računu dobiti i gubitka koristeći metodu efektivne kamatne stope, dok se u suprotnom kapitaliziraju.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

f) Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u hrvatskim kunama početno se mjere preračunavanjem po važećem tečaju na datum transakcije. Monetarna imovina i obveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum bilance primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na taj datum. Tečajne razlike od nemonetarne imovine, koje nastaju prilikom njezinog naknadnog mjerenja, priznaju se po tečaju na datum mjerenja zajedno s dobitkom/gubitkom nastalim naknadnim mjerenjem.

Na dan 31. prosinca tečaj kune je bio kako slijedi:

31. prosinca 2019.	EUR 1 = HRK 7,442580	USD 1 = HRK 6,649911
31. prosinca 2018.	EUR 1 = HRK 7,513648	USD 1 = HRK 6,269733

g) Troškovi mirovinskih naknada i ostala primanja zaposlenih

Grupa nema definiranih planova naknada nakon umirovljenja za svoje zaposlenike i management u Hrvatskoj i inozemstvu. Sukladno tome, nema rezerviranja za te troškove.

Prema domaćem zakonodavstvu društva imaju obvezu plaćanja doprinosa fondovima za mirovinsko i zdravstveno osiguranje. Ova obveza odnosi se na sve zaposlenike na ugovore o radu, a prema njoj poslodavac je dužan plaćati doprinose u određenom postotnom iznosu utvrđenom na temelju bruto plaće.

Društva također imaju obvezu odbiti doprinose za mirovinsko osiguranje od bruto plaće zaposlenika dok ostali doprinosi idu na teret poslodavca.

Doprinosi u ime posloprimca i u ime poslodavca obračunavaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali (bilješka 7).

Grupa zaposlenima isplaćuje jubilarne nagrade i jednokratne otpremnine prilikom umirovljenja. Obveza i troškovi ovih primanja utvrđuju se primjenom metode projekcije kreditne jedinice. Metodom projekcije kreditne jedinice razmatra se svako razdoblje zaposlenja kao osnova za dodatnu jedinicu prava na primanja i svaka se jedinica mjeri zasebno do stvaranja konačne obveze. Obveza za umirovljenje mjeri se po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova primjenom diskontne stope koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice kod kojih su valute i rokovi u skladu s valutama i procijenjenom trajanju obveze za isplatom primanja.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

h) Oporezivanje

Porezni rashod s temelja poreza na dobit je zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu u skladu s propisima zemlje u kojoj se društva nalaze. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazanoj u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum bilance.

Odgođeni porez je iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Odgođene porezne obveze priznaju se na temelju oporezivih privremenih razlika koje nastaju po osnovi ulaganja u ovisna i pridružena društva, odnosno udjela u zajedničkim ulaganjima, osim ako Grupa nije u mogućnosti kontrolirati poništenje privremene razlike i ako je vjerojatno da se privremena razlika neće poništiti u dogledno vrijeme.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki datum bilance i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist izvještaja o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže izravno u korist ili na teret glavnice, u kom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru glavnice.

Odgođena porezna imovina i obveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista porezna vlast i ako Grupa namjerava podmiriti svoju tekuću poreznu imovinu i obveze na neto osnovi.

i) Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna imovina

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina vrednuju se po trošku nabave umanjenom za obračunanu amortizaciju (osim zemljišta) i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabave obuhvaća nabavnu cijenu i sve troškove izravno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu uporabu. Naknadni izdatci vezani za već priznati predmet nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine kapitaliziraju se kao povećanje vrijednosti imovine u slučaju kada je vjerojatno da će zbog tih dodatnih izdataka pritijecati dodatne buduće ekonomske koristi i kada ti izdatci unapređuju stanje imovine iznad originalno priznatog. Svi ostali naknadni troškovi priznaju se kao rashod u razdoblju kada su nastali.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

j) Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna imovina (nastavak)

Nabavna vrijednost vlastito izgrađenog sredstva uključuje trošak materijala i direktnog rada i druge troškove povezane s dovođenjem sredstva u namijenjeno radno stanje, kao i troškove demontiranja i uklanjanja dijelova te obnove lokacije na kojoj se nalaze.

Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja dugotrajne materijalne imovine iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju u kojem su nastali.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo raspoloživo i spremno za namjeravanu uporabu. Imovina u izgradnji se ne amortizira. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka uporabe sredstva kako slijedi:

	godine
Software	3 - 10
Zgrade	10 - 40
Proizvodna oprema	6,7 - 20
Ostala oprema	4 - 10
Vozila	4 - 8

Obračun amortizacije obavlja se po pojedinačnim osnovnim sredstvima do njihovog potpunog otpisa kroz procijenjeni vijek korištenja primjenom linearne metode.

Umanjenje vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine osim goodwill-a

Na svaki datum bilance Grupa analizira sadašnju vrijednost nematerijalne i materijalne imovine kako bi procijenila da li postoje pokazatelji da vrijednost nekog sredstva treba biti umanjena. Ako takvi pokazatelji postoje, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos sredstva kako bi utvrdila iznos gubitka od umanjenja imovine (ukoliko on postoji). Ukoliko nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Kada se temelj raspodjele može utvrditi na razumnoj i dosljednoj osnovi, sredstva se također raspoređuju na pojedinu jedinicu koja stvara novac, a ukoliko to nije moguće, sredstva se raspoređuju na najmanje jedinice Grupe koje stvaraju novac i za koje se raspodjela može utvrditi na razumnoj i dosljednoj osnovi.

Nematerijalna imovina koja ima neograničeni vijek upotrebe i koja još nije spremna za upotrebu testira se na umanjenje jednom godišnje te uvijek kada postoji neki pokazatelj da vrijednost sredstva može biti umanjena.

Nadoknadivi iznos jest viši iznos fer vrijednosti umanjeno za troškove prodaje i vrijednosti sredstva u upotrebi. Pri utvrđivanju vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi se diskontiraju na sadašnju vrijednost primjenjujući diskontnu stopu prije poreza koja odražava tekuće tržišne procjene sadašnje vrijednosti novca i rizika specifičnih za pojedino sredstvo.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

j) **Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna imovina (nastavak)**

Ako je nadoknadiivi iznos sredstva (ili jedinice koja stvara novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, knjigovodstveni iznos sredstva (ili jedinice koja stvara novac) umanjuje se do njegovog nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja imovine priznaje se odmah kao rashod u računu dobiti i gubitka, osim za revaloriziranu imovinu gdje se gubici prvo umanjuju na teret pripadajućih revalorizacijskih rezervi.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja stvara novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja stvara novac) uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

j) **Ulaganja u nekretnine**

Ulaganje u nekretnine odnosi se na nekretnine koje se drže u svrhu zarade prihoda od najma ili zbog porasta vrijednosti ove imovine ili oboje. Nakon početnog priznavanja Grupa je kao svoju računovodstvenu politiku naknadnog mjerenja odabrala model troška nabave te tu politiku primjenjuje na sva svoja ulaganja u nekretnine. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka uporabe sredstva koje iznosi 40 do 100 godina.

k) **Ulaganja u pridružena društva**

Ulaganja u pridružena društva

Pridruženim društvima smatraju se društva u kojima Društvo ima značajan utjecaj, ali nema kontrolu. Značajan utjecaj je moć sudjelovanja u odlukama o financijskim i poslovnim politikama subjekta u koje je izvršeno ulaganje, ali ne predstavlja kontrolu ili zajedničku kontrolu tih politika. Ulaganja u pridružena društva iskazuju se po metodi udjela.

l) **Imovina (grupa za otuđenje) namijenjena prodaji i obustavljena aktivnost**

Dugotrajna imovina i grupa za otuđenje klasificirana kao namijenjena za prodaju mjeri se po nižoj od knjigovodstvene i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Dugotrajna imovina i grupa za otuđenje je klasificirana kao namijenjena za prodaju ako će se njena knjigovodstvena vrijednost nadoknaditi prodajom, a ne uporabom. Ovaj uvjet se smatra zadovoljenim samo kada je prodaja više vjerojatna i imovina je odmah raspoloživa za prodaju u svojem trenutnom stanju. Uprava se mora obvezati na prodaju, za koju se očekuje da će biti završena u roku jedne godine od datuma klasifikacije. Nekretnine, postrojenja i oprema koji su jednom klasificirani kao raspoloživi za prodaju više se ne amortiziraju.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

m) Imovina (grupa za otuđenje) namijenjena prodaji i obustavljena aktivnost (nastavak)

Obustavljena aktivnost sastavni je dio poslovanja Grupe koji predstavlja značajan zaseban dio poslovnog ili zemljopisnog segmenta poslovanja ili ovisno društvo kupljeno isključivo s namjerom prodaje.

Klasifikacija obustavljene aktivnosti ili grupe za otuđenje nastaje pri prodaji imovine ili kada aktivnost zadovolji kriterije da bude klasificirana kao namijenjena prodaji, ukoliko je to ranije.

Kada se aktivnost klasificira kao obustavljena aktivnost, usporedni podaci u izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti se moraju prepraviti kao da je aktivnost bila obustavljena od početka usporednog razdoblja.

n) Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto vrijednosti koja se može realizirati, ovisno o tome što je niže. Troškovi zaliha sadrže sve troškove nabave, konverzije i druge zavisne troškove koji su direktno povezani sa dovođenjem zaliha na određenu lokaciju i u određeno stanje. Ukoliko je primjenjivo, trošak obuhvaća i direktne troškove rada i sve režijske/indirektne troškove povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak se utvrđuje primjenom FIFO metode. Sitan inventar se otpisuje u 100% iznosu prilikom stavljanja u uporabu. Neto vrijednost koja se može realizirati predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu umanjenu za sve procijenjene troškove dovršenja i troškove marketinga, prodaje i distribucije.

Vrijednosno usklađenje zaliha proizvodnje, gotovih proizvoda i robe radi se pojedinačno za svaki proizvod ukoliko je oštećena, ukoliko je postala u potpunosti ili djelomično zastarjela ili je pala njena prodajna cijena.

o) Najmovi (računovodstvena politika do 31. prosinca 2018. godine)

Najmovi se svrstavaju kao financijski najmovi kad god se većim dijelom svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prenose na najmoprimca tijekom trajanja najma. Svi drugi najmovi svrstani su u poslovne najmove.

Grupa kao najmodavac

Iznosi potraživanja od najmoprimaca na temelju financijskog najma knjiže se kao potraživanja u neto iznosu ulaganja Grupe u predmetni najam. Prihodi od financijskog najma raspoređuju se u obračunska razdoblja kako bi odrazili konstantnu stopu povrata na preostalo neto ulaganje Grupe vezano uz najam. Prihodi od najamnina iz poslovnog najma priznaju se ravnomjerno tijekom trajanja najma.

Grupa kao najmoprimac

Imovina koja je predmetom financijskog najma priznaje se kao imovina Grupe po fer vrijednosti na datum stjecanja ili, ako je niže, po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma. Odgovarajuća obveza prema najmodavcu iskazuje se u bilanci kao obveza za financijski najam. Najmnine se raspoređuju između financijskih troškova i umanjenja obveza za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obveze.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

o) Najmovi (računovodstvena politika do 31. prosinca 2018. godine) (nastavak)

Financijski troškovi izravno terete troškove razdoblja, osim ako se ne mogu izravno pripisati kvalificiranoj imovini, u kom slučaju se kapitaliziraju sukladno općoj politici Grupe vezano uz troškove posudbe. Poslovni najam priznaje se kao rashod u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti na ravnomjernoj osnovi tijekom razdoblja najma.

o) Najmovi (računovodstvena politika od 1. siječnja 2019. godine)

Grupa procjenjuje je li riječ o ugovoru o najmu odnosno sadržava li ugovor najam, na početku ugovora. Grupa iskazuje imovinu s pravom uporabe i pripadajuću obvezu po najmu u pogledu svih najмова u kojima je ono najmoprimac, osim kad je riječ o kratkoročnim najmovima (definiranim kao najmovima čije trajanje iznosi 12 mjeseci ili manje) te najmove imovine male vrijednosti (kao što su tableti i osobna računala, uredski namještaj i telefoni). Za takve najmove Grupa pravocrtno priznaje plaćanja najma kao poslovni rashod tijekom trajanja najma, osim ako neka druga sustavna osnova kvalitetnije ne odražava vremensku dinamiku trošenja ekonomskih koristi od imovine koje se drži u najmu.

Obveza po najmu prvi se put mjeri u visini sadašnje vrijednosti plaćanja najma koja na datum početka nisu podmirena, umanjena uporabom stope koja proizlazi iz najma. Ako tu stopu nije moguće odrediti, najmoprimac se najčešće služi svojom kamatnom stopom zaduživanja. Plaćanja najma obuhvaćena mjerenjem obveze po najmu obuhvaćaju:

- fiksna plaćanja najma (uključujući plaćanja najma koja su u biti fiksna), umanjena za primljene poticaje za najam;
- varijabilna plaćanja najma koja ovise o indeksu ili stopi, početno mjerena primjenom indeksa ili stope koji vrijede na datum početka najma;
- iznos za koji se očekuje da će ih najmoprimac plaćati na temelju jamstava za ostatak vrijednosti;
- cijenu izvršenja mogućnosti kupnje ako je izvjesno da će najmoprimac iskoristiti tu mogućnost; te
- plaćanja kazni za raskid najma ako razdoblje najma odražava da će najmoprimac iskoristiti mogućnost raskida najma.

Obveze po najmu prezentiraju se kao zasebna stavka u financijskom izvještaju o financijskom položaju.

Obveza po najmu naknadno se mjeri povećanjem knjigovodstvene vrijednosti kako bi odražavala kamate na obveze po najmu (primjenom metode efektivne kamate) te smanjenjem knjigovodstvene vrijednosti kako bi odražavala izvršena plaćanja najma.

Grupa ponovno mjeri obvezu po najmu (te provodi odgovarajuće usklade s povezanom imovinom s pravom uporabe) kada se:

razdoblje najma promijeni ili nastane značajan događaj ili značajna promjena okolnosti zbog čega dođe do promjene u procjeni izvršavanja mogućnosti kupnje, te se u tom slučaju obveza po najmu ponovno mjeri tako da se revidirana plaćanja najma diskontira primjenom revidirane diskontne stope,

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

o) Najmovi (računovodstvena politika od 1. siječnja 2019. godine) (nastavak)

plaćanja najma promijene zbog promjena indeksa ili stope odnosno promjene u očekivanom plaćanju zajamčenog ostatka vrijednosti, te se u tom slučaju obveza po najmu ponovno mjeri tako da se revidirana plaćanja najma diskontira primjenom nepromijenjenih diskontnih stopa (osim ako je promjena u plaćanjima najma posljedica promjene promjenjivih kamatnih stopa, te se u tom slučaju primjenjuje revidirana diskontna stopa).

Ugovori o najmu mijenjanju, a izmjena najma ne obračunava se kao zaseban najam, te se u tom slučaju obveza po najmu ponovno mjeri na temelju razdoblja izmijenjenog najma tako da se revidirana plaćanja najma diskontira primjenom revidiranih diskontnih stopa na datum stupanja izmjene na snagu.

Grupa nije obavila takve usklade tijekom prezentiranih razdoblja. Imovina s pravom uporabe obuhvaća početno mjerenje predmetne obveze po najmu, plaćanja najma na dan početka najma ili prije toga, umanjeno za primljene poticaje za zaključenje poslovnog najma i sve početne izravne troškove. Oni se naknadno mjere po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

Imovina s pravom uporabe amortizira se kroz razdoblje najma ili vijek uporabe, ovisno o tome što je kraće. Ako se na temelju najma vlasništvo nad odnosnom imovinom prenese ili ako trošak imovine s pravom uporabe odražava da će Grupa iskoristiti mogućnost kupnje, imovina s pravom uporabe amortizira se kroz korisni vijek uporabe odnosne imovine. Amortizacija započinje na datum početka najma.

Imovina s pravom uporabe prezentira se kao zasebna stavka u izvještaju o financijskom položaju. Grupa primjenjuje MRS 36 kako bi ustanovilo je li vrijednost imovine s pravom uporabe umanjena odnosno jesu li za nju obračunati bilo kakvi gubitci zbog umanjenja vrijednosti, kako je opisano u politici „Nekretnine, postrojenja i oprema”.

Promjenjive najamnine koje ne ovise o indeksu ili stopi nisu obuhvaćene mjerenjem obveze po najmu i imovine s pravom uporabe. Povezana plaćanja priznaju se kao trošak u razdoblju u kojem je nastao događaj ili uvjet koji je potaknuo predmetna plaćanja te se nalaze u „Materijalni troškovi – Ostali vanjski troškovi” u dobiti i gubitku (bilješka 6.2).

Grupa kao najmodavac

Grupa sklapa ugovore o najmu kao najmodavac s obzirom na svoja određena ulaganja u nekretnine.

Najmovi u kojima je Grupa najmodavac klasificiraju se kao financijski ili poslovni najmovi. Najam se klasificira kao financijski najam ako se njime na najmoprimca prenose gotovo svi rizici i koristi povezani s vlasništvom nad odnosnom imovinom. Svi drugi najmovi klasificiraju kao poslovni najmovi.

Kada je Grupa posredni najmodavac, ona obračunava glavni najam i podnajam kao dva zasebna ugovora. Podnajam se klasificira kao financijski ili poslovni najam upućivanjem na imovinu s pravom uporabe koja proizlazi iz glavnog najma.

Prihodi od najamnina temeljem poslovnog najma priznaju se pravocrtno tijekom razdoblja predmetnog najma. Početni izravni troškovi nastali u fazi pregovaranja i ugovaranja uvjeta poslovnog najma pripisuju se knjigovodstvenom iznosu predmeta najma i priznaju pravocrtno tijekom razdoblja najma.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

o) Najmovi (računovodstvena politika od 1. siječnja 2019. godine) (nastavak)

Potraživanja temeljem financijskih najмова knjiže se kao potraživanja u iznosu neto ulaganja Grupe u najam. Prihodi od financijskog najma raspoređuju se na obračunska razdoblja kako bi odražavali konstantnu periodičku stopu povrata na otvoreno stanje neto ulaganja Grupe temeljem najмова.

Kada ugovor obuhvaća komponente koje se odnose na najam i komponente koje se ne odnose na najam, Društvo primjenjuje MSFI 15 za raspodjelu naknade u skladu s ugovorom za svaku komponentu.

p) Potraživanja

Potraživanja predstavljaju prava na naplatu određenih iznosa od kupaca ili drugih dužnika kao rezultat poslovanja društva. Potraživanja se iskazuju u ukupnom iznosu i umanjena su za ispravak vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja. Ispravak vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja vrši se pojedinačno za svako potraživanje kad je neizvjesna naplata djelomičnog ili ukupnog iznosa potraživanja temeljem procjene managementa. Društvo uvijek iskazuje rezervacije za gubitke potraživanja od kupaca u iznosu jednakom cjeloživotnom ECL-a. Očekivani kreditni gubici na potraživanja od kupaca procjenjuju se na temelju matrice dana kašnjenja, uzimajući u obzir povijesno iskustvo nastanka statusa neispunjenja obveza dužnika i analizu tekuće financijske pozicije dužnika. Društvo je priznalo gubitak u iznosu od 100% na sva potraživanja koja su dospjela preko 360 dana jer povijesno iskustvo ukazuje da se ova potraživanja uglavnom ne mogu nadoknaditi.

q) Novac i ekvivalenti novca

Novac se sastoji od depozita, novca na računima u bankama i sličnim institucijama i gotovog novca u blagajnama. Ova pozicija uključuje novac odmah raspoloživ i upotrebljiv i karakterizirana je odsutnošću rizika naplate.

r) Priljeni krediti

Kamatonosni bankarski krediti i prekoračenja knjiže se u visini primljenih iznosa, umanjениh za direktne troškove odobrenja. Financijski troškovi, uključivši premije koje se plaćaju prilikom podmirenja ili otkupa, knjiže se po obračunskoj osnovi i pripisuju knjigovodstvenom iznosu instrumenta u onoj mjeri u kojoj su nepodmireni u razdoblju u kojem su nastali.

s) Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje ako, i samo ako, Grupa ima sadašnju obvezu (pravnu ili konstruktivnu) nastalu kao rezultat prošlog događaja i vjerojatno je da će za podmirenje te obveze biti potreban odljev ekonomskih resursa, te ako je moguće realno procijeniti iznos obveze.

Iznos priznat kao rezerviranje je najbolja procjena izdataka potrebnih za podmirenje sadašnje obveze na datum bilance, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti u svezi te obveze. Kada se rezerviranje mjeri na temelju procijenjenih novčanih tokova, iznos rezerviranja je sadašnja vrijednost očekivanih izdataka potrebnih za podmirenje obveze. U slučaju diskontiranja, povećanje u rezerviranjima koje odražava protek vremena

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

s) Rezerviranja

priznaje se kao trošak kamata. Ako se očekuje da će neke ili sve izdatke potrebne za podmirenje rezerviranja nadoknaditi treća strana, potraživanje se priznaje kao imovina samo kada je doista izvjesno da će naknada biti primljena te da se iznos naknade može pouzdano izmjeriti.

t) Zarada po dionici

Grupa prikazuje podatke o osnovnoj i razrijeđenoj zaradi po dionici za redovne dionice. Osnovna zarada po dionici se računa dijeleći dobit ili gubitak za godinu raspoloživu za imatelje redovnih dionica, s ponderiranim prosječnim brojem redovnih dionica tijekom razdoblja. Razrijeđena zarada po dionici se računa dijeleći tekuću dobit ili gubitak za godinu raspoloživu za imatelje redovnih dionica, s ponderiranim prosječnim brojem redovnih dionica tijekom razdoblja umanjenim za ponderirani prosječni broj vlastitih dionica.

u) Dividende

Dividende se priznaju u izvještaju o promjenama glavnice i prikazuju kao obveza u razdoblju u kojem su odobrene od dioničara Društva.

v) Financijska imovina

Financijska imovina i financijske obveze priznaju se u izvještaju o financijskom položaju Grupe kada Grupa postane strana ugovornih odredbi instrumenta.

Financijska imovina i financijske obveze početno se mjere po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi koji se mogu izravno pripisati stjecanju ili izdavanju financijske imovine i financijskih obveza (osim financijske imovine i financijskih obveza koja se mjeri po fer vrijednosti kroz dobiti ili gubitak) dodaju se ili odbijaju od fer vrijednosti financijske imovine ili financijskih obveza, prema potrebi, pri početnom priznavanju. Transakcijski troškovi koji se mogu izravno pripisati stjecanju financijske imovine ili financijskih obveza po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak priznaju se odmah u dobiti i gubitku.

Kupnja ili prodaja financijske imovine redovnim putem priznaje se i prestaje priznavati na osnovu datuma trgovanja. Redovne kupnje ili prodaje su kupnja ili prodaja financijske imovine koja zahtijeva isporuku imovine u vremenskom okviru utvrđenom propisom ili praksom na tržištu. Sva priznata financijska imovina naknadno se u cijelosti mjeri po amortiziranom trošku, fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, ovisno o poslovnom modelu i karakteristikama ugovorenih tijekomova novca financijske imovine.

Klasifikacija financijske imovine

Dužnički instrumenti koji ispunjavaju sljedeće uvjete naknadno se mjere po amortiziranom trošku:

- financijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje financijske imovine radi naplate ugovornih novčanih tokova; i
- ugovorni uvjeti financijske imovine uzrokuju novčane tijekomove koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata na preostali iznos glavnice na određene datume

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

v) Financijska imovina (nastavak)

(i) Amortizirani trošak i metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška dužničkog instrumenta i raspoređivanja prihoda od kamata tijekom relevantnog razdoblja.

Za financijsku imovinu, osim kupljene ili nastale kreditno umanjene financijske imovine (tj. imovina koja je kreditno umanjena prilikom početnog priznavanja), efektivna kamatna stopa je stopa koja točno diskontira procijenjene buduće novčane primitke (uključujući sve naknade i bodove plaćene ili primljene koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijskih troškova i ostalih premija ili diskonta) isključujući očekivane kreditne gubitke, kroz očekivani vijek dužničkog instrumenta, ili, gdje je prikladno, kraće razdoblje, na bruto knjigovodstvene vrijednosti dužničkog instrumenta pri početnom priznavanju. Za kupljenu ili nastalu kreditno umanjenu financijsku imovinu, efektivna kamatna stopa usklađena s kreditom izračunava se diskontiranjem procijenjenih budućih novčanih tokova, uključujući očekivane kreditne gubitke, na amortizirani trošak dužničkog instrumenta pri početnom mjerenju.

Amortizirani trošak financijske imovine je iznos po kojem se financijski instrument mjeri pri početnom priznavanju umanjeno za otplate glavnice i uvećano za kumulativnu amortizaciju, koristeći metodu efektivne kamatne stope bilo koje razlike između tog početnog iznosa i iznosa dospjeća, usklađenog za bilo koji gubitak. Bruto knjigovodstvena vrijednost financijske imovine je amortizirani trošak financijske imovine prije usklađivanja za bilo koji gubitak.

Prihodi od kamata priznaju se primjenom metode efektivne kamatne stope za dužničke instrumente koji se naknadno mjere po amortiziranom trošku i po FVOSD.

Za financijsku imovinu, osim za kupljenu ili nastalu kreditno umanjenu financijsku imovinu, prihodi od kamata izračunavaju se primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine, osim za financijsku imovinu koja je kasnije postala kreditno umanjena.

Za financijsku imovinu koja je kasnije postala kreditno umanjena, prihod od kamata se priznaje primjenom efektivne kamatne stope na amortizirani trošak financijske imovine. Ako se, u narednim izvještajnim razdobljima, kreditni rizik na kreditno umanjenu financijsku instrument poboljša tako da financijski instrument više nije kreditno umanjeno, prihod od kamata se priznaje primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine.

Za kupljenu ili nastalu kreditno umanjenu financijsku imovinu, Grupa priznaje prihode od kamata primjenom efektivne kamatne stope usklađene kreditnim rizikom na amortizirani trošak financijske imovine pri početnom priznavanju. Izračun se ne vraća na bruto osnovu čak i ako se kreditni rizik financijske imovine naknadno poboljša tako da financijska imovina više nije kreditno umanjena.

Prihodi od kamata priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

v) Financijska imovina (nastavak)

Prihodi od kamata priznaju se u sveobuhvatnoj dobiti.

Umanjenje financijske imovine

Grupa priznaje rezervacije za očekivane kreditne gubitke od ulaganja u dužničke instrumente koji se mjere po amortiziranom trošku te za potraživanja od kupaca. Iznos očekivanih kreditnih gubitaka izračunava se na svaki datum izvještavanja kako bi odražavao promjene u kreditnom riziku od početnog priznavanja pojedinog financijskog instrumenta.

Grupa uvijek priznaje cjeloživotne očekivane kreditne gubitke (ECL) za potraživanja od kupaca temeljem odabranog pojednostavljenog pristupa. Očekivani kreditni gubici na ovu financijsku imovinu procjenjuju se na temelju matrice dana kašnjenja kreirane na temelju povijesnog iskustva Društva u pogledu kreditnih gubitaka, usklađene s faktorima koji su specifični za dužnike. Grupa trenutno ne usklađuje stopu gubitka za buduće makroekonomske uvjete budući da nije provelo analizu utjecaja makroekonomskih čimbenika na povijesne stope gubitka, uključujući vremensku vrijednost novca gdje je to prikladno.

Za sve ostale financijske instrumente Grupa priznaje cjeloživotni ECL-a kada je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja. Međutim, ako se kreditni rizik na financijskom instrumentu nije značajno povećao od početnog priznavanja, Društvo mjeri gubitak za taj financijski instrument u iznosu jednakom 12-mjesečnom ECL-u. Cjeloživotni ECL predstavlja očekivane kreditne gubitke koji će proizaći iz svih mogućih događaja neispunjenja obveza tijekom očekivanog vijeka trajanja financijskog instrumenta.

Nasuprot tome, 12-mjesečni ECL predstavlja dio cjeloživotnog ECL-a uslijed vjerojatnosti nastanka statusa neispunjenja obveza u sljedećih 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma.

(i) Značajno povećanje kreditnog rizika

Prilikom procjene je li kreditni rizik na financijskom instrumentu značajno porastao od početnog priznavanja, Grupa uspoređuje rizik nastanka statusa neispunjenja obveza na datum izvještavanja s rizikom nastanka statusa neispunjenja obveza financijskog instrumenta na datum početnog priznavanja. Prilikom ove procjene, Grupa uzima u obzir i kvantitativne i kvalitativne informacije koje su razumne i dostupne, uključujući povijesno iskustvo te koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili angažmana.

Konkretno, Grupa se prilikom procjene značajnog pogoršanja kreditnog rizika oslanja na dane kašnjenja. Ukoliko dužnik kasni više od 360 dana, tada Grupa pretpostavlja da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

v) Financijska imovina (nastavak)

Unatoč naprijed navedenom, pretpostavlja se da se kreditni rizik na financijskom instrumentu nije značajno povećao od početnog priznavanja ako se utvrdi da financijski instrument ima nizak kreditni rizik na datum izvještavanja. Utvrđeno je da financijski instrument ima nizak kreditni rizik ako:

- Financijski instrument ima niski rizik nastanka statusa neispunjenja obveza,
- Dužnik ima snažnu sposobnost da podmiri svoje ugovorne obveze u kratkom roku, i
- Nepovoljne promjene ekonomskih i poslovnih uvjeta na duži rok mogu, ali ne moraju nužno, smanjiti sposobnost zajmoprimca da ispunji svoje ugovorne obveze novčanog toka.

Međutim, Grupa trenutno ne koristi pojednostavljene niskog kreditnog rizika prilikom ocjene značajnog povećanja kreditnog rizika. Grupa redovito prati učinkovitost korištenih kriterija za utvrđivanje je li došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika i revidira ih kako bi se osiguralo da kriteriji mogu identificirati značajno povećanje kreditnog rizika prije nego što dođe do kašnjenja u plaćanjima.

(ii) Definicija statusa neispunjenja obveze

Sljedeće činjenice koje predstavljaju slučaj nepodmirenja za potrebe upravljanja unutarnjim kreditnim rizikom, Grupa smatra povijesnim iskustvom koje pokazuju da financijska imovina koja zadovoljava bilo koji od sljedećih kriterija općenito nije nadoknativa:

- kada je dužnik prekršio financijske klauzule; ili
- podaci koji su interno razvijeni ili dobiveni iz vanjskih izvora ukazuju na to da je malo vjerojatno da će dužnik isplatiti svoje vjerovnike, uključujući i Grupu, u cijelosti (bez uzimanja u obzir bilo kojeg kolaterala koje drži Grupa).

Bez obzira na gore navedenu analizu, Grupa smatra da je došlo do neispunjavanja obveza kada je financijska imovina dospjela više od 360 dana, a nisu plaćene obveze po istoj, osim ako Grupa ne raspolaže razumnim i potkrijepljivim informacijama kako bi pokazala prikladniji kriterij kašnjenja.

(iii) Kreditno umanjenja financijska imovina

Financijska imovina je kreditno umanjenja kada je došlo do jednog ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove te financijske imovine. Dokaz da je financijsko sredstvo kreditno umanjeno uključuje dostupne podatke o sljedećim događajima:

- značajne financijske poteškoće izdavatelja ili dužnika;
- kršenje ugovora, kao neispunjenje obveze (definirano iznad);
- kada izdavatelj dužniku, zbog financijskih poteškoća dužnika, odobrava istom koncesiju koju inače ne bi uzeo u obzir;
- postaje vjerojatno da će dužnik otići u stečaj ili drugu financijsku reorganizaciju
- nestanak aktivnog tržišta za određenu financijsku imovinu zbog financijskih poteškoća.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

v) Financijska imovina (nastavak)

(iv) Politika otpisa

Grupa otpisuje financijsku imovinu kada postoje podaci koji ukazuju na to da je dužnik u ozbiljnim financijskim poteškoćama i da nema realnih izgleda za povrat, npr. kada je dužnik stavljen pod likvidaciju ili je u stečajnom postupku ili u slučaju potraživanja od kupaca, kada su iznosi dospjeli preko tri godine, ovisno što se prije dogodi. Otpisana financijska imovina i dalje može biti podložna aktivnostima naplate postupaka Grupe, uzimajući u obzir pravne savjete gdje je to prikladno. Prihod od naplate prethodno otpisan financijske imovine se priznaje u računu dobiti i gubitka.

(v) Mjerenje i priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka je funkcija vjerojatnosti nastanka statusa neispunjenja obveza (eng. Probability of Default, PD), gubitka u slučaju nastanka statusa neispunjenja obveza (eng. Loss Given Default, LGD), tj. veličine gubitka ako dođe do neispunjenja) i izloženosti u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza (eng. Exposure at Default, EAD). Procjena vjerojatnosti neispunjavanja obveza i gubitka zbog neispunjavanja obveza temelji se na povijesnim podacima te informacijama navedenim u prethodnim paragrafima. Što se tiče izloženosti u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza, za financijsku imovinu ona predstavlja bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine na datum izvještavanja.

Za procjenu PD i LGD parametara, Društvo se oslanja na publikacije vanjskih investicijskih rejting agencija.

Za financijsku imovinu, očekivani kreditni gubitak se procjenjuje kao razlika između svih ugovornih novčanih tijekova koji dospijevaju u skladu s ugovorom i svih očekivanih novčanih tijekova, diskontirana po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi. Ako je Grupa mjerilo rezervacije za očekivane kreditne gubitke za financijski instrument u iznosu cjeloživotnog ECL-a u prethodnom izvještajnom razdoblju, ali na trenutni datum izvještavanja utvrđuje da uvjeti za cjeloživotni ECL-a više nisu ispunjeni, Grupa mjeri gubitak u iznosu jednakom 12-mjesečnom ECL-u na trenutni datum izvještavanja, osim za imovinu za koju je korišten pojednostavljeni pristup (potraživanja od kupaca).

Grupa priznaje dobit ili gubitak od umanjenja u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti za sve financijske instrumente s odgovarajućim usklađenjem knjigovodstvenog iznosa kroz račun rezerviranja za očekivane kreditne gubitke

Prestanak priznavanja financijske imovine

Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu samo kada isteknu ugovorna prava na novčane tijekove ili kada prenosi financijsku imovinu, sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad financijskom imovinom na drugu osobu.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

v) Financijska imovina (nastavak)

(v) Mjerenje i priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka (nastavak)

Ako Grupa ne prenosi i ne zadržava suštinski sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom te nastavlja kontrolirati prenesenu imovinu, Grupa priznaje svoj zadržani udjel u imovini i povezanu obvezu za iznose koje će možda morati platiti. Ako Grupa zadrži sve značajne rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad prenesenom financijskom imovinom, Društvo nastavlja priznavati financijsku imovinu i također priznaje zaprimljeni kolateral za primljenu imovinu.

U slučaju prestanka priznavanja financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku, razlika između knjigovodstvene vrijednosti i iznosa primljene naknade i potraživanja priznaje se u računu dobiti i gubitka. Nadalje, pri prestanku priznavanja ulaganja u dužnički instrument mjeren po FVOSD, kumulativna dobit ili gubitak prethodno akumuliran u rezervi za revalorizaciju ulaganja reklasificira se u dobit ili gubitak, izuzev vlasničkih instrumenata za koje je odabrana FVOSD opcija.

Zajmovi i potraživanja

Grupa uvijek iskazuje rezervacije za gubitke potraživanja od kupaca u iznosu jednakom cjeloživotnom ECL-a. Očekivani kreditni gubici na potraživanja od kupaca procjenjuju se na temelju matrice dana kašnjenja, uzimajući u obzir povijesno iskustvo nastanka statusa neispunjenja obveza dužnika, i analizu tekuće financijske pozicije dužnika. Grupa je priznalo gubitak u iznosu od 100% na sva potraživanja koja su dospjela preko 360 dana jer povijesno iskustvo ukazuje da se ova potraživanja uglavnom ne mogu nadoknaditi.

Nije bilo promjena u tehnikama procjene ili značajnim pretpostavkama tijekom tekućeg izvještajnog razdoblja.

Grupa otpisuje potraživanje od kupaca kada postoje podaci koji ukazuju na to da je dužnik u ozbiljnim financijskim poteškoćama i da nema realnih izgleda za povrat, npr. kada je dužnik stavljen pod likvidaciju ili je stupio u stečajni postupak, ili kada su potraživanja od kupaca dospjela više od dvije godine, ovisno što se dogodi ranije. Niti jedno od otpisanih potraživanja ne podliježe aktivnostima izvršenja.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

w) Financijske obveze i vlasnički instrumenti izdani od strane Grupe

Sve financijske obveze naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope ili po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Društvo sve financijske obveze mjeri po amortiziranom trošku.

Međutim, financijske obveze koje nastaju kada prijenos financijske imovine ne ispunjava uvjete za prestanak priznavanja ili kada se primjenjuje pristup kontinuiranog sudjelovanja, te za ugovore o financijskim jamstvima koje je izdalo Društvo, naknadno mjerenje se odvija skladu s posebnim računovodstvenim politikama navedenim u nastavku.

Financijske obveze naknadno mjerene po amortiziranom trošku

Financijske obveze koje nisu (i) nepredviđena naknada za stjecatelja u poslovnom spajanju, (ii) koje se drže radi trgovanja, ili (iii) označene po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška financijske obveze i raspoređivanja troška kamata tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa je stopa koja točno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja (uključujući sve naknade i bodove plaćene ili primljene koji čine sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove i druge premije ili popuste) kroz očekivani vijek financijske obveze ili (ako je prikladno) kraće razdoblje, na amortizirani trošak financijske obveze.

Klasifikacija kao financijska obveza ili kapital

Dužnički ili vlasnički instrumenti su klasificirani ili kao financijske obveze ili kao kapital sukladno suštini ugovornog sporazuma.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je svaki ugovor koji dokazuje udio u ostatku imovine Grupe nakon oduzimanja svih njenih obveza. Vlasnički instrumenti izdani od strane Grupe priznaju se kao razlika između primitaka i direktnih troškova izdavanja.

Složeni instrumenti

Komponente složenih instrumenata izdanih od strane Društva klasificiraju se odvojeno kao financijska obveza i kao glavnica u skladu sa suštinom ugovornog sporazuma. Na datum izdavanja, fer vrijednost komponente obveze procjenjuje se koristeći pretežitu tržišnu kamatnu stopu za slične instrumente koji nisu konvertibilni. Taj iznos se priznaje kao obveza na temelju amortiziranog troška primjenom efektivne kamatne stope sve do isteka konverzije ili do datuma dospjeća instrumenta.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

w) Financijske obveze i vlasnički instrumenti izdani od strane Grupe (nastavak)

Dionički kapital

a. Redovne dionice

Direktni zavisni troškovi povezani sa izdavanjem redovnih dionica priznaju se kao smanjenje kapitala.

b. Otkup dioničkog kapitala

Iznos naknade plaćene za otkup dioničkog kapitala, uključujući direktne zavisne troškove, priznaje se kao umanjeње u kapitalu i rezervama. Otkupljene dionice klasificiraju se kao vlastite dionice i predstavljaju odbitnu stavku od ukupnog kapitala i rezervi.

Financijsko jamstvo ugovorene obveze

Financijsko jamstvo ugovorene obveze se inicijalno mjeri po njihovoj fer vrijednosti i naknadno se mjeri po višoj vrijednosti:

- iznosa obveze iz ugovora utvrđenoj u skladu s MRS-om 37 „Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna imovina“; i
- inicijalno priznatog iznosa umanjenog, ukoliko je potrebno, za odgovarajući kumulativni efekt priznat u skladu s politikom priznavanja prihoda (dividende i kamatni prihodi).

x) Potencijalne obveze

Potencijalne obveze nisu priznate u konsolidiranim financijskim izvještajima. One se objavljuju u bilješkama osim ukoliko odljev ekonomskih koristi nije vjerojatan.

y) Događaji nakon datuma konsolidirane bilance

Događaji nakon datuma konsolidirane bilance koji daju dodatne informacije o financijskom položaju Grupe na datum konsolidirane bilance (događaji koji zahtijevaju usklađivanje) reflektirani su u konsolidiranim financijskim izvještajima. Događaji nakon datuma konsolidirane bilance koji se ne smatraju događajima koji zahtijevaju usklađivanje objavljuju se u bilješkama kada su značajni.

z) Usporedne informacije

Tamo gdje bi bilo potrebno, usporedni podaci se reklasificiraju kako bi se postigla dosljednost u prikazivanju podataka s podacima tekuće financijske godine i ostalim podacima. Prikazani konsolidirani financijski izvještaji dosljedno prezentiraju podatke i informacije iz razdoblja u razdoblje.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

3. RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE

U primjeni računovodstvenih politika Grupe, koje su objašnjene u bilješci 2, Uprava je obvezna prosuditi, procijeniti i pretpostaviti knjigovodstvenu vrijednost imovine i obveza koje se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i povezane pretpostavke se temelje na ranijem iskustvu i ostalim faktorima koji su uzeti u obzir kao relevantni. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i temeljne pretpostavke se stalno revidiraju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju izmjene ukoliko se odnose samo na taj razdoblje, ili u razdoblje izmjene i budućim razdobljima ukoliko izmjena utječe na tekuće i buduće razdoblje.

3.1 Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Ključne pretpostavke vezane za budućnost i ostale ključne izvore procjene neizvjesnosti na datum bilance, koje nose značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u okviru naredne financijske godine su slijedeće:

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme

Kao što je objašnjeno u bilješci 2, Grupa preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog razdoblja. U tijeku 2019. godine nije došlo do izmjene procijenjenog vijeka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme odnosno stopa amortizacije.

Fer vrijednost financijske imovine i ostalih financijskih instrumenata

Kao što je objašnjeno u bilješci 23 Uprava koristi svoju prosudbu prilikom procjene umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja. Primijenjene su uobičajene tehnike vrednovanja koje se temelje na analizi diskontiranih novčanih tijekova na bazi ranijih iskustava Grupe vezano za naplatu potraživanja. Detalji korištenih pretpostavki i rezultati osjetljivih analiza koji su u vezi sa ovim pretpostavkama su navedeni u bilješci 23.

Izračun rezervacija za očekivane kreditne gubitke

Prilikom mjerenja ECL-a, Grupa koristi razumne i relevantne informacije, koje se temelje na povijesnim podacima. Gubitak zbog nastanka statusa neispunjenja obveza je procjena gubitka koji proizlazi iz navedenog statusa. Zasniva se na razlici između ugovorenih novčanih tokova i onih koje bi zajmodavac očekivao primiti, uzimajući u obzir novčane tokove od kolaterala i kreditnih poboljšanja koji su sastavni dio ugovornih uvjeta, a za potrebe procjene navedenog parametra, Društvo se koristi podacima vanjskih investicijskih rejting agencija. Vjerojatnost nastanka statusa neispunjenja obveza u mjerenju ECL-a. Vjerojatnost neispunjavanja obveza je procjena neispunjavanja obveza u određenom vremenskom horizontu, čija se procjena temelji na podacima vanjskih investicijskih rejting agencija.

Ostale procjene

Ostale procjene korištene pri izradi ovih konsolidiranih financijskih izvještaja Grupe odnose se na primanja zaposlenih i iznose rezerviranja za potencijalne gubitke po sudskim sporovima i troškove sanacije.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

4. PRIHODI OD PRODAJE

	2019.	2018.
Prihodi od prodaje u Republici Hrvatskoj	422.291	375.451
Prihodi od prodaje u inozemstvu	314.074	270.158
Prihodi od prodaje u Srbiji	223.243	231.400
Prihodi od prodaje u Bosni i Hercegovini	72.109	82.264
Ukupno	1.031.717	959.273

Od ukupnih prihoda od prodaje u 2019. godini, na prihode ostvarene temeljem ugovora o izgradnji odnosi se 14,2 milijuna kuna (u 2018. godini: 23,89 milijuna kuna). Troškovi temeljem ugovora o izgradnji u 2019. godini iznosili su 17,89 milijuna kuna (u 2018. godini: 23,46 milijuna kuna).

5. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2019.	2018.
Prihodi od prodaje robe, sirovina i materijala	8.686	9.539
Neto prihodi od prodaje robe u tranzitu	6.544	5.775
Prihodi od najma	6.439	6.570
Prihodi od ukidanja rezerviranja za očekivane gubitke prema MSFI 9	5.452	5.523
Ukinuta vrijednosno usklađena potraživanja od kupaca (bilješka 23)	5.154	5.620
Naplaćena vrijednosno usklađena potraživanja od kupaca (bilješka 23)	4.945	15.968
Naknadno utvrđeni prihodi	2.683	5.041
Ostali prihodi iz poslovanja	2.318	1.971
Prihodi od osiguranja	1.846	1.161
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja	1.388	1.644
Neto dobit od prodaje materijalne imovine	1.038	8.211
Prihodi od smanjenja obveza	431	69
Inventurni viškovi	374	751
Prihodi od vrijednosnog usklađenja zaliha	94	255
Naplaćena vrijednosno usklađena potraživanja stečena cesijama	-	1.076
Ostali prihodi od prodaje	7.981	9.179
Ukupno	55.373	78.353

6. MATERIJALNI TROŠKOVI

	2019.	2018.
Troškovi sirovina i materijala (bilješka 6.1)	442.233	426.991
Ostali vanjski troškovi (bilješka 6.2)	123.914	112.865
Troškovi prodane robe	34.067	38.479
Ukupno	600.214	578.335

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

6. MATERIJALNI TROŠKOVI (nastavak)

	2019.	2018.
6.1 Troškovi sirovina i materijala		
Potrošena energija	224.007	228.000
Utrošene sirovine i materijal	193.271	175.663
Utrošeni rezervni dijelovi	21.695	19.010
Otpis sitnog inventara	3.260	4.318
Ukupno	442.233	426.991

	2019.	2018.
6.2 Ostali vanjski troškovi		
Prijevozne usluge	53.701	49.484
Usluge održavanja	21.841	16.642
Usluge kooperanata	13.948	13.472
Intelektualne i savjetodavne usluge	7.622	8.912
Ostali vanjski troškovi i proizvodne usluge	6.938	4.584
Troškovi reklame i propagande	5.968	4.300
Koncesijske naknade	3.631	3.427
Troškovi zakupa (bilješka 18)	3.310	4.340
Usluge iskopa i utovara	2.333	3.086
Poštanske i telekomunikacijske usluge	1.633	1.719
Komunalne usluge	1.530	1.560
Usluge posredovanja	1.004	1.002
Usluge pretovara	441	298
Naknada za korištenje prava intelektualnog vlasništva	14	39
Ukupno	123.914	112.865

7. TROŠKOVI OSOBLJA

	2019.	2018.
Neto plaće i nadnice	105.801	99.088
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	38.882	36.263
Doprinosi na plaće	22.901	22.924
Ukupno	167.584	158.275

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

8. OSTALI TROŠKOVI

	2019.	2018.
Nadoknade troškova zaposlenima, darovi i potpore	19.292	17.212
Trošak emisija CO ² jedinica	13.971	-
Troškovi reprezentacije	5.215	5.418
Nadoknade članovima Nadzornog odbora (bruto)	4.147	3.447
Usluge kontrole kvalitete, ispitivanja i analize	3.145	2.942
Ostale usluge	2.996	2.770
Premije osiguranja	2.988	2.847
Troškovi zaštitarske službe	2.887	2.615
Komunalne naknade	2.442	2.332
Doprinosi, članarine i slična davanja	2.050	2.087
Usluge održavanja software-a	2.039	1.800
Dnevnice za službena putovanja i putni troškovi	1.781	2.822
Troškovi poreza koji ne ovise o rezultatu i pristojbe	1.540	4.991
Bankarske usluge i troškovi platnog prometa	1.482	1.533
Naknade Fondu za zaštitu okoliša i troškovi zaštite okoliša	1.164	1.453
Ostali troškovi	1.160	1.443
Troškovi obrazovanja i izobrazbe	813	1.374
Otpremnine	776	1.826
Revizijske usluge	721	644
Troškovi registracije vozila	627	608
Naknade za rad po ugovoru o djelu i autorski honorari	307	327
Rezerviranja za neiskorištene dane godišnjeg odmora	186	17
Ukupno	71.729	60.508

Naknade isplaćene zaposlenima odnose se na troškove prijevoza radnika na posao i s posla, potpore i prigodne nagrade radnicima te prigodne darove djeci radnika.

Grupa je obračunala troškove emisijskih jedinica CO² u 2019. godini u iznosu 13.971 tisuću kuna kao prvoj godini u kojoj je količina proizvedenih emisijskih jedinica veća od broja jedinica koje Grupa posjeduje na dan 31. prosinca 2019. godine.

9. VRIJEDNOSNA USKLAĐENJA

	2019.	2018.
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca (bilješka 23)	14.303	14.300
Vrijednosno usklađenje zaliha	3.227	6.996
Vrijednosno usklađenje potraživanja stečenih cesijama (bilješka 23)	1.334	2.147
Umanjenja vrijednosti za očekivane gubitke prema MSFI 9	464	945
Vrijednosno usklađenje imovine namijenjene prodaji	121	-
Vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine (bilješka 17)	-	4.192
Vrijednosno usklađenje predujmova	-	38
Ukupno	19.449	28.618

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

10. REZERVIRANJA

	2019.	2018.
Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	1.476	1.685
Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	500	500
Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	126	299
Rezerviranja za započete sudske sporove	-	2.855
Ukupno	2.102	5.339

11. OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA

	2019.	2018.
Donacije	5.642	4.309
Otpis potraživanja od kupaca po predstečajnom rješenju	2.665	3.788
Neotpisana vrijednost otuđene i rashodovane dugotrajne imovine	1.484	13.823
Naknadno utvrđeni rashodi	1.334	6.197
Kazne, penali i naknade štete	943	4.668
Neotpisana vrijednost materijala i trgovačke robe	794	725
Ostali poslovni rashodi	251	555
Manjkovi	150	84
Otpis neispravljenih potraživanja od kupaca	99	2.130
Ukupno	13.362	36.279

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

12. FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI

	2019.	2018.
Financijski prihodi		
Otpis financijskih obveza po rješenju predstečajne nagodbe	29.917	618.901
Naplaćena vrijednosno usklađena potraživanja za pozajmice (bilješka 24)	3.717	3.916
Pozitivne tečajne razlike	2.667	6.124
Kamate na dane pozajmice nepovezanim društvima	469	251
Kamate na dane pozajmice povezanim stranama	405	214
Nerealizirani dobiti od financijske imovine	220	-
Ostali financijski prihodi	120	762
Zatezne kamate i kamate u predstečaju	75	1.294
Kamate po žiro-računu	48	37
Prihodi od ulaganja i dividendi	14	191
Otpis financijskih obveza temeljem sporazuma s ostalim kreditorima	-	37.839
Naplaćena vrijednosno usklađena potraživanja za prodanu fin. imovinu	-	733
Ukinuta vrijednosno usklađena potraživanja za dane pozajmice	-	40
Prihodi od kupona po obveznicama	-	34
Ukupno	37.652	670.336
Financijski rashodi		
Kamata na kredite banaka	(18.326)	(18.466)
Kamate po mezzaninu	(3.927)	(2.194)
Negativne tečajne razlike	(2.757)	(7.506)
Ostali financijski rashodi	(1.958)	(2.384)
Zatezne kamate i kamate dobavljačima po nagodbi	(1.569)	(631)
Kamate po izdanim obveznicama	(1.384)	-
Nerealizirani gubici od financijske imovine	(863)	(1.663)
Vrijednosno usklađenje potraživanja za dane pozajmice (bilješka 24)	(640)	(307)
Kamate na financijski leasing	(342)	(165)
Umanjenje vrednosti za očekivane kreditne gubitke prema MSFI 9	(226)	(17)
Kamate po osnovi poslovnih najмова	(130)	-
Kamate ostalih kreditora	(20)	(5.405)
Rashodi pri prodaji dionica i udjela	-	(1.772)
Rashodi pri prodaji obveznica	-	(251)
Gubici po osnovi otpisa i prodaje udjela u ovisnim društvima	-	(53)
Otpis potraživanja za dane pozajmice	-	(40)
Vrijednosno usklađenje financijske imovine raspoložive za prodaju	-	(26)
Kamate na primljene pozajmice od povezanih strana	-	(12)
Ukupno	(32.142)	(40.892)
Ukupno razlika financijskih prihoda i rashoda	5.510	629.444

Prihodi od otpisa obveza temeljem predstečajne nagodbe u 2018. godini odnose se na otpis 60% obveza za izdane obveznice protekom 2 godine od pravomoćnog rješenja predstečajne nagodbe za Društvo.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

13. POREZ NA DOBIT I ODGOĐENA POREZNA IMOVINA I OBVEZE

Porez na dobit ostvaren u zemljama u kojima posluju članice Grupe obračunava se primjenom porezne stope na procijenjenu oporezivu dobit za godinu. Porezne stope u primjeni prikazane su u nastavku:

- Republika Hrvatska - 18% (2018. godina: 18%).
- Bosna i Hercegovina - 10% (2018. godina: 10%)
- Srbija - 15% (2018. godina: 15%)

Dodatno se u Bosni i Hercegovini i Srbiji plaća porez na raspodjelu dobiti.

Usklađenje poreza na dobit je kako slijedi:

	2019.	2018.
Trošak poreza na dobit		
Tekući porez	28.820	22.517
Odgođeni porez	(7.481)	(13.621)
Ukupno	21.339	8.896

Usklađenje odgođene porezne imovine kroz račun dobiti i gubitka je kako slijedi:

	2019.	2018.
Stanje na dan 1. siječnja	6.036	802
Ukidanje odgođene porezne imovine	(1.445)	(206)
Priznavanje odgođene porezne imovine	2.506	5.441
Tečajne razlike	-	(1)
Stanje na dan 31. prosinca	7.097	6.036

Odgođena porezna imovina je nastala od porezno nepriznatih rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine za odlazak u redovnu imovinu (2019.: 940 tisuća kuna; 2018.: 840 tisuća kuna), porezno nepriznatih vrijednosnih usklađenja (2019.: 5.297 tisuća kuna; 2018.: 5.196 tisuća kuna) te drugih privremenih odbitnih razlika (2019.: 860 tisuća kuna).

Usklađenje između poreza na dobit i dobiti Grupe je kako slijedi:

	2019.	2018.
Rezultat razdoblja prije oporezivanja	128.513	729.491
Porez na dobit primjenom lokalnih stopa primjenjivih u zemlji u kojoj se nalazi društvo	22.922	94.900
Utjecaj troškova i prihoda koji nisu priznati za porezne svrhe	4.806	675
Utjecaj porezno priznatog gubitka ostvarenog u tekućoj godini	1.092	(73.058)
Tekući porez na dobit	28.820	22.517
Učinak ukidanja / priznavanja odgođene porezne imovine i obveza	(7.481)	(13.621)
Trošak poreza na dobit	21.339	8.896

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

13. POREZ NA DOBIT I ODGOĐENA POREZNA IMOVINA I OBVEZE (NASTAVAK)

Usklađenje odgođene porezne obveze je kako slijedi:

	2019.	2018.
Stanje na dan 1. siječnja	71.540	79.890
Priznati (gubitak) / dobit u računu dobiti i gubitka	(6.420)	(8.386)
Ostale promjene	76	36
Stanje na dan 31. prosinca	65.196	71.540

Odgođena porezna obveza priznata je za oporezive privremene razlike. Odgođena porezna obveza odnosi se dijelom i na nekretnine, postrojenja i opremu društava u Srbiji gdje se primjenjuje različita amortizacijska stopa u porezne i računovodstvene svrhe.

Zbog neizvjesnosti realiziranja prenesenih poreznih gubitaka dijela društava Grupe, na datum konsolidirane bilance nije priznata odgođena porezna imovina temeljem tih gubitaka. Nepriznata odgođena porezna imovina ističe kako slijedi:

	2019.	2018.
2019.	-	2.362
2020.	333	332
2021.	1.634	1.643
2022.	1.654	2.381
2023.	3.290	3.061
2024.	2.815	-
	9.726	9.779

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

14. OSNOVNA I RAZRIJEĐENA DOBIT PO DIONICI

	2019.	2018.
	(u kunama i lipama)	
	po dionici	po dionici
Osnovna i razrijeđena dobit po dionici		
Iz aktivnih dijelova poslovanja	12,57	84,78
Ukupna osnovna i razrijeđena dobit po dionici	12,57	84,78

Osnovna i razrijeđena dobit po dionici

Dobit i prosječan ponderirani broj redovnih dionica korišteni u izračunavanju osnovne i razrijeđene dobiti po dionici:

	2019.	2018.
Dobit tekuće godine za raspodjelu vlasnicima matice korišten u izračunavanju ukupnog osnovne dobiti po dionici	107.093	722.560
Prosječan ponderirani broj redovnih dionica	9.463.780	9.463.780
Prosječni ponderirani broj vlastitih dionica	(940.770)	(940.550)
Prosječan ponderirani broj redovnih dionica korištenih u izračunavanju osnovnog i razrijeđenog gubitka po dionici	8.523.010	8.523.230
Dobit razdoblja	107.174	720.595
Nekontrolirajući interes	(81)	1.965
Dobit Grupe korišten u izračunavanju dobiti po dionici	107.093	722.560

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

16. PODACI O SEGMENTIMA

Uprava je utvrdila poslovne segmente na temelju izvještaja koji se koriste za donošenje strateških odluka.

Uprava Društva poslovanje razmatra s geografskog aspekta i s aspekta proizvoda. Upravljanje na razini Grupe je organizirano na način da su pojedini poslovni segmenti organizirani na nivou Grupe kao upravljačka cjelina bez obzira u kojoj se geografskoj regiji nalaze. Uprava aspekt proizvoda smatra važnijim u donošenju strateških odluka, te stoga izvještajne segmente utvrđuje na toj osnovi.

Izvještajni segmenti s aspekta proizvoda ostvaruju prihode temeljem sljedećeg:

- proizvodnja cementa, betona i agregata,
- proizvodnja cigle, crijepa i keramike,
- građenje,
- ostale djelatnosti koje čine manji dio poslovanja Grupe.

Geografski segmenti: Grupa posluje u Republici Hrvatskoj i susjednim zemljama. Sjedište Grupe i najveći dio poslovnih aktivnosti se odvija u Republici Hrvatskoj. Od ostalih zemljopisnih područja Grupa ima društva u Srbiji i Bosni i Hercegovini.

Uprava Društva procjenjuje rezultate poslovanja poslovnih segmenata temeljem EBITDA. EBITDA isključuje marže ostvarene prihodima između segmenata. EBITDA isključuje određene ostale prihode, nabavnu vrijednost prodane robe (gdje prodaja trgovačke robe ne predstavlja osnovnu poslovnu djelatnost), ispravak vrijednosti kredita i potraživanja, umanjene za povrate prethodno ispravljenih iznosa, penale i kazne, rezerviranja za rizike i ostale troškove, umanjene za ukinute iznose, određene ostale troškove poslovanja. EBITDA također isključuje financijske prihode i rashode, amortizaciju materijalne i nematerijalne imovine i trošak poreza na dobit.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

15. PODACI O SEGMENTIMA (nastavak)

2019. godina

	Cement, beton i agregati	Cigla, crijep i keramika	Građenje	Drugi poslovi	Eliminacije	Ukupno
Bruto prihodi segmenta						
- prihodi unutar grupe	140.124	4.513	968	21.346	(166.951)	-
- prihod van grupe	690.378	323.183	13.310	4.846	-	1.031.717
Ukupni prihodi od prodaje	830.502	327.696	14.278	26.192	(166.951)	1.031.717
EBITDA	169.317	69.866	(8.090)	707	(21.769)	210.888
Poslovni rezultat segmenta	109.746	28.165	(8.856)	(3.462)	(2.590)	123.003
Financijski prihodi	11.205	7.970	3	71.512	(53.038)	37.652
Financijski rashodi	16.046	10.860	1.178	23.905	(19.847)	32.142
Rezultat prije poreza	104.905	25.275	(10.031)	44.145	(35.781)	128.513
Porez na dobit	18.292	7.710	-	1.787	(6.450)	21.339
Rezultat nakon poreza	86.613	17.565	(10.031)	42.358	(29.331)	107.174
Ukupna imovina	1.109.269	662.402	16.454	715.541	(1.084.787)	1.418.879
Ukupne obveze	445.013	279.837	24.502	285.662	(235.353)	799.661
Nekontrolirajući interes	-	-	-	-	11.310	11.310
Neto imovina bez nekontrolirajućih interesa	664.256	382.565	(8.048)	429.879	(860.744)	607.908

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

15. PODACI O SEGMENTIMA (nastavak)

2019. godina (nastavak)

	Cement, beton i agregati	Cigla, crijep i keramika	Građenje	Drugi poslovi	Eliminacije	Ukupno
Ostale informacije						
Trošak amortizacije	35.706	36.122	649	4.253	8.323	85.053
Nabavljene nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	44.218	42.891	-	1.960	-	89.069
Nenovčani rashodi, osim amortizacije	16.141	4.430	964	6.773	(8.859)	19.449
Kamatni prihod						
- prihodi unutar grupe	7.847	120	-	139	(8.106)	-
- prihodi van grupe	829	32	-	136	-	997
Kamatni rashod						
- rashodi unutar grupe	601	2.967	139	4.399	(8.106)	-
- rashodi van grupe	11.826	6.059	437	10.399	(3.023)	25.698

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

15. PODACI O SEGMENTIMA (nastavak)

2018. godina

	Cement, beton i agregati	Cigla, crijep i keramika	Građenje	Drugi poslovi	Eliminacije	Ukupno
Bruto prihodi segmenta						
- prihodi unutar grupe	139.231	4.057	166	21.864	(165.318)	-
- prihod van grupe	630.779	299.783	23.788	4.923	-	959.273
Ukupni prihodi od prodaje	770.010	303.840	23.954	26.787	(165.318)	959.273
EBITDA	131.368	75.373	(11.820)	13.258	(21.514)	186.665
Poslovni rezultat segmenta	79.161	22.390	(11.150)	24.196	(14.550)	100.047
Financijski prihodi	28.343	89.051	55	673.836	(120.949)	670.336
Financijski rashodi	36.502	14.047	302	242.432	(252.391)	40.892
Rezultat prije poreza	71.002	97.394	(11.397)	455.600	116.892	729.491
Porez na dobit	11.086	8.268	-	60	(10.518)	8.896
Rezultat nakon poreza	59.916	89.126	(11.397)	455.540	127.410	720.595
Ukupna imovina	992.817	712.492	21.544	892.802	(1.288.113)	1.331.542
Ukupne obveze	419.803	347.399	19.561	505.192	(472.844)	819.111
Nekontrolirajući interes	-	-	-	-	11.350	11.350
Neto imovina bez nekontrolirajućih interesa	573.014	365.093	1.983	387.610	(826.619)	501.081

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

15. PODACI O SEGMENTIMA (nastavak)

2018. godina (nastavak)

	Cement, beton i agregati	Cigla, crijep i keramika	Građenje	Drugi poslovi	Eliminacije	Ukupno
Ostale informacije						
Trošak amortizacije	36.744	34.035	1.215	3.483	813	76.290
Nabavljene nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	38.441	18.683	1.203	373	-	58.700
Nenovčani rashodi, osim amortizacije	21.045	4.761	5.491	4.249	(6.928)	28.618
Kamatni prihod						
- prihodi unutar grupe	3.740	1.404	-	77	(5.221)	-
- prihodi van grupe	952	41	27	776	-	1.796
Kamatni rashod						
- rashodi unutar grupe	13	2.613	61	2.534	(5.221)	-
- rashodi van grupe	14.334	7.686	165	2.494	-	24.679

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

15. PODACI O SEGMENTIMA (nastavak)

b) Geografski segmenti

Grupa dio svog poslovanja obavlja u Republici Hrvatskoj, a dijelom i izvan Hrvatske.

U nastavku je dana analiza poslovanja po zemljopisnim segmentima (bez eliminacija).

	Ukupni prihodi	2019. Knjigovodstveni iznos ukupne imovine	Povećanje nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	Ukupni prihodi	2018. Knjigovodstveni iznos ukupne imovine	Povećanje nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine
Republika Hrvatska	957.496	2.023.128	67.519	1.562.740	2.154.784	39.385
Republika Srbija	317.911	375.422	22.487	318.329	359.418	15.497
Bosna i Hercegovina	82.111	105.116	4.560	151.383	105.453	4.367
	1.357.518	2.503.666	94.566	2.032.452	2.619.655	59.249

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

16. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Računalni programi	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupna nematerijalna imovina
Nabavna vrijednost			
Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine	20.349	751	21.100
Povećanje	-	1.012	1.012
Prijenosi	1.763	(1.763)	-
Smanjenje	(66)	-	(66)
Tečajne razlike	(39)	-	(39)
Ulazak društava u konsolidaciju	4	-	4
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	22.011	-	22.011
Povećanje	-	1.441	1.441
Prijenosi	920	(920)	-
Smanjenje	(503)	-	(503)
Tečajne razlike	18	-	18
Stanje na dan 31. prosinca 2019. godine	22.446	521	22.967
Ispravak vrijednosti			
Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine	13.722	-	13.722
Amortizacija	2.106	-	2.106
Smanjenje	(63)	-	(63)
Tečajne razlike	(28)	-	(28)
Ulazak društava u konsolidaciju	4	-	4
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	15.741	-	15.741
Amortizacija	2.261	-	2.261
Smanjenje	(503)	-	(503)
Tečajne razlike	15	-	15
Stanje na dan 31. prosinca 2019. godine	17.514	-	17.514
Sadašnja vrijednost			
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	6.270	-	6.270
Stanje na dan 31. prosinca 2019. godine	4.932	521	5.453

Ulaganja u nematerijalnu imovinu najvećim se dijelom odnose na ulaganja u Navision računovodstveni program.

Nematerijalna imovina u pripremi odnosi se na ulaganja u HIVERGEN sustav za upravljanje dokumentima i poslovnim procesima.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište	Zgrade	Postrojenja i strojevi	Ostala oprema	Predujmovi za materijalnu imovinu	Ostala imovina	Materijalna imovina u izgradnji	Ukupna materijalna imovina
Nabavna vrijednost								
Stanje 31. prosinca 2018. godine	100.392	1.177.496	1.206.035	90.026	10.207	1.342	33.729	2.619.227
Povećanja	2.672	-	-	-	9.519	-	75.437	87.628
Prijenosi	-	11.499	53.057	1.992	-	-	(66.548)	-
Smanjenja	(374)	(1.580)	(15.084)	(847)	-	-	(981)	(18.866)
Prijenos sa dugotrajne imovine za prodaju	-	-	-	1.565	-	-	-	1.565
Prijenos na ulaganja u nekretnine	(4.783)	(20.493)	(11.863)	-	-	-	-	(37.139)
Tečajne razlike	151	1.168	2.734	15	-	2	49	4.119
Ulazak društava u konsolidaciju	808	61.049	2.234	113	-	-	-	64.204
Stanje 31. prosinca 2019. godine	98.866	1.229.139	1.237.113	92.864	19.726	1.344	41.686	2.720.738
Ispravak vrijednosti								
Stanje 31. prosinca 2018. godine	-	824.058	921.602	76.553	-	37	-	1.822.250
Amortizacija	-	31.471	43.621	4.210	-	15	-	79.317
Smanjenja	-	(1.476)	(14.244)	(692)	-	-	-	(16.412)
Prijenos na ulaganja u nekretnine	-	(665)	(1.484)	-	-	-	-	(2.149)
Tečajne razlike	-	475	2.032	8	-	-	-	2.515
Ulazak društava u konsolidaciju	-	58.991	981	108	-	-	-	60.080
Stanje 31. prosinca 2019. godine	-	912.854	952.508	80.187	-	52	-	1.945.601
Sadašnja vrijednost								
Na dan 31. prosinca 2018. godine	100.392	353.438	284.433	13.473	10.207	1.305	33.729	796.977
Na dan 31. prosinca 2019. godine	98.866	316.285	284.605	12.677	19.726	1.292	41.686	775.137

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

	Zemljište	Zgrade	Postrojenja i strojevi	Ostala oprema	Predujmovi za materijalnu imovinu	Ostala imovina	Materijalna imovina u izgradnji	Ukupna materijalna imovina
Nabavna vrijednost								
Stanje 31. prosinca 2017. godine	111.106	1.174.502	1.186.262	91.698	1.488	1.344	56.012	2.622.412
Povećanja	1.181	-	-	-	8.719	-	47.788	57.688
Prijenosi	2.005	17.547	47.037	3.450	-	-	(70.039)	-
Smanjenja	(3.690)	(1.591)	(26.045)	(5.146)	-	-	(181)	(36.653)
Prijenosi sa zaliha	-	-	-	-	-	-	345	345
Prijenos na ulaganja u nekretnine	(2.154)	(6.811)	2.730	-	-	-	-	(6.235)
Vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine	-	(4.192)	-	-	-	-	-	(4.192)
Smanjenje izravno na teret kapitala	(7.785)	-	-	-	-	-	-	(7.785)
Tečajne razlike	(271)	(1.959)	(3.971)	(77)	-	(2)	(196)	(6.476)
Ulazak društava u konsolidaciju	-	-	22	101	-	-	-	123
Stanje 31. prosinca 2018. godine	100.392	1.177.496	1.206.035	90.026	10.207	1.342	33.729	2.619.227
Ispravak vrijednosti								
Stanje 31. prosinca 2017. godine	-	790.963	904.559	74.498	-	22	-	1.770.042
Amortizacija	-	28.913	38.394	6.141	-	15	-	73.463
Smanjenja	-	(1.228)	(18.521)	(4.086)	-	-	-	(23.835)
Gubici zbog umanjenja uračunani u dobit ili gubitak	-	6.055	-	-	-	-	-	6.055
Tečajne razlike	-	(645)	(2.851)	(37)	-	-	-	(3.533)
Ulazak društava u konsolidaciju	-	-	21	37	-	-	-	58
Stanje 31. prosinca 2018. godine	-	824.058	921.602	76.553	-	37	-	1.822.250
Sadašnja vrijednost								
Na dan 31. prosinca 2017. godine	111.106	383.539	281.703	17.200	1.488	1.322	56.012	852.370
Na dan 31. prosinca 2018. godine	100.392	353.438	284.433	13.473	10.207	1.305	33.729	796.977

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA I ULAGANJE U NEKRETNINE (nastavak)

Sadašnja vrijednost imovine uzete u financijski najam na dan 31. prosinca 2019. godine iznosi 8.410 tisuća kuna (31. prosinca 2018. godine 8.730 tisuće kuna).

Sadašnja vrijednost imovine koja je dana pod hipoteku na dan 31. prosinca 2019. godine iznosi 486.955 tisuća kuna (31. prosinca 2018. godine 526.327 tisuća kuna).

Na dan 31. prosinca 2019. godine Društvo ima 26.602 tisuća kuna ugovorenih neizvršenih investicija koje se najvećim dijelom odnose na povećanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije u proizvodnim postrojenjima, Kuriju Mihalović, rekonstrukciju izmjenjivača i drobilicu za pripremu RDF-a (31. prosinca 2018. godine: 16.777 tisuće kuna ugovorenih neizvršenih investicija koje se najvećim dijelom odnose na liniju za uvrećavanje i paletizaciju cementa, na segment plašta rotacijske peći i rekonstrukciju dijela proizvodnog postrojenja u svrhu energetske učinkovitosti).

17.a ULAGANJE U NEKRETNINE

	Zemljište	Zgrade	Postrojenja	Ukupno ulaganje u nekretnine
Nabavna vrijednost				
Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine	-	33.437	-	33.437
Smanjenje	-	(3.395)	-	(3.395)
Prijenos sa pozicije zaliha	-	204	-	204
Prijenos sa nekretnina, postrojenja i opreme	-	5.477	758	6.235
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	-	35.723	758	36.481
Smanjenje	-	(6.684)	-	(6.684)
Prijenos sa dugotrajne imovine za prodaju	-	3.932	-	3.932
Prijenos sa nekretnina, postrojenja i opreme	4.715	561	31.863	37.139
Stanje na dan 31. prosinca 2019. godine	4.715	33.532	32.621	70.868
Ispravak vrijednosti				
Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine	-	1.338	-	1.338
Amortizacija	-	706	15	721
Smanjenje	-	(119)	-	(119)
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	-	1.925	15	1.940
Amortizacija	-	616	1.820	2.436
Smanjenje	-	(533)	-	(533)
Prijenos sa nekretnina, postrojenja i opreme	-	-	2.149	2.149
Stanje na dan 31. prosinca 2019. godine	-	2.008	3.984	5.992
Sadašnja vrijednost				
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	-	33.798	743	34.541
Stanje na dan 31. prosinca 2019. godine	4.715	31.524	28.637	64.876

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

17.a ULAGANJE U NEKRETNINE (NASTAVAK)

Ulaganja u nekretnine odnose se na bioplinско postrojenje, četrdeset i tri stana, trinaest poslovnih prostora, dvadeset i četiri garaže i parkirna mjesta te zemljišta. (na 31. prosinca 2018. godine: pedeset sedam stanova, dvanaest poslovnih prostora i trideset i pet garaža). Nad dijelom ove imovine upisana je hipoteka Šted banke d.d. u iznosu 655 tisuća eura. Knjigovodstvenoj vrijednosti ove imovine približno je jednaka njenoj fer vrijednosti.

18. IMOVINA S PRAVOM UPOTREBE

	Zemljište	Vozila	Ukupno imovina s pravom upotrebe
Nabavna vrijednost			
Stanje 1. siječnja 2018.	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2018.	-	-	-
Početno priznavanje 1. siječnja 2019. godine (MSFI 16)	926	2.867	3.793
Stanje 1. siječnja 2019. godine (s početnim priznavanjem MSFI 16)	926	2.867	3.793
Povećanja	-	345	345
Prijenos u upotrebu	-	-	-
Isknjiženo otuđenjem, prodajom, ukidanjem prava	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2019.	926	3.212	4.138
Ispravak vrijednosti			
Stanje 1. siječnja 2018.	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2018.	-	-	-
Početno priznavanje 1. siječnja 2019. godine		409	409
Amortizacija razdoblja	39	1.000	1.039
Isknjiženo otuđenjem, prodajom, ukidanjem prava	-	-	-
Tečajne razlike	-	1	1
Stanje 31. prosinca 2019.	39	1.410	1.449
Sadašnja vrijednost			
Na dan 31. prosinca 2018.	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2019.	887	1.802	2.689

Pravo korištenja imovine u najmu odnosi se na zemljište u najmu do 25 godine i osobna vozila u najmu od 3 do 5 godina.

Dospjeće obveza temeljem operativnih najмова prikazano je u bilješci 33.

Iznosi priznati u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti	2019.	2018.
Troškovi amortizacije na imovini s pravom korištenja	1.039	-
Kamate po osnovi poslovnih najмова (bilješka 12)	130	-
Troškovi koji se odnose na kratkoročni najam (bilješka 6.2)	3.310	-

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

19. FINANCIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ KROZ RAČUN DOBITI I GUBITKA	31.12.2019.	31.12.2018.
Vlasničke vrijednosnice	7.878	8.571
Obveznice	328	-
Ostala financijska imovina	83	1
Ukupno financijska imovina po FVDG	8.289	8.572
Kretanje financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka bilo je kako slijedi:		
Stanje na dan 1. siječnja	8.572	16.450
Nerealizirani gubici (bilješka 12)	(863)	(1.663)
Nerealizirani dobiti (bilješka 12)	220	-
Vrijednosno usklađenje financijske imovine (bilješka 12)	-	(26)
Prodaja obveznica	-	(2.646)
Prodaja dionica i udjela	(50)	(3.579)
Konverzija potraživanja u udjele, obveznice i ostale vrijednosnice	410	2
Stečena kamata po obveznicama (bilješka 12)	-	34
Stanje na dan 31. prosinca	8.289	8.572

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka mjerena je po fer vrijednosti ako je tržišna vrijednost dostupna ili po trošku umanjenom za eventualno umanjenje vrijednosti, ako tržišna vrijednost nije dostupna. Nerealizirani dobiti i gubici nastali mjerenjem financijske imovine po fer vrijednosti iskazani su u računu dobiti i gubitka.

Dionice čija vrijednost na dan 31. prosinca 2019. godine iznosi 5,2 milijuna kuna (31. prosinca 2018. godine: 6,2 milijuna kuna) dane su u zalog po osnovi kredita odobrenih Društvu od strane Bank Alpinum Aktiengesellschaft, Vaduz, Liechtenstein.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

20. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA

	31.12.2019.		31.12.2018.	
	%	Iznos	%	Iznos
Nexe Trade s.r.l., Dumbravita	95,24	-	95,24	-
Slavonij IGM d.o.o., Našice		-	100	2.200
Ukupno ulaganja u ovisna društva		-		2.200

Trgovački sud u Osijeku donio je 9. rujna 2019. godine rješenje o pripajanju društva Slavonija IGM d.o.o. Našice društvu Dilj d.o.o. Vinkovci temeljem Ugovora o pripajanju od 17. rujna 2019. godine te Odluke Skupštine društva preuzimatelja Dilj d.o.o. od 20. rujna 2019. godine i Odluke Skupštine pripojenog društva Slavonija IGM d.o.o. Našice od 17. rujna 2019. godine.

Društvo je 21. prosinca 2018. godine izvršilo uplatu 2.200 tisuća kuna temeljem potvrđenog stečajnog plana društva Slavonija IGM d.o.o. Našice na ime dokapitalizacije čime je postalo jedini član društva. Danom pravomoćnosti rješenja o potvrdi stečajnog plana prestali su udjeli svih drugih osoba u kapitalu društva Slavonija IGM d.o.o. Našice.

21. POTRAŽIVANJA ZA DANE ZAJMOVE I DEPOZITE

	31.12.2019.	31.12.2018.
Zajmovi nepovezanim društvima	13.664	15.593
Zajmovi dani povezanim stranama	5.158	5.493
Stambeni zajmovi	335	517
Jamčevine	63	93
Zajmovi zaposlenima	19	22
Tekuće dospijeće dugoročnih potraživanja za zajmove	(13.664)	(15.593)
Tekuće dospijeće dugoročnih zajmova danih povezanim stranama	(1.440)	(783)
Ukupno potraživanja za dane zajmove i depozite	4.135	5.342

Zajmovi nepovezanim društvima odobreni su uz kamatne stope od 3% do 6% godišnje (2018. godine: 3% do 6% godišnje). Zajmovi su osigurani mjenicama, zadužnicama te založnim pravom na pokretninama i nekretninama. Stambeni zajmovi odnose se najvećim dijelom na zajmove koje su dodijelile članice Grupe u Srbiji.

Sljedeća tablica prikazuje kretanje očekivanih kreditnih gubitaka koji su priznati za pojedinu financijsku imovinu:

Kretanje očekivanih kreditnih gubitaka za kredite

	2019.	2018.
	Stupanj 2	Stupanj 2
Stanje 1. siječnja	138	121
Povećanje očekivanih kreditnih gubitaka	226	46
Smanjenje očekivanih kreditnih gubitaka	-	(29)
Stanje na 31. prosinca	364	138

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

21. POTRAŽIVANJA ZA DANE ZAJMOVE I DEPOZITE (NASTAVAK)

Svi dani zajmovi alocirani su u 2. stupanj, a tijekom 2018. godine nije došlo do prijelaza među stupnjevima.

Za potrebe procjene umanjnja vrijednosti, za kredite povezanim i drugim stranama, Društvo je na datum prve primjene procijenilo kako nije došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od inicijalnog datuma priznavanja te za navedenu imovinu koristi 12-mjesečni očekivani kreditni gubitak.

Pri utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka za ovu imovinu, Uprava Grupe je uzela u obzir publikacije vanjskih investicijskih rejting agencija, povijesno iskustvo te financijsku poziciju drugih ugovornih strana.

Nije bilo promjena u tehnikama procjene ili značajnim pretpostavkama tijekom tekućeg izvještajnog razdoblja u procjeni rezervacija za očekivane kreditne gubitke za tu financijsku imovinu.

22. ZALIHE

	31.12.2019.	31.12.2018.
Sirovine i materijal	131.886	116.241
Gotovi proizvodi	82.414	84.807
Proizvodnja u tijeku	13.237	13.440
Trgovačka roba	4.700	4.996
Predujmovi	3.808	3.208
Ispravak vrijednosti zaliha	(11.103)	(8.190)
Ukupno zalihe	224.942	214.502

U 2019. godini ukupan trošak realiziranih vlastitih proizvoda iznosio je 797.247 tisuća kuna (2018. godina: 697.276 tisuće kuna).

Promjene na ispravku vrijednosti zaliha su kako slijedi:

	2019.	2018.
Stanje na dan 1. siječnja	8.190	1.191
Ispravci vrijednosti zaliha (bilješka 9)	3.227	6.996
Utrošak / prodaja ispravljenih zaliha	(352)	-
Tečajne razlike	38	3
Stanje na dan 31. prosinca	11.103	8.190

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

23. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA

	31.12.2019.	31.12.2018.
Dugoročna potraživanja od nepovezanih kupaca u zemlji	360	493
Dugoročna potraživanja od kupaca	360	493
Potraživanja od nepovezanih kupaca	231.884	243.736
Potraživanja od povezanih strana (bilješka 35)	2.565	6.562
Sporna potraživanja	80.167	82.851
Vrijednosno usklađenje potraživanja od nepovezanih kupaca	(151.727)	(155.068)
Vrijednosno usklađenje potraživanja od povezanih strana (bilješka 35)	(1.044)	(2.583)
Neto potraživanja od kupaca	161.845	175.498
Umanjenja vrijednosti za očekivane gubitke prema MSFI 9	(6.499)	(11.950)
Kratkoročna potraživanja od kupaca	155.346	163.548
Potraživanja stečena cesijama	16.555	15.503
Predujmovi	13.292	15.170
Potraživanja stečena cesijama od povezanih strana (bilješka 35)	6.560	6.662
Potraživanja za porez na dodanu vrijednost	6.218	5.874
Ostala kratkoročna potraživanja	1.036	833
Ostala potraživanja od države	891	822
Potraživanja za porez na dobit	84	98
Potraživanja po preuzetom dugu	-	5.203
Potraživanja za prodane dionice i udjele	-	161
Vrijednosno usklađenje potraživanja stečenih cesijama	(16.235)	(14.901)
Vrijednosno usklađenje predujmova	(853)	(834)
Umanjenja vrijednosti za očekivane gubitke prema MSFI 9	(852)	(388)
Vrijednosno usklađenje potraživanja po preuzetom dugu	-	(5.203)
Ostala kratkoročna potraživanja	26.696	29.000
Ukupno kratkoročna potraživanja	182.042	192.548

Prosječno razdoblje naplate potraživanja od kupaca u 2019. godini za cjelokupno poslovanje Grupe je 68 dana (2018. godina: 60 dan). Kamata se ne obračunava na potraživanja od kupaca do dana dospijeca fakture. Nakon toga, kamata se obračunava po zakonski utvrđenoj stopi na preostali saldo.

Prije prihvaćanja novog kupca, Grupa koristi internu kreditnu procjenu kreditnog kvaliteta potencijalnog kupca i definira kreditne limite za kupce. U određivanju naplativosti potraživanja od kupaca, Grupa razmatra svaku promjenu u kreditnoj kvaliteti potraživanja od kupaca od datuma kada je potraživanje inicijalno priznato do izvještajnog datuma. Koncentracija kreditnog rizika je ograničena, jer je baza kupaca velika i nepovezana.

Neto knjigovodstvena vrijednost potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja je prihvatljiva aproksimacija njihove fer vrijednosti te su za sva navedena potraživanja provjereni indikatori umanjena vrijednosti i provedeni potrebni ispravci vrijednosti. Priznato umanjeno predstavlja razliku između knjigovodstvene vrijednosti potraživanja od kupaca i sadašnje vrijednosti očekivanih priljeva.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

23. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Starosna struktura neispravljenih potraživanja od kupaca Grupe je kako slijedi:

	31.12.2019.	31.12.2018.
Nedospjelo	74.305	66.476
Manje od jednog mjeseca	38.261	41.316
Jedan do četiri mjeseca	39.232	43.983
Četiri do šest mjeseci	5.296	11.375
Šest do dvanaest mjeseci	3.096	8.023
Više od dvanaest mjeseci	1.655	4.325
Ukupno potraživanja od kupaca	<u>161.845</u>	<u>175.498</u>

Promjene na ispravku vrijednosti potraživanja od nepovezanih kupaca su kako slijedi:

	2019.	2018.
Stanje na dan 1. siječnja	155.068	176.570
Ispravci vrijednosti potraživanja od kupaca (bilješka 9)	14.303	14.020
Naplaćena ispravljena potraživanja (bilješka 5)	(3.670)	(15.339)
Ukinuta ispravljena potraživanja (bilješka 5)	(4.890)	(5.620)
Otpis ispravljenih potraživanja	(9.349)	(14.252)
Tečajne razlike	265	(526)
Ulazak društava u konsolidaciju	-	215
Stanje na dan 31. prosinca	<u>151.727</u>	<u>155.068</u>

Promjene na ispravku vrijednosti potraživanja od povezanih kupaca i povezanih strana su kako slijedi:

	2019.	2018.
Stanje na dan 1. siječnja	2.583	3.027
Ispravci vrijednosti potraživanja od kupaca (bilješka 9)	-	280
Naplaćena ispravljena potraživanja (bilješka 5)	(1.275)	(629)
Ukinuta ispravljena potraživanja (bilješka 5)	(264)	-
Ulazak društava u konsolidaciju	-	(93)
Otpis ispravljenih potraživanja	-	(2)
Stanje na dan 31. prosinca	<u>1.044</u>	<u>2.583</u>

Promjene na ispravku vrijednosti potraživanja stečenih cesijama i po preuzetom dugu su kako slijedi:

	2019.	2018.
Stanje na dan 1. siječnja	20.104	20.109
Ispravci vrijednosti potraživanja (bilješka 9)	1.334	2.147
Naplaćena ispravljena potraživanja (bilješka 5)	-	(1.076)
Otpis ispravljenih potraživanja	(5.203)	(1.076)
Stanje na dan 31. prosinca	<u>16.235</u>	<u>20.104</u>

	31.12.2019.	31.12.2018.
Ukupno kratkoročno potraživanje	<u>182.042</u>	<u>192.548</u>
Očekivani kreditni gubici razine 2 prema MSFI 9	<u>(7.351)</u>	<u>(12.338)</u>

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

24. POTRAŽIVANJA ZA DANE ZAJMOVE I OSTALA FINACIJSKA IMOVINA

	31.12.2019.	31.12.2018.
Zajmovi dani nepovezanim društvima	26.333	16.466
Tekuće dospijeće dugoročnih potraživanja za zajmove	13.664	15.593
Zajmovi dani povezanim stranama (bilješka 35)	16.718	4.753
Depoziti i jamstva	131	1.521
Tekuće dospijeće zajmova danih povezanim stranama (bilješka 35)	1.440	783
Zajmovi zaposlenima	728	743
Ostala kratkotrajna financijska imovina	14	8
Ispravak vrijednosti zajmova danih nepovezanim društvima	(14.631)	(27.445)
Umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	(364)	(138)
Ukupno potraživanja za dane zajmove i ostala financijska imovina	44.033	12.284

Prikazani zajmovi u okviru kratkotrajne financijske imovine uključuju glavnice po pojedinom zajmu kao i odgovarajuća potraživanja za kamate. Zajmovi su odobreni uz godišnje kamatne stope u rasponu od 2% - 7% a osigurani su mjenicama i zadužnicama (2018. godine: 3% – 7%).

Zajmovi dani nepovezanim društvima i tekuće dospijeće dugoročnih potraživanja za kredite:

	31.12.2019.	31.12.2018.
GP Put d.d. u stečaju Sarajevo	13.397	13.352
Inceptum d.o.o.	9.902	-
Maverick Partners d.o.o.	7.835	-
Samoborka d.d. Samobor	2.656	594
Unijabeton d.d. Zagreb	1.139	3.110
Rukometni klub NEXE Našice	361	531
Aequitas upravljanje d.o.o. Zagreb	-	13.448
Profi baucentar d.o.o. Zagreb	-	526
Ostali zajmovi	4.707	498
Ukupno potraživanja za dane zajmove	39.997	32.059

Pozajmica dana društvu Aequitas Upravljanje d.o.o. u 2018. godini djelom je naplaćena u iznosu 1.205 tisuća kuna. U 2019. godini pozajmica je djelom naplaćena u iznosu 3.717 tisuća kuna, dok je preostali dio potraživanja, koji nije naplaćen prodajom dionica društva Metronet d.d. na kojima je bio zalag, otpisan.

Zajam društvu Inceptum d.o.o. Zagreb na revolving principu odobren je 2019. godine s kamatnom stopom od 4% godišnje. Na dan 31. prosinca 2019. godine odobreni iznos pozajmice iznosi 11.000 tisuća kuna. Rok povrata pozajmice je 22. svibnja 2020. godine, a instrument osiguranja je mjenica.

Zajmovi društvu Maverick Partners d.o.o. Zagreb u iznosu 1.720 tisuća kuna i 6.000 tisuća kuna odobreni su u 2019. godini s kamatnom stopom 7% godišnje. Rokovi povrata pozajmica su 31. siječnja 2020. godine i 31. ožujka 2020. godine, a instrumenti osiguranja su zadužnice.

Potraživanje za pozajmicu i kamate danu društvu GP Put d.d. Sarajevo prijavljeno je u stečajni postupak koji je nad ovim društvom otvoren u veljači 2018. godine.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

24. POTRAŽIVANJA ZA DANE ZAJMOVE I OSTALA FINANCIJSKA IMOVINA (nastavak)

Promjene na ispravcima vrijednosti zajmova prikazane su kako slijedi:

	2019.	2018.
Stanje na dan 1. siječnja	27.445	68.379
Novi ispravci (bilješka 12)	640	307
Naplaćeni vrijednosno ispravljeni zajmovi (bilješka 12)	(3.717)	(3.916)
Ukinuta vrijednosno usklađena potraživanja za zajmove	-	(40)
Otpisana potraživanja za kredite	(9.724)	(37.610)
Prijenosi	-	360
Tečajne razlike	(13)	(35)
Stanje na dan 31. prosinca	14.631	27.445

25. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31.12.2019.	31.12.2018.
Novac u banci	59.427	17.833
Stanja na deviznim računima	30.520	17.820
Novac u blagajni	63	59
Ukupno novac i novčani ekvivalenti	90.010	35.712

26. IMOVINA NAMIJENJENA PRODAJI

	31.12.2019.	31.12.2018.
Ostala imovina namijenjena prodaji	3.660	8.590
Ukupno imovina namijenjena prodaji	3.660	8.590

Imovina namijenjena za prodaju u iznosu 3.660 tisuće kuna najvećim se dijelom odnosi na stanove i transportna sredstva (2018. godine: 8.590 tisuća kuna). Prodaju ove imovine Grupa obavlja uobičajenim kanalima prodaje a realizacija prodaje se očekuje tijekom 2020. godine. U 2018. i 2019. godini dio imovine namijenjene prodaji je reklasificirano i prikazano kao Ulaganje u nekretnine (bilješka 17a).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

27. TEMELJNI KAPITAL

Temeljni kapital Društva predstavlja vlastite trajne izvore sredstava za financiranje poslovanja Grupe i na datum konsolidirane bilance utvrđen je u iznosu 94.638 tisuća kuna (31. prosinca 2018. godine u istom iznosu). Temeljni kapital na 31. prosinca 2019. godine je raspodijeljen na 9.463.780 redovne dionice, svaka nominalne vrijednosti 10,00 kuna.

Vlasnička struktura Društva na dan konsolidirane bilance je kako slijedi:

Dioničar	2019.		2018.	
	Broj dionica	Vlasništvo u %	Broj dionica	Vlasništvo u %
Ivan Ergović	6.366.389	67,27	6.366.389	67,27
Ostali dioničari	2.156.621	22,79	2.156.841	22,79
Vlastite dionice	940.770	9,94	940.550	9,94
	9.463.780	100,00	9.463.780	100,00

U 2019. godini Društvo je steklo 120 vlastitih dionica za 19 tisuća kuna (2018: 350 vlastitih dionica za 29 tisuća kuna).

28. PRIČUVE

	31.12.2019.	31.12.2018.
Pričuve za vlastite dionice	97.771	97.727
Zakonske pričuve	4.732	906
Ukupno pričuve	102.503	98.633

29. NEKONTROLIRAJUĆI INTERESI

	2019.	2018.
Stanje na dan 1. siječnja	11.350	12.128
Udio u neto dobiti ovisnih društava	81	(1.965)
Promjena nekontrolirajućih interesa	-	1.590
Tečajne razlike	(121)	(403)
Stanje na dan 31. prosinca	11.310	11.350

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

30. DUGOROČNE FINANCIJSKE OBVEZE

	31.12.2019.	31.12.2018.
Dugoročni krediti banaka	334.054	399.648
Obveze za izdane obveznice	75.810	-
Obveze po mezzaninu	69.233	125.029
Financijski najam	7.139	3.436
Zajmovi ostalih kreditora	-	524
Ukupno dugoročne financijske obveze	486.236	528.637
Tekuće dospijeće dugoročnih kredita banaka	(79.638)	(80.535)
Tekuće dospijeće financijskog najma	(1.951)	(916)
Tekuće dospijeće obveza po izdanim obveznicama	(1.384)	-
Tekuće dospijeće dugoročnih zajmova ostalih kreditora	-	(524)
Ukupno tekuća dospijeća dugoročnih financijskih obveza	(82.973)	(81.975)
Ukupno dugoročne financijske obveze	403.263	446.662

Iskazane obveze uključuju i odgovarajuće obveze za kamate.

Kreditni, zajmovi, obveznice i financijski najmovi dospijevaju na naplatu kako slijedi:

	31.12.2019.	31.12.2018.
U roku od godine dana	82.973	81.975
U drugoj godini	80.629	78.581
Od treće do uključivo petu godinu	314.801	356.797
Nakon pet godina	7.833	11.284
	486.236	528.637
Manje: iznosi koji dospijevaju na naplatu u roku od 12 mjeseci	(82.973)	(81.975)
Iznosi koji dospijevaju na naplatu nakon 12 mjeseci	403.263	446.662

Obveze po dugoročnim kreditima

Dugoročni krediti odobreni su uz fiksne kamatne stope u rasponu od 4% - 7% godišnje i promjenjive kamatne stope od 3M EURIBOR + 2,5% – 5% godišnje i 12M EURIBOR + 4,5% godišnje (2018. godina: 4% - 7% godišnje i promjenjive kamatne stope u rasponu 3M EURIBOR + 3% – 5% godišnje). Krediti su osigurani hipotekama nad nekretninama, zalogom nad opremom, vrijednosnim papirima i udjelima, te zadužnicama i mjenicama.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

30. DUGOROČNE FINANCIJSKE OBVEZE (nastavak)

Obveze po izdanim obveznicama

26. rujna 2019. godine Društvo je izdalo obveznice u visini 10 milijuna eura uz jamstvo društva Našicecement d.d. Našice. Dospjeće obveznica je 26. rujna 2022. godine. Prinos na Obveznice do dospelja se isplaćuje polugodišnje, a godišnja kamatna stopa prinosa (kupona) je 7% te se isplaćuje polugodišnje. Ukupan iznos sredstava u kunama na ime upisa Obveznica uplaćen je po cijeni izdanja u novcu. Društvo je kod izdanja obveznica koristilo iznimku prema Zakonu o tržištu kapitala po kojoj je dopuštena ponuda obveznica bez prethodne objave Prospekta ukoliko je ponuda obveznica upućena ulagateljima koji će za upisane obveznice uplatiti iznos od najmanje 100.000 EUR za svaku pojedinačnu ponudu. Isplata svih iznosa iz obveznica Izdavatelja osigurana je zadužnicom Društva kao glavnog dužnika uz jamce platce društva Našicecement d.d. Našice i Dilj d.o.o. Vinkovci. Kao instrument osiguranja dodatno je upisano založno pravo na 64.433 dionice Našicecimenta d.d. Našice. Društvo ima opciju prijevremeno otkupiti sve ili dio izdanih obveznica u razdoblju od 26. rujna do 10. listopada 2020. godine po nominalnoj vrijednosti 1,01 EUR u kunskoj protuvrijednosti sa svim pripadajućim kamata do dana isplate. Sredstva prikupljena izdavanjem obveznica korištena su za prijevremeno refinanciranje obveza nastalih u procesu predstečajne nagodbe.

Obveze po mezzaninu

22. srpnja 2018. godine, protekom 2 godine od pravomoćnosti rješenja o odobrenju sklopljene predstečajne nagodbe izvršen je otpis 60% duga imateljima obveznica, dok preostali iznos zadržavaju u obliku mezzanina, na koji se obračunava kamata u visini 4% godišnje i pripisuje dugu. Isplata mezzanina izvršit će se od kraja 2023. godine. Društvo je u 2019. godini otkupilo dio mezzanine duga zajedno s pripadajućim tražbinama za kamate te smanjila ukupan dug po mezzaninu za 29.917 tisuća kuna (bilješka 12).

Obveze po financijskom najmu

Financijski najam se odnosi na proizvodnu opremu u najmu od dvije do pet godina. Društva imaju obvezu osigurati imovinu koju imaju u najmu. Kamatne stope na najam su u rasponu od 2,99% - 5,45%, 3M EURIBOR + 4,60% i 6M EURIBOR + 2,99% -3,49% (2018. godina: 2,99% - 5,91%).

	Minimalna plaćanja najma		Sadašnja vrijednost minimalnih plaćanja najma	
	2019.	2018.	2019.	2018.
Do godinu dana	2.181	1.074	1.951	916
Od 1 godine do 5 godina	5.394	2.663	5.188	2.520
	7.575	3.737	7.139	3.436
Manje budući financijski troškovi	(436)	(301)	-	-
Sadašnja vrijednost obveza temeljem najma	7.139	3.436	7.139	3.436
Tekuće dospjeće	(1.951)	(916)	(1.951)	(916)
Iznos koji dopijeva nakon 12 mjeseci	5.188	2.520	5.188	2.520

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

31. DUGOROČNA REZERVIRANJA

	31.12.2019.	31.12.2018.
Rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade	8.740	8.566
Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	3.493	3.340
Rezerviranja za započete sudske sporove	2.326	2.564
Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	500	500
Ukupno dugoročna rezerviranja	15.059	14.970

	Rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade	Rezerviranja za sudske sporove	Rezerviranja za obnavljanja prirodnih bogatstava	Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima
Stanje 31. prosinca 2017	7.940	292	3.200	500
Povećanje rezerviranja	1.685	2.855	299	500
Ukidanje rezerviranja	(992)	(24)	(128)	(500)
Iskorištenje rezerviranja	(103)	(558)	-	-
Tečajne razlike	(18)	(1)	(31)	-
Ulazak u konsolidaciju	54	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2018.	8.566	2.564	3.340	500
Povećanje rezerviranja	1.476	-	126	500
Ukidanje rezerviranja	(888)	-	-	(500)
Iskorištenje rezerviranja	(433)	(238)	-	-
Tečajne razlike	19	-	27	-
Stanje 31. prosinca 2019.	8.740	2.326	3.493	500

32. DUGOROČNE OBEVE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE DUGOROČNE OBEVE

	31.12.2019.	31.12.2018.
Obveze po reprogramu poreznog duga	2.091	8.007
Obveze temeljem poslovnih najмова	1.796	-
Ukupno dugoročne obveze	3.887	8.007

Obveze po reprogramu poreznog duga odnose se na obveze jednog društva u Republici Hrvatskoj i Republici Srbiji temeljem rješenja Porezne uprave o reprogramu duga porez na dobit. Povrat reprogramiranih obveza odobren je u 24 rate s dospijecom posljednje rate u lipnju 2020. godine, odnosno 48 jednakih mjesečnih obroka, uz jednu godinu počeka, s dospijecom posljednje rate u travnju 2023. godine.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

33. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	31.12.2019.	31.12.2018.
Obveze prema dobavljačima - nepovezana društva	54.768	71.003
Obveze prema dobavljačima – povezane strane (bilješka 35)	565	1.146
Obveze za nefakturiranu robu i usluge	233	434
Kratkoročne obveze prema dobavljačima	55.566	72.583
Obveza poreza na dobit	21.637	8.108
Obveze za poreze i doprinose	12.116	12.045
Obveze prema zaposlenima	9.307	9.278
Obveze za primljene predujmove	9.272	32.857
Ukalkulirani troškovi za neiskorištene godišnje odmore	1.249	1.082
Obveze za superrabate	1.171	1.532
Obveze temeljem poslovnih najмова	984	-
Tekuće dospijeće reprograma obveza poreza na dobit (bilješka 32)	936	3.101
Ostale kratkoročne obveze	697	583
Obveze za kupljene obveznice	-	4.746
Ostale kratkoročne obveze	57.369	73.332
Ukupno kratkoročne obveze	112.935	145.915

Prosječno razdoblje plaćanja obveza prema dobavljačima i ostalih obveza za cjelokupno poslovanje Nexe Grupe je 44 dana (2018. godine: 52 dana). Grupa ima politike upravljanja financijskim rizicima kako bi osiguralo da su obveze plaćene u ugovorenom vremenskom okviru.

Obveze po osnovi poslovnih najмова dospijevaju kako slijedi:

	31.12.2019.	31.12.2018.
U roku od godine dana	1.082	-
U drugoj godini	725	-
U trećoj godini	309	-
U četvrtoj godini	97	-
U petoj godini	60	-
Nakon pet godina	1.060	-
Ukupno	3.333	-
Nenaplaćena kamata	(553)	-
Ukupno	2.780	-

Analizirano kao:	31.12.2019.	31.12.2018.
Dugoročne obveze po osnovi poslovnih najмова	1.796	-
Kratkoročne obveze po osnovi poslovnih najмова	984	-
Ukupno	2.780	-

Društvo je na dan 1. siječnja 2019. godine inicijalno priznalo obveze po najmovima u iznosu 3.793 tisuće kuna.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

34. KRATKOROČNE FINANCIJSKE OBVEZE I TEKUĆA DOSPIJEĆA DUGOROČNIH FINANCIJSKIH OBVEZA	31.12.2019.	31.12.2018.
Kratkoročni krediti od banaka	61.350	42.430
Kratkoročni zajmovi od ostalih društava	25.034	-
Kratkoročni krediti od povezanih osoba (bilješka 35)	-	1.378
Kratkoročni krediti	86.384	43.808
Tekuće dospijeće dugoročnih kredita banaka	79.638	80.535
Tekuće dospijeće financijskog leasinga	1.951	916
Tekuće dospijeće obveza po izdanim obveznicama	1.384	-
Tekuće dospijeće dugoročnih zajmova	-	524
Tekuća dospijeća dugoročnih financijskih obveza (bilješka 30)	82.973	81.975
Ukupno kratkoročne financijske obveze	169.357	125.783

Kratkoročne financijske obveze uključuju glavnice po pojedinom kreditu ili pozajmici kao i odgovarajuće obveze za kamate.

34.1. Obveze po kratkoročnim kreditima

Kratkoročni krediti odobreni su uz kamatne stope u rasponu od 3,95% - 5% godišnje; 3M LIBOR + 2,25% i 3M EURIBOR + 3,75% (2018. godina: 3% - 4% godišnje; 3M LIBOR + 2,25%). Krediti su osigurani mjenicama, zadužnicama, hipotekama na nekretninama i pokretninama i zalogom nad vrijednosnim papirima.

34.2. Obveze za zajmove od ostalih društava

Obveze za zajmove od ostalih kreditora odnosi se na obveze društvu Visokogradnja Inženjering d.o.o. Novi Beograd. Zajam po revolving principu je odobren u 2016. godini uz kamatnu stopu od 0,7% mjesečno.

34.3. Obveze za zajmove od povezanih osoba

Obveze prema povezanim osobama odnosila se na kratkoročnu revolving pozajmicu odobrenu 2014. godine. Pozajmice su odobrene beskamatno. Pozajmica je u 2019. godini vraćena.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

35. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Odnosi s povezanim osobama i povezanim stranama bili su kako slijedi:

31. prosinca 2019.	Iz operativnog poslovanja		Iz financijskog poslovanja	
	Potraživanja	Obveze	Potraživanja	Obveze
Osilovac d.o.o. Feričanci	9.115	5	21.876	-
Gastro-market d.o.o. Našice	10	560	-	-
Ispravak vrijednosti potraživanja	(1.044)	-	-	-
	8.081	565	21.876	-

31. prosinca 2018.	Iz operativnog poslovanja		Iz financijskog poslovanja	
	Potraživanja	Obveze	Potraživanja	Obveze
Osilovac d.o.o. Feričanci	13.211	662	10.246	-
Gastro-market d.o.o. Našice	13	484	-	-
Đurđica Ergović	-	-	-	1.378
Ispravak vrijednosti potraživanja	(2.583)	-	-	-
	10.641	1.146	10.246	1.378

2019.	Iz operativnog poslovanja		Iz financijskog poslovanja	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Osilovac d.o.o. Feričanci	2.175	2.399	405	-
Gastro-market d.o.o. Našice	133	2.567	-	-
	2.308	4.966	405	-

2018.	Iz operativnog poslovanja		Iz financijskog poslovanja	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Osilovac d.o.o. Feričanci	2.522	2.177	214	12
Gastro-market d.o.o. Našice	142	1.504	-	-
	2.664	3.681	214	12

Od ukupnog iznosa financijskih potraživanja od društva Osilovac d.o.o., 4.330 tisuća kuna odnosi se na potraživanje za dugoročnu pozajmicu, a 17.546 tisuća kuna na potraživanje za kratkoročnu pozajmicu i tekuće dospjeće dugoročne pozajmice.

Na dan 31. prosinca 2019. godine, od ukupnog iznosa potraživanja od društva Osilovac d.o.o. Feričanci, 6.560 tisuća kuna se odnosi na potraživanja stečena cesijama (31. prosinca 2018.: 6.662 tisuća kuna) (bilješka 23).

36. NAKNADE KLJUČNOM OSOBLJU

U 2019. godini rukovodstvu Grupe isplaćena je bruto plaća u iznosu 15.140 tisuća kuna (2018. godine: 14.100 tisuća kuna).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

37. FINANCIJSKI INSTRUMENTI

37.1. Upravljanje rizikom kapitala

Grupa upravlja kapitalom kako bi osiguralo da će Grupa biti u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja dok u isto vrijeme uvećava povrat vlasnicima kroz optimizaciju odnosa duga i kapitala.

Struktura kapitala Grupe se sastoji od duga, koji uključuje i obveze po obveznicama i kreditima prikazanim u bilješki 30 i 34, novca i novčanih ekvivalenata i kapitala koji se pripisuje vlasnicima, a koji se sastoji od temeljnog kapitala, kapitalnih, zakonskih i ostalih pričuva i prenesenog gubitka.

37.1.1. Pokazatelj zaduženosti

Uprava prati strukturu izvora financiranja na tromjesečnoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava uzima u obzir trošak financiranja i rizike povezane sa svakom od klasa izvora financiranja. Koeficijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31.12.2019.	31.12.2018.
Dug	575.400	572.445
Novac i novčani ekvivalenti	(90.010)	(35.712)
Neto dug	485.390	536.733
Kapital	607.908	501.081
Omjer neto duga i kapitala	0,80	1,07

37.2. Kategorije financijskih instrumenata

	31.12.2019.	31.12.2018.
Financijska imovina		
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	8.289	8.572
Zajmovi i potraživanja (uključujući novac i novčane ekvivalente)	293.884	217.379
	302.173	225.951
Financijske obveze		
Amortizirani trošak	629.982	645.028
	629.982	645.028

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

37. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

Fer vrijednosti financijske imovine i obveza (nastavak)

Fer vrijednosti financijske imovine i obveza osim dugoročnih kredita približno su jednake njihovim knjigovodstvenim vrijednostima. Fer vrijednosti dugoročnih kredita iznosi 403.263 tisuće kuna (2018. godine: 446.662 tisuće kuna).

Grupa je koristila sljedeće metode i pretpostavke prilikom procjene fer vrijednosti financijskih instrumenata:

Potraživanja i depoziti kod banaka

Za imovinu koja dospijeva unutar 3 mjeseca, knjigovodstvena vrijednost približna je fer vrijednosti uslijed kratkoročnosti ovih instrumenata. Za dugoročnija sredstva, ugovorene kamatne stope ne odstupaju značajno od trenutnih tržišnih, te je sukladno tome njihova fer vrijednost približna knjigovodstvenoj.

Obveze po kreditima

Fer vrijednost kratkoročnih obveza je približna knjigovodstvenoj vrijednosti uslijed kratkoročnosti ovih instrumenata. Uprava vjeruje da se njihova fer vrijednost ne razlikuje značajno od njihove knjigovodstvene vrijednosti.

Ostali financijski instrumenti

Financijski instrumenti Grupe koji nisu vrednovani po fer vrijednostima su potraživanja od kupaca, ostala potraživanja, obveze prema dobavljačima te ostale kratkoročne obveze. Povijesna knjigovodstvena vrijednost potraživanja i obveza, uključujući rezerviranja, koji su u skladu s uobičajenim uvjetima poslovanja približno je jednaka njihovoj fer vrijednosti.

Sljedeća tabela predstavlja financijsku imovinu vrednovanu po fer vrijednosti u bilanci sukladno hijerarhiji fer vrijednosti (Grupa nema financijskih obveza koje su klasificirane kao Obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka). Ova hijerarhija grupira financijsku imovinu u 3 razine ovisno o značajnosti ulaznih varijabli korištenih u mjerenju fer vrijednosti financijske imovine. Hijerarhija fer vrijednosti ima sljedeće razine:

- 1. razina: cijene koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu
- 2. razina: ulazne varijable koje ne predstavljaju gore navedene cijene iz 1. razine već su vidljive za imovinu, bilo direktno (npr. kao cijene) ili indirektno (npr. izvedene iz cijena)
- 3. razina: ulazne varijable za imovinu koje se ne temelje na vidljivim tržišnim podacima

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

37. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

37.2. Kategorije financijskih instrumenata (nastavak)

Razina unutar koje je financijska imovina klasificirana je temeljena na najnižoj razini značajne ulazne varijable korištene u mjerenju fer vrijednosti. Financijska imovina mjerena po fer vrijednosti u bilanci grupirana je unutar hijerarhije fer vrijednosti kako slijedi:

31. prosinca 2019.

	1. razina	2. razina	3. razina	Ukupno
Imovina				
Dugoročna financijska imovina (bilješka 19)	5.907	2.382	-	8.289
Ukupno	5.907	2.382	-	8.289

31. prosinca 2018.

	1. razina	2. razina	3. razina	Ukupno
Imovina				
Dugoročna financijska imovina (bilješka 19)	5.859	2.713	-	8.572
Ukupno	5.859	2.713	-	8.572

Fer vrijednost financijske imovine je određena na slijedeći način:

- Fer vrijednost financijske imovine kojom se trguje prema standardnim uvjetima i odredbama tržišta određena je na način da odražava tržišnu cijenu;
- Fer vrijednost ostale financijske imovine (uključujući derivative) je definirana u skladu s općeprihvaćenim cjenovnim modelom baziranim na analizi diskontiranog novčanog tijeka primjenom cijena koje se koriste tijekom tržišnih transakcija i kotiranih cijena sličnih instrumenata;
- Fer vrijednost derivativnih instrumenata određuje se prema kotiranim cijenama. Kada nisu poznate informacije o takvim cijenama, koristi se analiza diskontiranog novčanog tijeka koristeći krivulju prinosa za vijek trajanja instrumenta ne-opcijskih vrijednosnica, i opcijski model cijena za opcijske vrijednosnice; i
- Fer vrijednost ugovora o financijskom jamstvu određena je pomoću opcijskog modela gdje je glavna pretpostavka popust koji pojedini partneri procjenjuju na temelju tržišnih informacija i iznosa gubitka radi danih popusta.

37.3. Ciljevi upravljanja financijskim rizikom

Funkcija riznice u okviru Nexe grupe d.d. Grupi pruža podršku u poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima novca, nadgleda i upravlja financijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Grupe kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stupnju i utjecaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući rizik valute, rizik kamatne stope na fer vrijednost, i rizik cijene), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tijek.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

37. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

37.4. Tržišni rizik

Aktivnosti Grupe su primarno izložene financijskom riziku promjene tečaja strane valute i kamatne stope (vidi dolje). Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Grupe tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

37.5. Upravljanje valutnim rizikom

Grupa obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama tečaja stranih valuta. Izloženošću tečaja valute se upravlja u okviru odobrenih parametara politika koji koriste termenske ugovore za strane valute.

Knjigovodstvena vrijednost monetarne imovine i obveza društava Grupe u okviru neprekinutog poslovanja denominiranih u stranoj valuti na dan izvještavanja je kako slijedi (iznosi u tisućama strane valute):

	Imovina		Obveze	
	2019.	2018.	2019.	2018.
EUR	10.074	7.525	52.388	43.709
GBP	-	-	245	251

37.6. Upravljanje valutnim rizikom

Prema ročnosti knjigovodstvene vrijednosti navedene imovine i obveza denominiranih u stranoj valuti na dan izvještavanja su kako slijedi:

Kratkoročna izloženost

	Imovina		Obveze	
	2019.	2018.	2019.	2018.
EUR	10.074	7.525	14.868	11.720
GBP	-	-	245	251

Dugoročna izloženost

	Imovina		Obveze	
	2019.	2018.	2019.	2018.
EUR	-	-	37.520	31.989

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

37. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

37.6.1 Analiza osjetljivosti strane valute

Grupa je primarno izložena valutnom riziku u slučaju promjene tečaja eura (EUR) i američkog dolara (USD). U slijedećoj tabeli je prikazana analiza efekata promjene tečaja HRK u iznosu na povećanje ili smanjenje vrijednosti HRK za 2% u odnosu na EUR i USD. 2% je stopa koja se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama tečajeva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju razdoblja za promjenu tečaja od 2%. Analiza osjetljivosti uključuje eksterne zajmove koji su denominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimca. Negativan iznos niže ukazuje na smanjenje dobiti prije poreza ili drugog kapitala kada HRK u odnosu na relevantnu valutu slabi za 2%. Za 2% jačanja HRK u odnosu na relevantnu valutu, efekt bi bio isti, ali u pozitivnom iznosu.

	Efekti promjene tečaja			
	2019. EUR	2018.	2019. GBP	2018.
Dobit / (Gubitak)	(6.298)	(5.368)	(43)	(41)

37.7. Upravljanje kamatnim rizikom

Grupa je izložena kamatnom riziku jer posuđuje sredstva po promjenjivim kamatnim stopama. Izloženost Grupe kamatnim stopama po osnovi financijske imovine i obveza je detaljno prikazana u bilješci 37.9., upravljanje rizikom likvidnosti.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

37. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

37.7.1. Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za financijske instrumente za koje je Grupa izložena kamatnom riziku na datum bilance. Za promjenjive kamatne stope analiza je napravljena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos obveza na datum bilance bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 100 baznih jedinica (u 2018. godini: 100 baznih jedinica) koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa.

U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 100 baznih jedinica, a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene:

- Dobit prije poreza za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. bi se smanjila / povećala za iznos od 2.310 tisuća kuna (2018. godine: dobit prije poreza bi se smanjila / povećala za iznos od 2.256 tisuće kuna), po osnovu izloženosti kamatnom riziku. Ovo se uglavnom može pripisati izloženosti Grupe kamatnim stopama na zajmovima sa promjenjivim kamatnim stopama;
- i osjetljivost Grupe na kamatnu stopu se povećala/smanjila tijekom tekućeg razdoblja uglavnom zbog smanjenja u varijabilnoj stopi dužničkih instrumenata.

37.8. Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obveze što će rezultirati financijskim gubitkom Grupe. Grupa je usvojila politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da osigura dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjene rizika i financijskih gubitaka. Izloženost Grupe i kreditni „rating“ klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je razdijeljena između odobrenih klijenata. Kreditna izloženost kontrolira se ograničenjima klijenata koje godišnje pregleda i odobrava Komisija za upravljanje rizikom.

Potraživanja od kupaca, neto, razdijeljena su na značajan broj klijenata, u različitim industrijama i geografskim područjima.

Grupa nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom kupcu ili grupi kupaca koji imaju slične osobine. Grupa definira kupce kao kupce sa sličnim osobinama ukoliko su povezane osobe. Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine prikazana u financijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovi umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Grupe kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

37.9. Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti kojim će se upravljati kratkotrajnim, srednjoročnim i dugotrajnim potrebama za upravljanje likvidnošću Grupe. Grupa upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka kao i ostalim izvorima financiranja, time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospjeća financijske imovine i obveza.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

37. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

37.9.1. Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti

U idućoj tablici analizirano je preostalo razdoblje do ugovorenih dospjeća nederivativnih financijskih obveza Grupe. Tablica je sastavljena na temelju diskontiranih novčanih odljeva po financijskim obvezama po najranijem datumu na koji se od Grupe može zatražiti plaćanje.

Dospjeće nederivativnih financijskih obveza

	Ponderirana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec HRK	1 - 3 mjeseca HRK	3 -12 mjeseci HRK	1 - 5 godina HRK	preko 5 godina HRK	Ukupno HRK
2019.	%						
Bez kamata		103.026	34.567	-	42.280	-	179.873
Instrumenti po promjenjivoj kamatnoj stopi	3,62	2.569	32.553	55.889	155.708	-	246.719
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	4,33	4.189	9.055	55.814	281.743	3.373	354.174
		109.784	76.175	111.703	479.731	3.373	780.766
2018.							
Bez kamata		101.464	44.653	-	35.033	-	181.150
Instrumenti po promjenjivoj kamatnoj stopi	3,96	1.379	6.243	55.623	186.519	-	249.764
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	4,07	3.568	10.823	65.976	300.259	7.999	388.625
		106.411	61.719	121.599	521.811	7.999	819.539

Grupa ima pristup izvorima financiranja. Grupa očekuje da će podmiriti svoje ostale obveze iz operativnih novčanih tijekova i priliva od dospjele financijske imovine.

37.10. Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza određuje se na slijedeći način:

Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza sa standardnim uvjetima i kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima određuje se prema kotiranoj tržišnoj cijeni.

Fer vrijednost ostale financijske imovine i financijskih obveza se određuje sukladno generalno prihvaćenim modelima određivanja cijena na osnovu analize diskontiranog novčanog tijeka korištenjem cijena iz postojećih tržišnih transakcija.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

38. POTENCIJALNE OBVEZE

Protiv društava Grupe vodi se nekoliko postupaka za koja Uprave pojedinog društva niti Društva nisu izvršile rezerviranja troškova iz razloga što Uprave ne očekuju da će društva imati gubitke od tih postupaka ili sporova.

- Protiv društva Dilj d.o.o. se vodi četrnaest sporova ukupne vrijednosti u iznosu od 938 tisuća kuna za koje Društvo nije izvršilo rezerviranje troškova. Uprava je uvjerena da društvo neće imati gubitaka po tim sporovima.
- Porezna uprava tereti društvo Igma d.o.o. za pogrešno utvrđenu visinu rudarske rente u razdoblju od 1. srpnja 2006. godine do 31. ožujka 2008. godine u iznosu od 504 tisuće kuna. Društvo je podnijelo žalbu drugostupanjskom tijelu pri Ministarstvu financija. Društvo je izvršilo rezerviranje troškova po navedenom sporu.
- Protiv društava Našicecement d.d., Luka Tranzit Osijek d.o.o. i Nexe gradnja d.o.o. se vodi nekoliko sudskih sporova za koja nisu izvršena rezerviranja i društva očekuju da će konačni ishodi sporova biti u korist društava.

Na dan 31. prosinca 2019. godine društva Grupe imaju izdanih zadužnica, mjenica i bankovnih garancija kupcima i dobavljačima, te državi u iznosu 126.609 tisuće kuna (31. prosinca 2018. godine: 148.379 tisuće kuna). Na dan 31. prosinca 2019. godine društva Grupe, osim hipoteka i zaloga na imovini kako je objavljeno u bilješkama 17, 19, 21 i 24, imaju izdanih instrumenata osiguranja za vlastite financijske obveze u iznosu 937.408 tisuće kuna (31. prosinca 2018. godine: 1.026.611 tisuće kuna).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

---

39. PRETPOSTAVKA NEOGRANIČENOG POSLOVANJA

Društva Nexe grupa d.d., Našicecement d.d., Dilj d.o.o., Nexe beton d.o.o., Igma d.o.o. i Luka Tranzit Osijek d.o.o. su u veljači 2013. godine temeljem Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi predala zahtjev za otvaranje postupka predstečajne nagodbe. Za ovisna društva Dilj d.o.o. Vinkovci, Luka Tranzit Osijek d.o.o. Osijek, Igma d.o.o. Koprivnica i Nexe beton d.o.o. Našice Trgovački sud je u listopadu 2013. godine, a za povezano društvo Našicecement d.d. Našice u listopadu 2014. godine potvrdio pravomoćnim Rješenje o sklapanju predstečajne nagodbe sa vjerovnicima ovih društava. Za samu maticu Nexe grupu d.d. Našice Trgovački sud u Osijeku potvrdio je 21. srpnja 2016. godine pravomoćnim Rješenje o sklapanju predstečajne nagodbe sa vjerovnicima.

Društva Grupe su s pojedinim grupama vjerovnika utvrdile načine namirenja obveza kroz reprogram i/ili djelomični otpis obveza. Do kraja 2018. godine matica je podmirila sve obveze prema grupama vjerovnika Tijela javne uprave i poduzeća u većinskom državnom vlasništvu te ostalim vjerovnicima (dobavljačima za robu i usluge). Vjerovnicima iz grupe Financijske institucije matica podmiruje obveze prema ugovorenim rokovima uz reprogram na 10 godina. Vjerovnicima iz grupe Imatelj obveznica s danom 21. srpnja 2018. godine otpisano je 60% duga po obveznici, a preostali dug po obveznici pretvoren je u mezzanine s rokom dospjeća do 31. prosinca 2023. godine. Društva Dilj d.o.o. Vinkovci, Luka Tranzit Osijek d.o.o. Osijek, Igma d.o.o. Koprivnica i Našicecement d.d. Našice po pravomoćnosti predstečajne nagodbe u cijelosti su podmirile obveze prema svim vjerovnicima te nakon toga u Trgovačkom sudu tijekom 2017., 2018. i 2019. godine provela su upis brisanja statusa „odobrena predstečajna nagodba“.

Društva i nadalje provode mjere uključene u programe restrukturiranja pri čemu ostaju likvidna i solventna. Uprava je uvjeren da će mjere uključene u program restrukturiranja biti dovoljne da osiguraju nastavak poslovanja Grupe te da će usvojeni planovi stvoriti uvjete za održivo poslovanje u skladu s pretpostavkom o neograničenosti vremena poslovanja koja je primijenjena u izradi ovih konsolidiranih financijskih izvještaja. Uprava je uvjeren da će sve do sada poduzete mjere omogućiti Grupi neograničeno poslovanje kroz duže razdoblje.

40. DOGAĐAJI NAKON DATUMA KONSOLIDIRANE BILANCE

Pandemija SARS-CoV-2 koronavirusa, koji je uzrokovao bolest COVID-19 te njegov društveni i gospodarski učinak u Republici Hrvatskoj i globalno može rezultirati pretpostavkama i procjenama koje zahtijevaju revizije te koje mogu dovesti do značajnih prilagodbi knjigovodstvenih vrijednosti stavki imovine i obveza u sljedećoj financijskoj godini. U ovom trenutku, Uprava Društva nije u mogućnosti pouzdano procijeniti učinak na financijske izvještaje Društva s obzirom na dnevni razvoj navedenih događaja.

Grupa trenutno nema značajnijih poteškoća u obavljanju svojih poslovnih djelatnosti u trenutnim okolnostima. Društva Grupe su u mogućnosti nabaviti sirovine i robu kako bi proizvela gotove proizvode i osiguralo njihovu prodaju. Grupa ima pripremljene projekcije poslovanja i u dodatno otežanim uvjetima koje se kontinuirano prate i prilagođavaju novim uvjetima na tržištu

Nakon datuma konsolidirane Bilance nije bilo događaja osim gore navedenih koji bi značajno utjecali na godišnje konsolidirane financijske izvještaje Društva za 2019. godinu, koji bi, slijedom toga, trebali biti objavljeni.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

za godinu završenu 31. prosinca 2019. godine

(Svi iznosi su izraženi u tisućama kuna)

41. ODOBRENJE KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Konsolidirane financijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje 17. travnja 2020. godine.

Potpisali u ime Uprave:

Ivan Ergović

Dražen Ivezić

Stjepan Ergović

Josip Ergović

Ivan Ergović ml.

Ivana Čehulić

Predsjednik Uprave

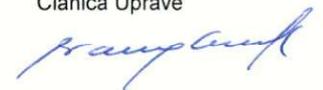
Član Uprave

Član Uprave

Član Uprave

Član Uprave

Članica Uprave

nexe NAŠICE
GRUPA d.d. (14)

Izvješće posloводства s
nefinancijskim izvještajem
NEXE Grupe
za 2019. godinu

Sadržaj

1. Poruka predsjednika Uprave Nexe grupe d.d.	2
2. Životopisi članova Uprave Nexe grupe d.d.	3
3. Životopisi članova Nadzornoga odbora Nexe grupe d.d.	5
4. Strategija upravljanja.....	6
4.1. Misija Nexe Grupe	6
4.2. Vizija Nexe Grupe	6
4.3. Poslovna strategija.....	6
4.4. Politika kvalitete	6
5. Vlasnička struktura Nexe Grupe	7
6. Vlasnička struktura Nexe grupe d.d.	8
7. Organizacijska struktura Nexe Grupe	8
8. Sustavi upravljanja	10
8.1. Sustav upravljanja kvalitetom	10
8.2. Sustav upravljanja okolišem	10
8.3. Sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu.....	10
8.4. Sustav upravljanja energijom.....	10
9. Izvještaj posloводства	11
9.1. Pregled po grupama proizvoda.....	11
9.1.1. Nexe cement, betoni i agregati	11
9.1.1.1. Našicecement d.d. Našice.....	11
9.1.1.1.1. Općenito o industriji cementa	12
9.1.1.1.2. Kontrola i upravljanje kvalitetom proizvoda	12
9.1.1.2. Ekonex d.o.o. Našice.....	12
9.1.1.3. Nexe beton d.o.o. Novi Sad.....	12
9.1.1.4. Nexe beton d.o.o. Sarajevo	13
9.1.1.5. IGMA d.o.o. Koprivnica.....	13
9.1.1.6. Luka Tranzit Osijek d.o.o. Osijek.....	13
9.1.1.7. Investicijska ulaganja u Nexe cement, betone i agregate	14
9.1.1.8. Ključni pokazatelji poslovanja Nexe cement, betoni i agregati	14
9.1.2. Nexe cigla, crijep, keramika	18
9.1.2.1. Tvornica opeke d.o.o. Sarajevo	18
9.1.2.2. Dilj d.o.o. Vinkovci	18
9.1.2.3. Polet a.d. Novi Bečej	19
9.1.2.4. Polet keramika d.o.o. Novi Bečej.....	19
9.1.2.5. Investicijska ulaganja u Nexe ciglu, crijep i keramiku	19
9.1.2.6. Ključni pokazatelji poslovanja za Nexe ciglu, crijep i keramiku	20
9.1.3. Nexe građenje	24
9.1.3.1. Nexe gradnja d.o.o. Našice	24
9.1.3.2. Ključni pokazatelji poslovanja Nexe građenja	24
9.1.4. Ostale djelatnosti	26
9.1.4.1. Panon-gradnja d.o.o. Našice	26

9.1.4.2.	Cement market d.o.o. Našice	26
9.1.4.3.	N-Invest d.o.o. Sarajevo	26
9.1.4.4.	Ključni pokazatelji poslovanja Ostalih djelatnosti	26
9.1.5.	Nexe Grupa	28
9.1.5.1.	Investicijska ulaganja u Nexe Grupi	28
9.1.5.2.	Ključni pokazatelji poslovanja u Nexe Grupi.....	29
10.	Strategija razvoja	33
11.	Rizici poslovanja	34
11.1.	Rizik industrije.....	34
11.2.	Rizik konkurencije.....	34
11.3.	Ekološki rizik	35
11.4.	Tehnološki rizik	35
11.5.	Upravljački i kadrovski rizik.....	35
12.	Nefinancijsko izvješće.....	36
12.1.	Zaštita okoliša	36
12.2.	Energija.....	38
12.3.	Ljudski resursi.....	39
12.4.	Sponzorstva i donacije.....	41

1. Poruka predsjednika Uprave Nexe grupe d.d.

Iza Nexe Grupe još je jedna iznimno uspješna poslovna godina, a ostvareni ključni pokazatelji poslovanja naslanjaju se na pozitivne trendove sektora građevinarstva i njemu pratećih djelatnosti, nastavak rasta aktivnosti cjelokupnog gospodarstva, a posebno turizma, industrije i prometa.

Nexe Grupa je u 2019. bila partner u brojnim projektima širom regije poput projekata cestovne i željezničke infrastrukture, projekata izgradnje niza stambeno-poslovnih objekata, poljoprivrednih objekata, objekata iz segmenta vodnog gospodarstva, turističkih kapaciteta...

Pojačana gospodarstva aktivnost i porast broja infrastrukturnih projekata u regiji, kao i naponi za unapređenjem prodaje na svim našim tržištima, rezultirali su rastom konsolidiranih prihoda od prodaje koji su ostvareni u iznosu 1.031.716.704 kuna što je rast od 7,6% u odnosu na 2018. godinu. Najznačajniji rast ostvaren je na tržištu Hrvatske, te na Ostalim tržištima koja obuhvaćaju izvozna tržišta naših članica – Rumunjsku, Bugarsku, Austriju, Sloveniju, Makedoniju, Kosovo, Mađarsku, Crnu Goru...

Nastavljen je i trend rasta ukupnih poslovnih prihoda koji su ostvareni u iznosu od 1.087.089.341 kuna što je 4,77% više nego 2018. godine.

U godini o kojoj izvještavamo ostvareni su troškovi redovnog poslovanja u iznosu od 964.087.065 kuna, što je u odnosu na 2018. godinu više za 2,83%. Na rast troškova redovnog poslovanja u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu prvenstveno je utjecao rast materijalnih troškova poslovanja uslijed povećane proizvodnje i prodaje, a nastavljen je trend rasta troškova osoblja primarno kao utjecaj povećanja materijalnih prava zaposlenih.

Sučeljavanjem ostvarenih prihodovnih pokazatelja i troškova redovnog poslovanja, u 2019. godini ostvarena je dobit iz redovnog poslovanja (EBIT) u iznosu od 123.002.275 kuna, što je 22,94% više u odnosu na ostvarenu dobit iz redovnog poslovanja u 2018. godini. Ostvarena EBITDA iznosi 208.054.797 kuna što je rast od 18% u odnosu na ostvarenu EBITDA u 2018. godini. U konačnici, ostvarena je dobit Grupe za 2019. godine u iznosu od 107.092.734 kuna.

Zahvaljujući dobrim financijskim pokazateljima poslovanja, stvorene su pretpostavke za intenziviranje investicijskih projekata u Grupi. Tako su ukupna ulaganja na razini Nexe Grupe u 2019. godini ostvarena u iznosu od 86,138 milijuna kuna, što je 40,585 milijuna kuna više nego 2018. Od značajnijih ulaganja svakako treba istaknuti ulaganja u Našicecimentu (nova linija za uvrečavanje i paletizaciju cementa, drobilica za pripremu RDF-a, zamjena dijela plašta peći, nabavka mehanizacije...), zatim u Poletu (nastavak ulaganja u pogonu 2 – rekonstrukcija tunela i vagona peći, vagona tunelske sušare i presi), te Dilju (početak realizacije projekta nadogradnje tunelske peći i rekonstrukcije komornih sušara koji će rezultirati uštedama u toplinskoj energiji, povećanjem učinkovitosti proizvodne linije, smanjenjem emisije CO₂, kao i ukupnom uštedom energije). I dalje je misao vodilja kod naših investicijskih projekata povećanje energetske učinkovitosti naših postrojenja, ali i uvođenje nove tehnike i tehnologije u skladu s dobrom industrijskom praksom i najboljim raspoloživim tehnikama.

U trenucima kada završavam ovu Poruku svijet se suočava s krizom uslijed epidemije koronavirusa koja će, nedvojbeno, utjecati i na buduća gospodarska kretanja. Iako je ova kriza pred nas stavila neke nove izazove, daje nam priliku da iz iskustva prethodne krize povučemo poteze koji će ovaj štetni učinak u hrvatskom gospodarsku maksimalno umanjiti.

Konkretno, na primjeru Nexe Grupe, zahvaljujući provedenim ulaganjima, financijskom restrukturiranju koje je rezultiralo niskom razinom zaduženosti, stvorene su pretpostavke za uspješno svladavanje i ove prepreke. U takvom optimističnom razmišljanju fokusirani smo na prilagodbu našeg poslovanja, koje će u konačnici rezultirati svojom održivošću u budućnosti.

Ivan Ergović, dipl. ing.
Predsjednik Uprave

2. Životopisi članova Uprave Nexe grupe d.d.

Uprava Nexe grupe d.d.:

1. Ivan Ergović, predsjednik Uprave, zastupa Društvo samostalno i pojedinačno
2. Dražen Ivezić, zamjenik predsjednika Uprave i član Uprave za crvenu diviziju od 01.11.2019.
3. Josip Ergović, član Uprave za komercijalne poslove od 01.02.2019.
4. Stjepan Ergović, član Uprave za tehnologiju i proizvodnju od 01.02.2019.
5. Ivan Ergović, ml., član Uprave za razvoj poslovanja od 01.02.2019.
6. Ivana Čehulić, član Uprave za financije od 01.02.2020.

Ivan Ergović, predsjednik Uprave

Ivan Ergović rođen je 1956. godine u Feričancima. Srednju strojaršku tehničku školu završio je u Zagrebu 1975. godine. Diplomirao je 1982. godine na Fakultetu strojarstva i brodogradnje u Zagrebu. Kao pripravnik je radio u R.O. Rade Končar – Elektrouređaji Zagreb.

U Tvornici cementa Našice počeo je raditi 1983. godine kao inženjer strojarstva u službi održavanja. Šef službe strojarskog održavanja postao je 1987., a 1990. godine je od strane tadašnjeg Radničkog savjeta Tvornice cementa Našice imenovan glavnim direktorom poduzeća. Od 1995. godine je generalni direktor Našicecementa d.d., odnosno od 2001. godine predsjednik Uprave. Od srpnja 2003. godine predsjednik je Uprave Nexe grupe d.d. Našice.

Od 2001. do 2008. bio je član Izvršnog odbora HUP-a, a od 2008. do 2011. član Vijeća članica HUP-a. Od veljače 2011. do kraja svibnja 2012. obnašao je funkciju predsjednika Izvršnog odbora Hrvatske udruge poslodavaca. Član je Savjeta HUP-a.

Član je Nadzornog odbora u Našicecementu d.d. Našice, te predsjednik Nadzornog odbora u društvima IGMA d.o.o. Koprivnica, Dilj d.o.o. Vinkovci i Polet a.d. Novi Bečej.

Dražen Ivezić, zamjenik predsjednika Uprave i član Uprave za Crvenu diviziju

Dražen Ivezić rođen je 1966. godine u Vinkovcima. Osnovnu školu završio je u Ivankovu, a nakon završene Gimnazije u Vinkovcima diplomirao je na Fakultetu strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu. Završio je GMP na IEDC u Bledu.

Zaposlen je u Dilju d.o.o. Vinkovci od 1994. godine. Počeo je raditi na poslovima strojarskog održavanja, bio je voditelj Službe proizvodnje te voditelj projekata izgradnje novih proizvodnih linija i projekata poboljšavanja poslovanja značajnih za razvoj poduzeća. Bio je direktor Sektora proizvodnje i tehničkih poslova, a od 2013. godine direktor je Dilja d.o.o.

Od 2018. direktor je Divizije za ciglu, crijep i keramiku u Nexe Grupi, a od 01.11.2019. godine zamjenik predsjednika Uprave Nexe Grupe i član Uprave za Crvenu diviziju. Član je Vijeća članica HUP-a.

Josip Ergović, član Uprave za komercijalne poslove

Josip Ergović rođen je 1980. godine. 2005. godine završio je diplomski studij na Sveučilištu u Zagrebu – Ekonomski fakultet, a 2010. godine i GMP na IEDC Bled, Slovenija.

U Nexe Grupi zaposlen je od sredine studenog 2005. godine. Nakon pripravničkog radnog staža, od travnja 2007. do rujna 2008. godine obavljao je poslove pomoćnika direktora riznice. Od rujna 2008. do lipnja 2012. godine bio je na funkciji direktora Sektora nabave Nexe grupe d.d. gdje je bio odgovoran za stratešku i operativnu nabavu u svim članicama Nexe Grupe u Hrvatskoj, BiH i Srbiji. U srpnju 2012. godine prelazi na funkciju direktora komercijalnih poslova u Našicecementu d.d. Našice, te se njegova odgovornost osim u dijelu strateške nabave i logistike, proširuje i na odgovornost za prodaju cementa i betona. 01.10.2015. godine imenovan je članom Uprave Našicecementa d.d. za komercijalne poslove, a od 01.02.2019. članom Uprave za komercijalne poslove Nexe grupe d.d. Našice.

Član je Nadzornog odbora u Dilju d.o.o. Vinkovci, IGMA d.o.o. Koprivnica i Osijek – koteksu d.d. Osijek.

Stjepan Ergović, član Uprave za tehnologiju i proizvodnju

Stjepan Ergović diplomirao je na Fakultetu elektrotehnike i računarstva u Zagrebu.

Cijeli radni vijek, od 01.11.2008. godine do danas, proveo je u Našicecementu d.d. Našice. Nakon pripravničkog radnog staža, obavljao je funkciju Inženjera u održavanju (2009.-2011.), a od 2011. do 2014. godine bio je Šef službe proizvodnje. Od 2014. godine bio je na funkciji Direktora sektora proizvodnje i tehničkih poslova, do imenovanja članom Uprave za proizvodnju i tehničke poslove 01.10.2015. godine, na kojoj funkciji je i danas. 01.02.2019. imenovan je članom Uprave za tehnologiju i proizvodnju Nexe grupe d.d. Našice.

Zamjenik je predsjednika Nadzornog odbora u IGMA d.o.o. Koprivnica.

Ivan Ergović, ml., član Uprave za razvoj poslovanja

Ivan Ergović rođen je 1982. godine. Diplomirao je na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu. Pohađao je niz edukacija na temu upravljanja promjenama, strateškog menadžmenta i organizacijskog dizajna, a 2017. godine pohađao je Advanced Program in Business u organizaciji Instituta za inovacije.

Svoj poslovni put započinje u Nexe grupi d.d. 2012. godine na poslovima stručnog suradnika za riznicu. 2014. godine prelazi u Nexe beton d.o.o. Našice na funkciju direktora Sektora komercijalnih poslova, da bi 2016. godine bio imenovan pomoćnikom člana Uprave za komercijalne poslove Našicecementa d.d. Našice. Odlukom Nadzornog odbora, 01.02.2019. godine dolazi na funkciju člana Uprave za razvoj poslovanja Nexe grupe d.d. Našice.

Ivana Čehulić, član Uprave za financije

Ivana Čehulić rođena je 1978. godine. Diplomirala je Poslovnu ekonomiju na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu 2000. godine, gdje je 2008. godine završila i poslijediplomski studij: Quality management, a pohađala je i niz domaćih i inozemnih edukacija iz područja financijskog menadžmenta. Trenutno pohađa Sveučilišni doktorski studij: Međunarodni odnosi na Libertas – Međunarodnom sveučilištu Zagreb.

Poslovni put započela je u Hrvatskim autocestama gdje je napredovala do Šefa samostalnog odjela za ekonomske i financijske poslove odgovornog za likvidnost kompanije te upravljanje novčanim tijekom. Navedena pozicija uključivala je suradnju s bankama, revizorskim kućama i drugim financijskim institucijama. Iz Hrvatskih autocesta, 2014. godine prešla je u tvrtku Tokić d.o.o. na poziciju direktora financija što je uključivalo i sudjelovanje u razvoju poslovanja te prepoznavanje novih mogućnosti financiranja. Od lipnja 2019. godine, uz poziciju direktora financija, obnašala je i dužnost člana Uprave tvrtke Autocentar Marinići d.o.o., a od srpnja 2019. i poziciju direktora društva Tokić d.o.o. Slovenija.

Od 01.02.2020. pridružuje se Nexe Grupi na poziciju članice Uprave za financije.

3. Životopisi članova Nadzornoga odbora Nexe grupe d.d.

Nadzorni odbor Nexe grupe d.d.

1. Željko Perić, predsjednik Nadzornoga odbora
2. Željko Lukač, zamjenik predsjednika Nadzornoga odbora
3. Oleg Uskoković, član Nadzornog odbora

Željko Perić, predsjednik Nadzornoga odbora

Željko Perić rođen je 1958. godine. Diplomirao je vanjsku trgovinu na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1982. godine. Tijekom poslovne karijere završio je veliki broj stručnih seminara i treninga na poslovnim školama, edukacijskim centrima i investicijskim bankama, poput Harvard Business School, Boston; IMD, Lausanne; IEDC, Bled; Management Center Europe, Bruxelles; UBS, Zurich, itd.

Od 1984. do 1990. godine radio je u Ingri na realizaciji složenih investicijskih projekata u inozemstvu. U razdoblju od 1990. do 1992. radi kao viši stručni savjetnik u Ministarstvu vanjskih poslova Republike Hrvatske u Odjelu za ekonomske odnose s inozemstvom. Polovinom 1992. odlučuje se vratiti u gospodarstvo i prelazi u Hidroelektru d.d., na poziciju financijskog direktora. 1993. godine odlazi u Plivu na mjesto direktora inženjeringa. 1996. godine promoviran je na poziciju direktora financija Plive. Članom Uprave Plive imenovan je krajem 1999. godine. 2002. godine odlazi na mjesto predsjednika Uprave Lura d.d. (današnji Dukat).

Početkom 2005. godine osniva vlastitu konzultantsku firmu, Caper d.o.o. specijaliziranu za savjetovanje u projektima akvizicija i spajanja. Željko Perić je predsjednik nadzornih odbora Nexe grupe d.d. Našice, Našicecementa d.d. Našice, a u karijeri je također bio član Nadzornih odbora vodećih hrvatskih kompanija: Ina d.d., Atlantic Grupa d.d., Zagrebačka banka d.d., Zagrebačka burza d.d. itd.

Željko Lukač, zamjenik predsjednika Nadzornoga odbora

Željko Lukač rođen je 1969. godine u Zagrebu. Diplomirao je na sveučilištu Mary Hardin Baylor u Belton, Texasu 1993. godine, smjer marketing i financije. 1995. godine završio je magisterij iz poslovnog upravljanja (MBA) na Sveučilištu Texas u Austinu. Nakon završetka magisterija kratko vrijeme radi u Americi te se sredinom 1996. godine vraća se u Hrvatsku i priključuje se vodećoj osiguravajućoj kući Croatia Osiguranje d.d.. U težnji za bržim napredovanjem u veljači 1997. godine odlazi u Europsku banku za obnovu i razvoj (EBRD) u kojoj počinje raditi kao financijski analitičar. U Europskoj banci za obnovu i razvoj, radio je na poziciji glavnog bankara u uredu EBRD-a u Zagrebu i Londonu i bio odgovoran za različite projekte kreditiranja i ulaganja dioničkog kapitala u sektorima građevinskih materijala, prehrambene industrije, turizma i farmaceutske industrije.

2003. godine zajedno sa partnerima osniva i vodi prvi hrvatski private equity fond - Quaestus Private Equity Kapital.

Tijekom 2008. godine preuzima i dužnost predsjednika uprave Metronet telekomunikacije d.d. - tvrtke kojoj je većinski vlasnik Quaestus fond i koja je zapala u financijske poteškoće. Nakon uspješno provedenog operativnog i financijskog restrukturiranja, u veljači 2017. godine uspješno realizira prodaju većinskog udjela u Metronetu.

Trenutno g. Lukač radi kao predsjednik Uprave u društvu Inceptum ICT gdje je zadužen za realizaciju poslovnog plana i koordinaciju članova Uprave. Također obnaša i dužnosti zamjenika predsjednika nadzornih odbora u Nexe grupi d.d. i Našicecementu d.d..

Oleg Uskoković, član Nadzornog odbora

Oleg Uskoković rođen je 1966. godine. Diplomirao je 1994. godine na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu stekavši titulu diplomiranog pravnika. Oleg Uskoković ima više od 20 godina iskustva rada u struci. Već 18 godina partner je u Odvjetničkom društvu Uskoković i partneri d.o.o.

Njegovo iskustvo i područje stručnosti su u granama prava od važnosti za korporativne klijente (npr. korporativno i trgovačko pravo, financije, arbitraže i parnice, radno pravo, itd.), gdje je u proteklih sedamnaest godina strukturirao, proveo i/ili osigurao kompletnu pravnu podršku za, među ostalim, brojne akvizicije, pripajanja, spajanja, podjele i dokapitalizacije, zajedničke poslovne poduhvate, investicije, restrukturiranja, javne natječaje, pravne due diligence-e, izdavanja vrijednosnih papira, te širok raspon ugovora, parnica i arbitražnih postupaka.

Oleg Uskoković član je nadzornog odbora Nexe grupe d.d. Našice, Našicecementa d.d. Našice, Medike d.d. Zagreb, Atlantske plovodbe d.d. Dubrovnik i PBZ invest d.o.o. Zagreb.

4. Strategija upravljanja

Strategija upravljanja Nexe Grupe formulira se kroz sljedeće dokumente:

- misija
- vizija
- poslovna strategija
- politike kvalitete

4.1. Misija Nexe Grupe

Odgovorno gradimo bolju budućnost.

4.2. Vizija Nexe Grupe

Biti vodeći proizvođač građevinskih materijala, prepoznat po društveno odgovornom poslovanju i održivom stvaranju novih vrijednosti za svoje kupce, vlasnike, zaposlenike i društvenu zajednicu.

4.3. Poslovna strategija

Poslovna se strategija definira dokumentom Poslovna strategija Nexe Grupe kojim se definiraju strateški ciljevi s vremenskim horizontom od pet godina. Ovaj dokument se u pravilu obnavlja svake godine.

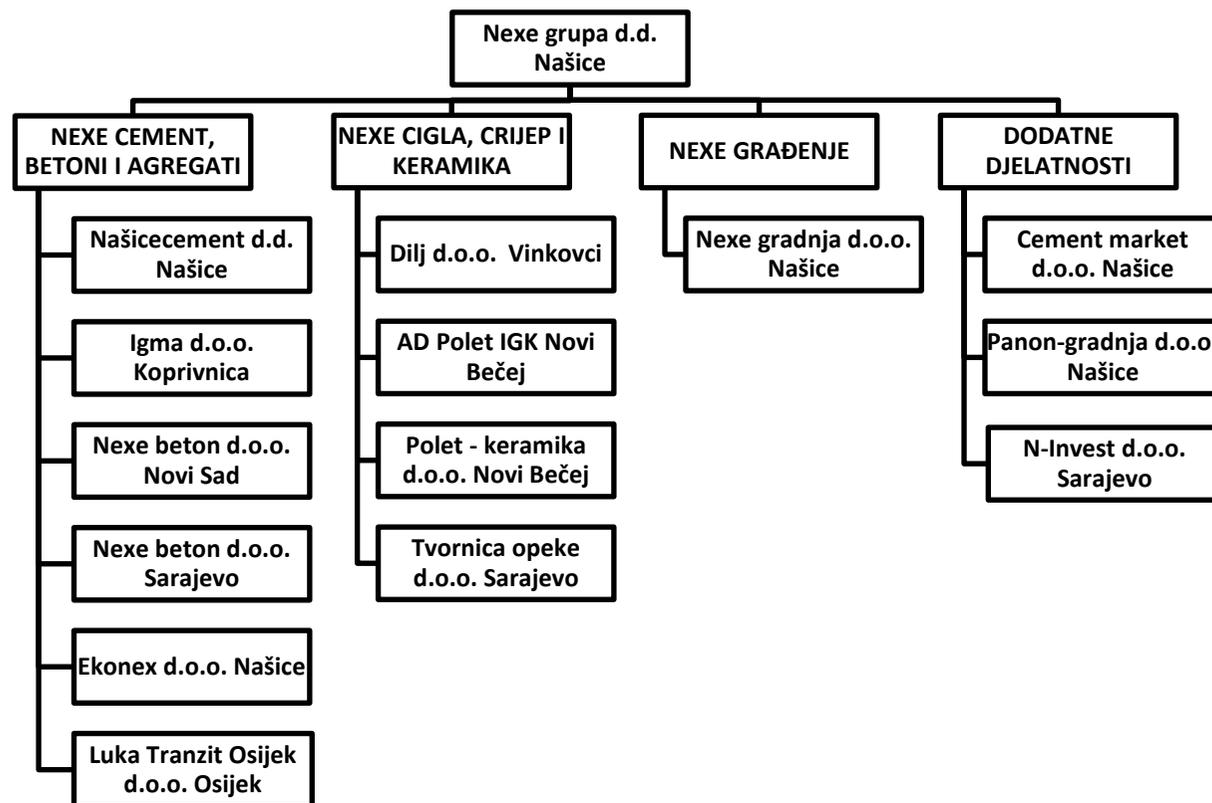
Na temelju strateških ciljeva i Politike kvalitete definiraju se Opći ciljevi Nexe Grupe koji su podloga za definiranje Godišnjih ciljeva Nexe Grupe. Njima se operacionaliziraju strateški ciljevi i osigurava provođenje Politike kvalitete.

4.4. Politika kvalitete

NEXE GRUPA, kao grupacija tvrtki koje djeluju u više država i čija je osnovna djelatnost proizvodnja i prodaja građevinskih proizvoda i usluga, ovom Politikom se obvezuje da će kroz djelovanje svog Sustava upravljanja kvalitetom:

- zadovoljavati primjenjive zahtjeve i potrebe svojih kupaca, te težiti postizanju što većeg njihovog zadovoljstva;
- prepoznavati i smanjivati rizike koji mogu utjecati na sukladnost proizvoda i usluga te na sposobnost povećanja zadovoljstva kupaca;
- prepoznavati i iskorištavati prilike koji mogu utjecati na sukladnost proizvoda i usluga te na sposobnost povećanja zadovoljstva kupaca;
- osigurati pravovremene informacije i resurse potrebne za ostvarenje svojih ciljeva kako bi zadržala svoje strateško usmjerenje;
- ispunjavati primjenjive zakonske i druge zahtjeve, očekivanja i potrebe;
- stalno poboljšavati učinkovitost i djelotvornost svog sustava upravljanja kvalitetom;
- sprječavati onečišćenje sastavnica okoliša;
- osiguravati zdravo i sigurno okruženje za svoje zaposlenike i dobavljače;
- uvoditi nove tehnike i tehnologije u skladu sa dobrom industrijskom praskom i najbolje raspoloživim tehnikama, kad je primjenjivo;
- poslovati prema principima održivog razvoja i društveno odgovornog poslovanja.

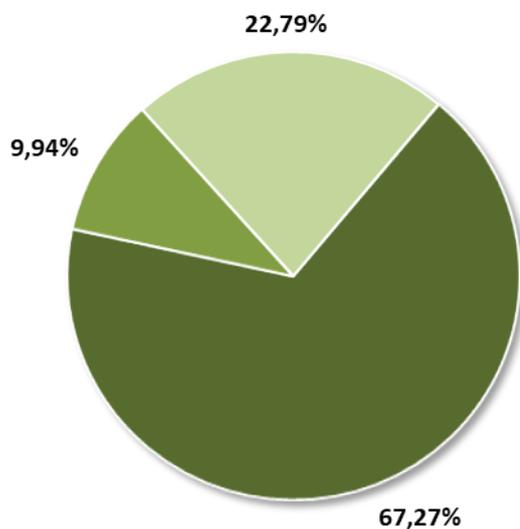
5. Vlasnička struktura Nexe Grupe

6. Vlasnička struktura Nexe grupe d.d.

Vlasnička struktura Nexe grupe d.d. Našice na dan 31.12.2019. godine

Udjel vlasništva u postocima

Izvor: Nexe Grupa

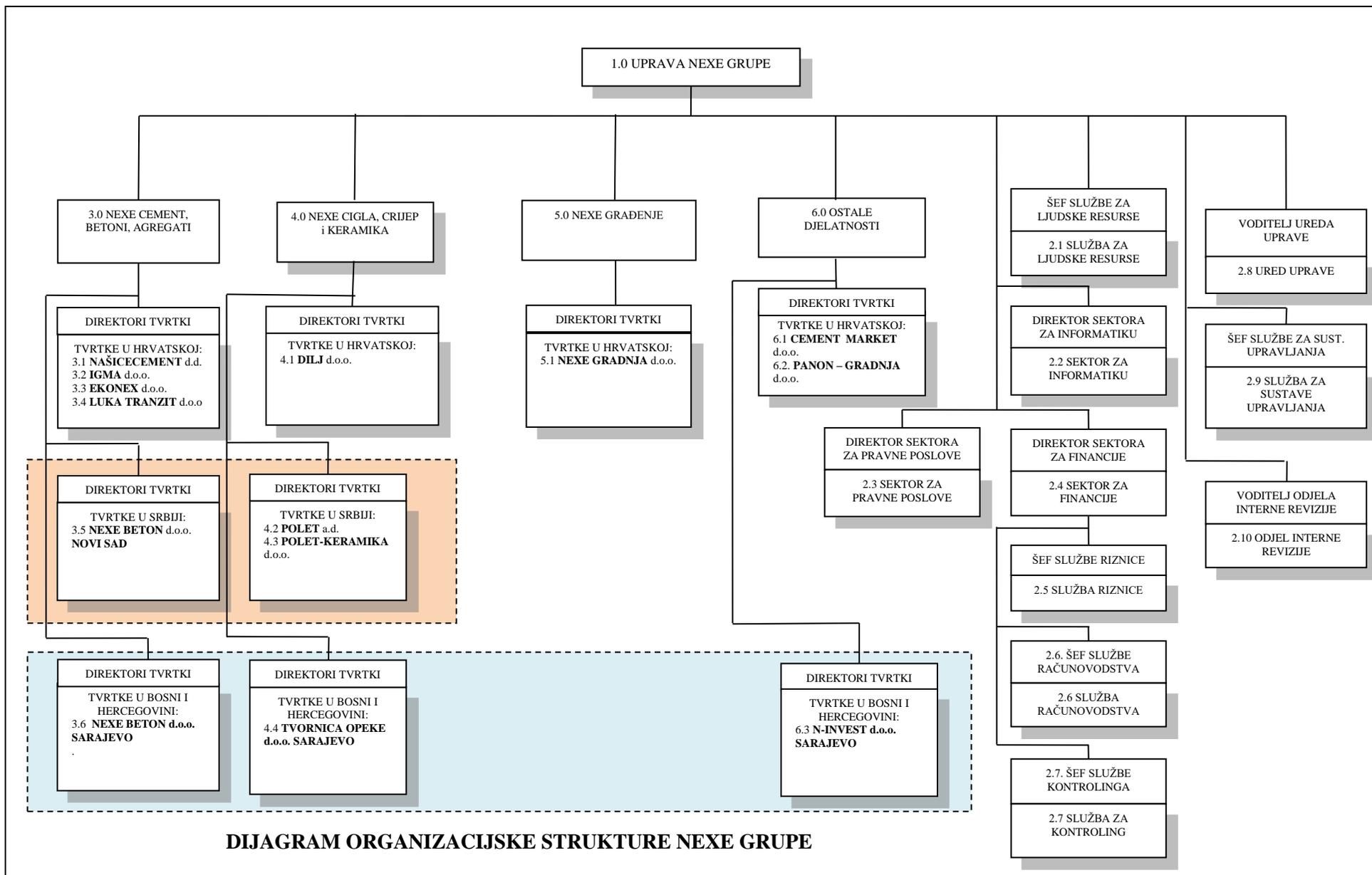
BROJ DIONICA	
Ivan Ergović	6.366.389
Nexe grupa d.d. Našice (vlastite dionice)	940.770
Ostali	2.156.621
UKUPNO	9.463.780

OZNAKA DIONICE:	NEXE-R-A
ISIN OZNAKA	HRNEXERA0009
NOMINALNA VRIJEDNOST:	10,00 HRK

7. Organizacijska struktura Nexe Grupe

U sustavu Nexe Grupe, prema grupama proizvoda, posluju tvrtke: Nexe cement, beton i agregat, Nexe cigla, crijep i keramika, Nexe građenje i Ostale djelatnosti.

Upravljački dio Nexe Grupe čini Nexe grupa d.d. Našice u Hrvatskoj u sklopu koje su organizirane središnje potporne funkcije.

DIJAGRAM ORGANIZACIJSKE STRUKTURE NEXE GRUPE

8. Sustavi upravljanja

Nexe Grupa kao grupacija tvrtki koje se bave širokom lepezom djelatnosti uvela je i certificirala neke od sustava upravljanja kao potporu djelotvornijem upravljanju i jamstvo postizanju kvalitetnih proizvoda i usluga koje nudi tržištu. Kao certifikacijska tvrtka s velikim ugledom u svijetu, za certifikaciju svih sustava upravljanja odabran je Lloyd's Register EMEA sa sjedištem u Londonu – podružnica Hrvatska.

8.1. Sustav upravljanja kvalitetom

Sustav upravljanja kvalitetom prema normi ISO 9001 obuhvaća sljedeće tvrtke:

- Nexe grupa d.d. Našice (za djelatnost upravljanja Grupom),
- Našicecement d.d. Našice (djelatnost razvoja, proizvodnje i prodaje cementa te proizvodnja i isporuka transportnih betona),
- Dilj d.o.o. Vinkovci (djelatnost razvoja, proizvodnje i prodaje crijeva od gline),
- IGMA d.o.o. Koprivnica (djelatnost razvoja, proizvodnje i prodaje predgotovljenih betonskih elemenata, proizvodnja i prodaja transportnih betona i kamenih agregata),
- AD Polet IGK Novi Bečej (djelatnost razvoja, proizvodnje i prodaje crijeva od gline, djelatnost razvoja, proizvodnje i prodaje šupljih opečnih elemenata),
- Polet – keramika doo Novi Bečej (djelatnost razvoja, proizvodnje i prodaje keramičkih pločica),
- Tvornica opeke d.o.o. Sarajevo (djelatnost razvoja, proizvodnje i prodaje šupljih opečnih elemenata).

Sustav upravljanja kvalitetom u Nexe Grupi uspostavljen je na principu jedinstvene organizacije koja djeluje na više lokacija sa centraliziranim strateškim procesima i procesima potpore, a decentraliziranim proizvodnim i prodajnim procesima te procesima upravljanja.

8.2. Sustav upravljanja okolišem

Našicecement d.d. je jedina tvrtka u Nexe Grupi koja ima certificiran Sustav upravljanja okolišem i to od 2004. godine. Ovaj sustav prolazi svoj redovni nadzor i recertifikaciju u definiranim intervalima. Zadnja recertifikacija je bila u 2019. godini je kada je sustav još jednom pokazao visoku usklađenost sa zahtjevima norme ISO 14001:2015.

8.3. Sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu

Sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu prema normi OHSAS 18001:2007 uveden je i certificiran od 2009. godine samo u Našicecementu d.d. Našice. Od tada se redovno nadzire i recertificira. U 2019. godini sustav je redovito nadziran od strane certifikacijske kuće.

8.4. Sustav upravljanja energijom

Našicecement d.d. od listopada 2016. godine ima certificiran sustav upravljanja energijom prema normi ISO 50001:2011, a od lipnja 2017. godine isti certifikat ima i Dilj d.o.o. Sustav upravljanja energijom je integriran u već postojeće sustave, a tijekom 2019. godine uspješno je provedena recertifikacija sustava u Našicecementu d.d. Tijekom 2020 se planira provesti tranzicija na novo izdanje norme iz 2018. godine.

9. Izvještaj posloводства

9.1. Pregled po grupama proizvoda

9.1.1. Nexe cement, betoni i agregati

9.1.1.1. Našicecement d.d. Našice

Našicecement d.d. Našice, s godišnjim kapacitetom od 1 milijun tona, druga je tvornica cementa u Republici Hrvatskoj po instaliranim kapacitetima i tržišnom udjelu. Od izvoznih tržišta, Našicecement d.d. Našice prisutan je u Srbiji, Bosni i Hercegovini, Sloveniji, Mađarskoj, Austriji i Rumunjskoj.

Našicecement d.d. Našice posjeduje certifikat kvalitete ISO 9001:2008, certifikat zaštite okoliša ISO 14001:2004, te BS OHSAS 18001:2007 koji podrazumijeva sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću, čime je ovaj sustav zaokružen u jedinstvenu cjelinu - integrirani Sustav upravljanja kvalitetom, okolišem i zdravljem i sigurnošću.

Proizvodni asortiman Našicecimenta d.d. Našice sastavljen je od sljedećih marki cementa i namala:

- Standard, CEM II/B-M 32,5R, miješani portlandski cement
- Specijal, CEM II/A-M (S-V) 42,5N, miješani portlandski cement
- Premium, CEM I 52,5N, čisti portlandski cement
- Portlandski cement CEM I 42,5R
- Portlandski cement s dodatkom zgure CEM II/A-S 42,5R
- Sulfatootporni cement niske topline hidratacije CEM III/B 32,5N SR-LH
- Namal, MC5, zidarski cement

Standard i Specijal cement tržištu su dostupni u vrećama od 25 kg, 40 kg i 50 kg, a Namal cement u vrećama od 45 kg. Budući da se Premium cement koristi za najzahtjevnije građevinske radove, isporučuje se samo u rasutom stanju direktno na gradilišta. Ostale vrste cementa isporučuju se uvrećane.

Osim cementom društvo Našicecement d.d. bavi se i proizvodnjom i prodajom transportnog betona i to od 19.12.2016. kada je društvo Nexe beton d.o.o. Našice pripojeno društvu Našicecement d.d. Našice.

Tijekom 2019. godine ukupno je prodano 914.084 tona cementa i namala što je za 5,9% više u odnosu na prošlu godinu te 261.356 m³ transportnog betona što je 26,2% više u odnosu na prošlu godinu.

Gledajući ukupne financijske rezultate poslovanja u 2019. godini, Našicecement d.d. ostvario je ukupni prihod 598,024 milijuna kn što je veće za 6,6% u odnosu na ostvarenje u prošloj 2018. godini. Razlog su prije svega veći ostvareni prihodi od prodaje proizvoda.

Prihod od prodaje proizvoda ostvaren u 2019. godini povećan je za 12,7%. U djelu prodaje cementa ostvaren je rast prihoda od prodaje za 9,9% kao posljedica rasta prodaje na domaćem tržištu za 15,8%, ali i inozemnom za 6,2%.

Prihod od prodaje betona rastao je za 27,5% u odnosu na prošlu godinu.

Na rast prihoda u ovoj godini utjecalo je najvećim dijelom nastavak započetih projekata iz prošle godine, prije svega ugradnja pročišćivača otpadnih voda u Osijeku, izgradnja farmi i poljoprivrednih objekata u Slavoniji, rekonstrukcija pruge Dugo Selo-Križevci te Zaprešić - Zabok, rekonstrukcija cesta kroz Baranju kao i nastavak radova na koridoru VC, izgradnja obilaznice Vinkovci, te izgradnja škola i poslovno-stambenih objekata. Od novih projekata najznačajniji rast generirao je projekt rekonstrukcije Rotora u Zagrebu. Na tržištu Srbije nastavljeni su radovi na autocesti prema jugu na trasi koridora 10, nastavljena je izgradnja mosta preko Save u Beogradu spoj Surčina i Obrenovca, a bilo je i isporuka betona za izgradnju turističkih objekata na Zlatiboru, kao i za izgradnju poslovno-stambenih objekata u Beogradu i Novom Sadu. U BiH je nastavljeno sa projektom izgradnje autoceste na trasi Prnjavor – Laktaši, te je izvršena sanacija tunela Vranduk na djelu ceste Zenica – Sarajevo. Nastavljeno je sa izgradnjom poslovno-stambenih objekata u Sarajevu i Tuzli. U Mađarskoj se znatno intenzivirala izgradnja privatnih kuća uz državnu potporu.

Ostvarena je operativna dobit, EBITDA, u iznosu od 131,421 milijuna kuna što je 12,094 milijuna kuna više u odnosu na prošlu godinu iz razloga ostvarenih većih prihoda od prodaje proizvoda.

9.1.1.1.1. Općenito o industriji cementa

Osnovne karakteristike industrije cementa su sljedeće:

- visoka ulaganja po jedinici kapaciteta
- veliki utrošak sirovine
- veliki utrošak toplinske energije po jedinici proizvoda
- veliki utrošak električne energije po jedinici proizvoda
- orijentacija na samo jedan proizvod bez mogućnosti supstitucije
- sposobnost apsorpiranja velikih količina različitih otpadnih materijala iz drugih industrija

9.1.1.1.2. Kontrola i upravljanje kvalitetom proizvoda

Tijekom 2019. nastavljeno je ispitivanje kvalitete velikog broja probnih uzoraka goriva iz otpada i alternativnih sirovina. U tu svrhu nabavljen je novi kalorimetar za određivanje ogrjevne vrijednosti uzoraka goriva i novi titrator za određivanje sadržaja klorida.

Tijekom 2020 planira se nabava uređaja za određivanje sadržaja žive u gorivima.

U ožujku 2019. ugrađen uzimač uzoraka vrućeg brašna na ciklonskom izmjenjivaču topline čime se dobio kvalitetniji uvid u taj segment proizvodnje.

U 2019. godine nastavljen je proces certifikacije proizvoda za tržišta zemalja EU, Republike Srbije i Federacije Bosne i Hercegovine.

Laboratorij NC-a je nastavio sa sudjelovanjem u međulaboratorijskim ispitivanjima u organizaciji instituta Ceprocim Rumunjska (ispitivanje cementa) sa zadovoljavajućim rezultatima.

9.1.1.2. Ekonex d.o.o. Našice

Ekonex d.o.o. Našice od 2009. godine bavi se gospodarenjem otpadom, a radi operativno na prikupljanju alternativnih goriva (RDF – gorivo iz otpada, SRF – oporabljeno kruto gorivo, otpadne gume i otpadna ulja) za potrebe Našicecimenta d.d. Našice koji ova goriva koristi kao alternativni izvor energije za proces pečenja klinkera. Ekonex d.o.o. Našice nositelj je i plana Grupe za ulaganje u obnovljive izvore energije, a aktivno je uključen i u rad udruga koje se bave obnovljivim izvorima energije – Zajednicu obnovljivih izvora energije pri HGK i Radnu skupinu obnovljivih izvora energije grada Našica.

Značajne aktivnosti Ekonexa d.o.o. u 2019. bile su usmjerene na zbrinjavanje pijeska, na aktivnosti prikupljanja guma i ulja, te opasnog otpada koje cementara koristi kao alternativna goriva.

9.1.1.3. Nexe beton d.o.o. Novi Sad

U betonu u Srbiji Nexe Grupa je prisutna od 2009. godine kada je u rad puštena prva tvornica betona u Novom Sadu te pokrenuta proizvodnja u prvoj beogradskoj tvornici na lokaciji Batajnica, pod nazivom Nexe beton d.o.o. Novi Sad.

Tijekom 2011. godine u rad je puštena i druga beogradska tvornica betona na lokaciji Ostružnica.

Nexe beton d.o.o. Novi Sad svojim kupcima može isporučiti:

- plastične i pumpane betone
- betone s deklariranim svojstvima trajnosti
- cementnu stabilizaciju, glazure.

U 2019. godine ukupno je prodano 124.198 m³ različitih marki betona što je na razini prošle godine. Prihodi od prodaje betona su 2,6% veći od prošle godine, kao posljedica rasta prosječnih prodajnih cijena tijekom 2019.g. U strukturi poslovnih prihoda značajni udio imaju prihodi od prodaje trgovačke robe koji su u 2019. bili zastupljeni s 65% i 3% su manji od ostvarenja u 2018. godini. Najvećim djelom u prodaji trgovačke robe sudjeluje cement koji se prodaje na tržištu Srbije. Ostvarena je pozitivna EBITDA u iznosu od 2,85 milijuna kuna kao rezultat rasta prosječnih prodajnih cijena te manjeg iznosa rezervacija po osnovi potraživanja od kupaca.

9.1.1.4. Nexe beton d.o.o. Sarajevo

Društvo za proizvodnju i trgovinu NEXE BETON d.o.o. Sarajevo, s adresom u Ulici Alipašina 22 A, osnovano je dana 02. ožujka 2016. godine, temeljem Rješenja Općinskog suda u Sarajevu. Dana 11.07.2016. g. izvršena je dokapitalizacija društva od strane osnivača društva Našicecemento d.d. Našice.

U sastavu Nexe betona d.o.o. Sarajevo nalaze se dvije moderne betonare, jedna u Brijesću u Sarajevu koja ima najveći kapacitet u tom kantonu, trenutno u vlasništvu društva Nexe d.o.o. Sarajevo za koju društvo Nexe beton Sarajevo plaća najam te druga u Tuzli. Tvrtka posjeduje mikseru za prijevoz betona, pumpu za beton dužine 36 m i mikser-pumpe dužine 28 m.

U 2019. godini ukupno je prodano 98,656 m³ različitih marki betona što je na razini prošle godine. Gledajući po betonarama, u Sarajevu je prodano 82,984 m³, a u Tuzli 15.672 m³ betona. Ukupni prihodi od prodaje ostvareni su u iznosu od 48,656 milijuna kuna i pored prihoda od prodaje betona uključuju i prihode od prodaje trgovačke robe najvećim djelom cementa. Prihodi od prodaje betona niži su u odnosu na prošlu godinu za 5% uslijed pada prosječnih prodajnih cijena najvećim djelom vezanu uz pad aktivnosti i projekata u Tuzli, dok su prihodi od prodaje trgovačke robe niži za 38%. Uz pad prihoda ostvaren je i pad operativnih troškova poslovanja kao posljedica manje nabavne vrijednosti trgovačke robe, nižeg troška plaća te nižih nabavnih cijena agregata što je za rezultat imalo pozitivnu ostvarenu EBITDA-u u iznosu od 1,491 milijuna kuna.

9.1.1.5. IGMA d.o.o. Koprivnica

Igma d.o.o. Koprivnica obavlja eksploataciju šljunka i pijeska te proizvodnju betona i betonskih elemenata.

Modernim tehnološkim postupcima prerade prirodnog šljunka „Botovac“, tvrtka Igma d.o.o. Koprivnica proizvodi sve vrste agregata namijenjenih za prodaju i distribuciju kupcima na tržište te za vlastitu proizvodnju betona. Godišnji nivo proizvodnje kreće se oko 1 milijun tona.

U tvornici Igma d.o.o. Koprivnica godišnje se proizvodi oko 50 tisuća tona betonskih proizvoda. Uglavnom su namijenjeni niskogradnji s obzirom da su najveći kupci javna poduzeća i jedinice lokalne samouprave čiji djelokrug obuhvaća uređenje javnih površina te izgradnju i popravak cesta, pruga te izvedbu kanalizacijskih sustava, kao i poduzeća koja izvode radove unutar ovog područja.

U pogonima tvrtke Igma d.o.o. proizvode se i vodonepropusne betonske cijevi s ojačanom stjenkom raznih presjeka, sve u skladu sa zahtjevima norme HRN EN 1916, dok se betonska kontrolna okna proizvode u skladu sa zahtjevima norme HRN EN 1917. Paleta proizvoda upotpunjena je spojnim cijevima raznih profila i konusnim završecima.

Tijekom 2019. godine ukupno je prodano 2,9% manje šljunčanih proizvoda, 21,8% više betonskih elemenata te 59,4% više svježeg betona u odnosu na prošlu godinu. Prihodi od prodaje bilježe porast od 10,9%, dok su redovni troškovi poslovanja pali 6,3% u odnosu na prošlu godinu. Ostvarena je EBITDA u iznosu od 7,98 milijuna kuna što je za 2,095 milijuna kuna više u odnosu na prošlu godinu.

9.1.1.6. Luka Tranzit Osijek d.o.o. Osijek

Osnovna djelatnost Luke Tranzit Osijek d.o.o. Osijek jesu pretovar, skladištenje i ostali lučki poslovi, a po instaliranim kapacitetima i skladišnom prostoru, najveća je riječna luka u Hrvatskoj.

Uz to, svakako je važan i povoljan zemljopisni položaj, iskustvo pretovara gotovo svih vrsta roba, šest lučkih dizalica, željeznički kolosijeci, kao i blizina kargo zračne luke. Tvrtka se nalazi u sustavu međunarodnoga plovnog puta Dunav na prometnom koridoru posavski i podunavski dio i to 13 km istočno od ušća Drave u Dunav. Na području Slavonije i Baranje nalazi se 68% plovnih putova u Republici Hrvatskoj.

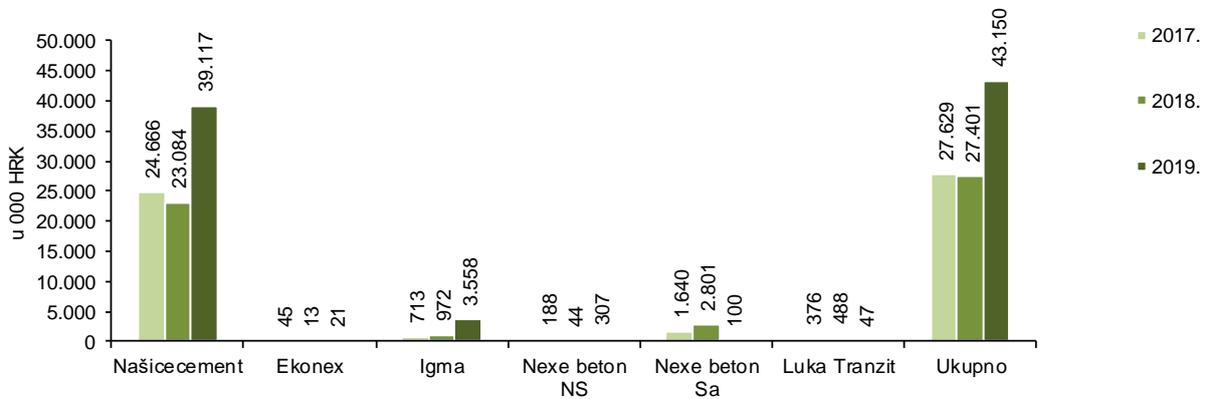
Društvo je u 2019. godini ostvarilo ukupne poslovne prihode u iznosu od 15,770 milijuna kuna što je više u odnosu na prošlu godinu za 20,3%, te pozitivnu EBITDU od 1,429 milijuna kuna kao rezultat rasta prihoda od prodaje.

9.1.1.7. Investicijska ulaganja u Nexe cement, betone i agregate

Investicijska ulaganja Našicecmenta d.d. Našice u 2019. godini iznosila su 39,116 milijuna kuna, a veći dio odnosi se na novu liniju za uvrećavanje i paletizaciju cementa, drobilicu za pripremu RDF, sanaciju silosa cementa, zamjenu djela plašta peći, rekonstrukciju izmjenjivača, te na redovno investicijsko održavanje. Visokom razinom ulaganja u Našicecmentu d.d. Našice u proteklim razdobljima omogućeno je proširenje kapaciteta u segmentu proizvodnje, djelotvorna proizvodnja cementa kroz supstituciju klasičnih energenata alternativnim izvorima energenata (otpadna ulja, gume, pijesak), zadovoljenje svih ekoloških normi, proširenje infrastrukture kroz završetak izgradnje silosa cementa i industrijskoga kolosijeka kako bi se zadovoljile sve zahtjevnije potrebe kupaca na tržištu. Kako bi proizvodnja bila što djelotvornija, u energetskej se bilanci planira povećanje postojećega udjela alternativnih goriva, tj. otpadnih ulja, guma, RDF-a, SRF-a na 37% (sa sadašnjih 26%). Nastavlja se sa aktivnosti oko uvođenja dodatnih količina alternativnog goriva SRF-a (oporabljeno kruto gorivo) koje će doprinijeti još djelotvornijoj proizvodnji.

Od ostalih značajnijih ulaganja u segmentu Nexe cement, betoni, agregati su ulaganja u mehanizaciju i opremu u tvrtki IGMA Koprivnica.

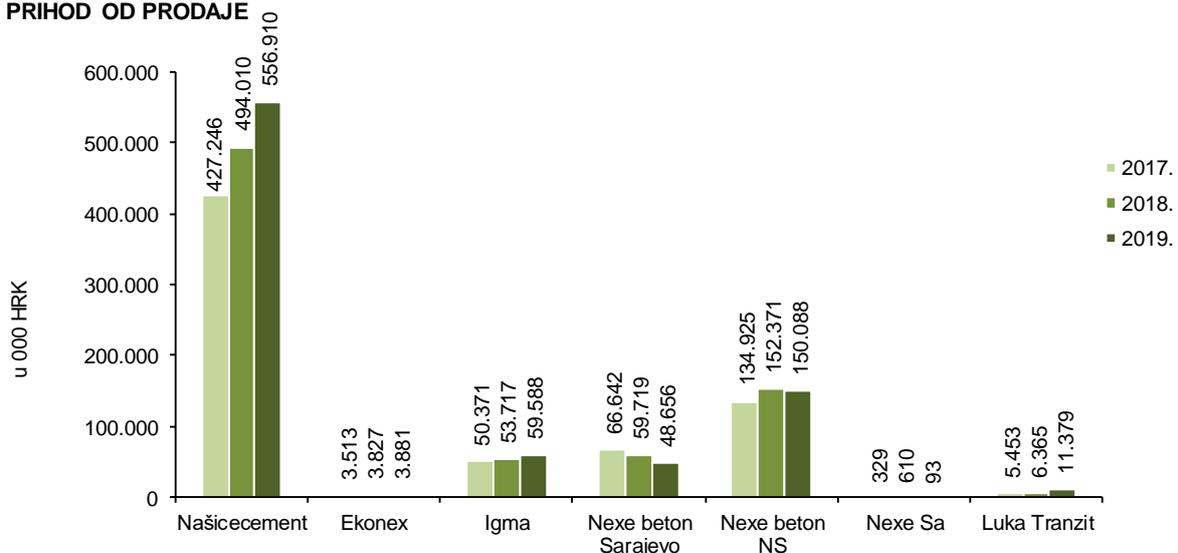
INVESTICIJE

Izvor: Nexe Grupa
Napomena: Nekonsolidirani podaci

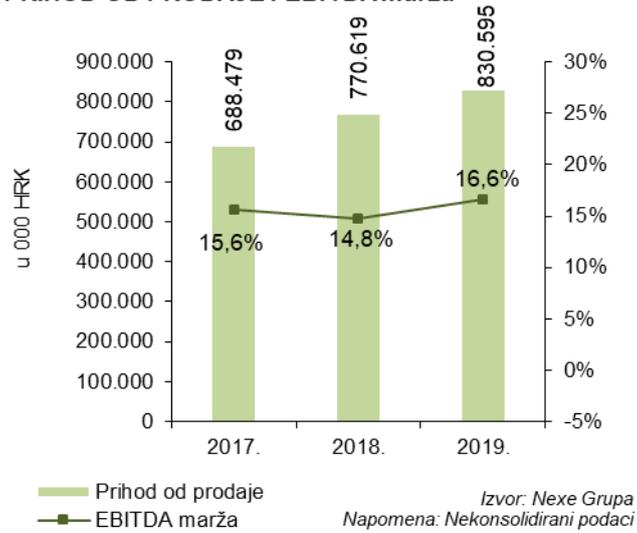
9.1.1.8. Ključni pokazatelji poslovanja Nexe cement, betoni i agregati

PRIHOD OD PRODAJE

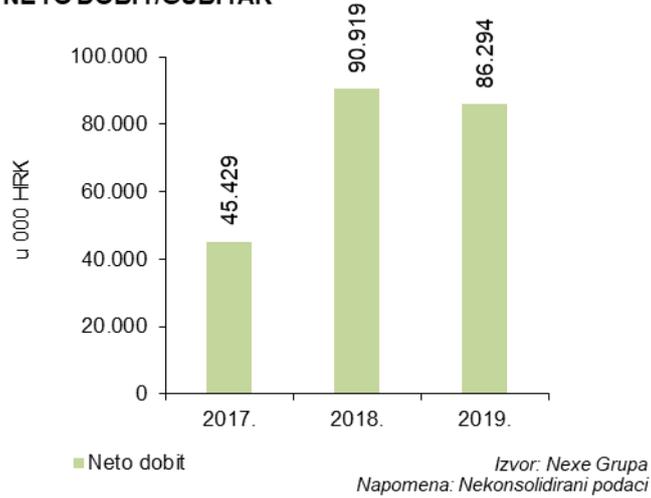

Izvor: Nexe Grupa
Napomena: Nekonsolidirani podaci

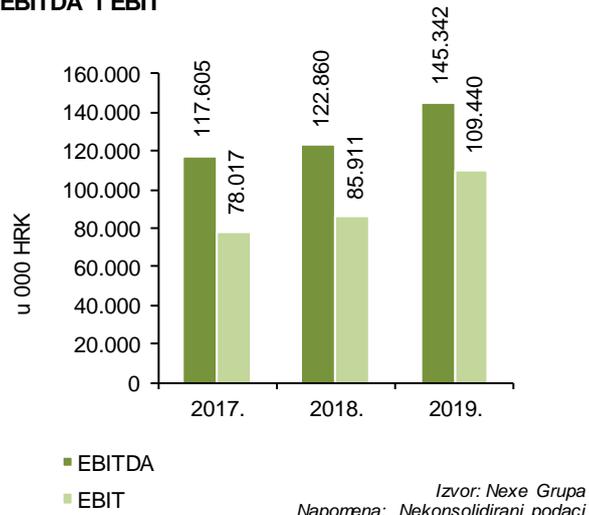
PRIHOD OD PRODAJE i EBITDA marža

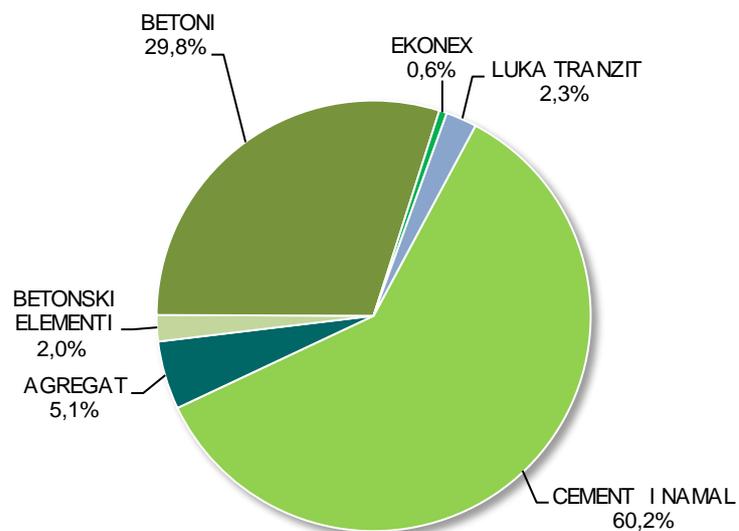
NETO DOBIT/GUBITAK

EBITDA i EBIT

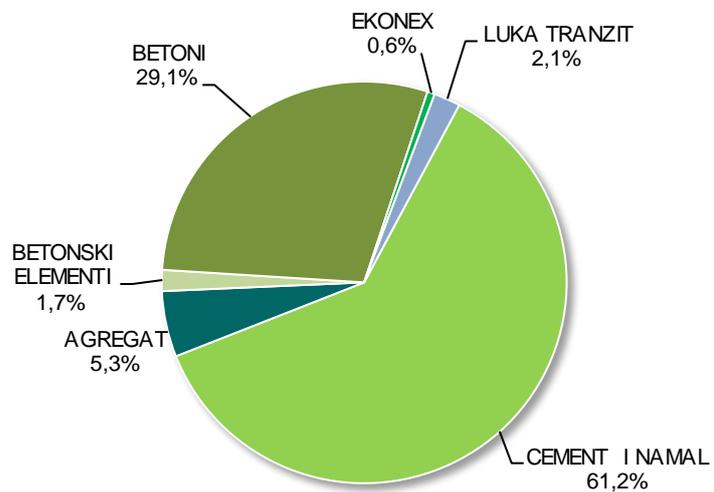

PRIHOD OD PRODAJE PO PROIZVODIMA U 2019. GODINI

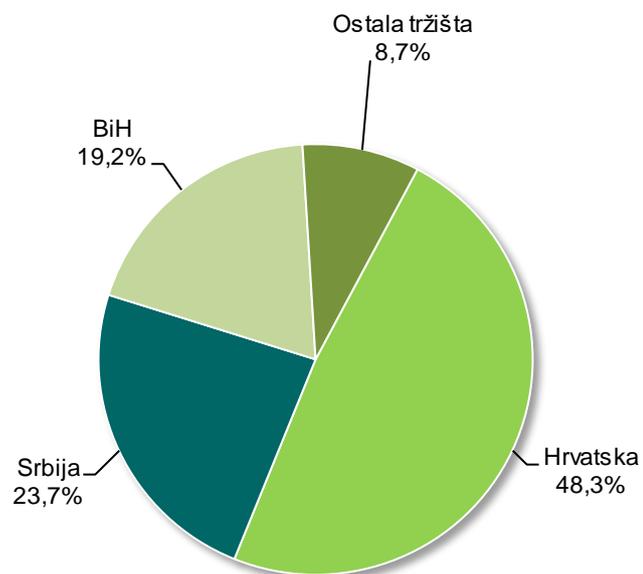
Izvor: Nexe Grupa
Napomena: Nekonsolidirani podaci

PRIHOD OD PRODAJE PO PROIZVODIMA U 2018. GODINI

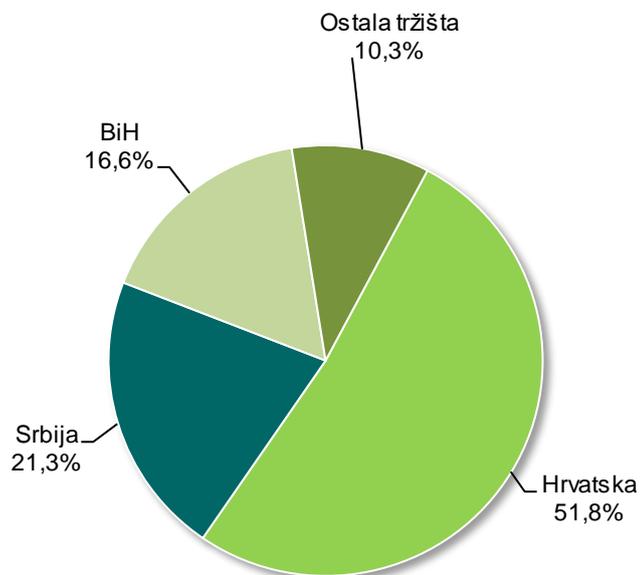
Izvor: Nexe Grupa
Napomena: Nekonsolidirani podaci

PRIHOD OD PRODAJE PO TRŽIŠTIMA U 2018. GODINI

Izvor: Nexe Grupa
Napomena: Nekonsolidirani podaci

PRIHOD OD PRODAJE PO TRŽIŠTIMA U 2019. GODINI

Izvor: Nexe Grupa
Napomena: Nekonsolidirani podaci

9.1.2. Nexe cigla, crijep, keramika

9.1.2.1. Tvornica opeke d.o.o. Sarajevo

Tvornica opeke d.o.o. Sarajevo je najveći proizvođač opekarskih proizvoda u Bosni i Hercegovini, a paletu proizvoda čine termo program, klasični blok, euro-pregradne ploče i stropne ispune. Godišnji kapacitet Tvornice kreće se oko 86 milijuna JNF.

Osim prodaje u Bosni i Hercegovini, Tvornica opeke d.o.o. Sarajevo svoje proizvode izvozi i u Hrvatsku na tržište Dalmacije te u Crnu Goru. U ovoj tvornici dodatni energent petrol-koks uveden je još krajem 2011. godine.

Tvornica opeke d.o.o. Sarajevo posjeduje certifikat za sustav upravljanja kvalitetom prema normi ISO 9001:2000 i prva je tvornica, unutar Nexe Grupe, koja je ishodila Okolinsku dozvolu koja propisuje emisije u zrak, emisije u vode, uređenje okoliša, emisije buke, kvalitetu zraka, monitoring i izvješćivanje prema nadležnim tijelima.

Tijekom 2019. godine prodano je 74,1 milijuna JNF opeke što je 3,7% više u odnosu na realizaciju iz prošle godine, uz 7,4% veće prihode od prodaje. Ostvarena je i pozitivna operativna dobit, EBITDA, u iznosu od 4,87 milijun kuna te je za 2,93 milijuna kuna manja u odnosu na prošlu godinu. U 2019. godini bilježi se pad zaliha od 1,01 milijuna kuna, te rast materijalnih troškova za 886 tis. kn kao posljedica rasta cijena energenata te porasta troškova održavanja. Uz materijalne troškove prisutan je i porast troška plaća za 7%.

9.1.2.2. Dilj d.o.o. Vinkovci

Dilj d.o.o. Vinkovci osnovan je davne 1922. godine, a bavi se proizvodnjom crijepa. Tvrtka je to tradicije i kontinuiteta, orijentirana na kupca, koja uvijek nastoji ispuniti očekivanja kupaca s obzirom na kvalitetu i cijenu svojih proizvoda. Dilj d.o.o. Vinkovci posjeduje certifikat kvalitete ISO 9001:2008.

Asortiman tvrtke Dilj d.o.o. Vinkovci obuhvaća i crjepove velikoga formata koji bilježe vrlo zapažene tržišne rezultate.

Proizvodni program tvrtke Dilj d.o.o. Vinkovci obuhvaća sljedeće vrste crjepova:

- Oktavijan
- Cezar
- Dioklecijan
- Glinex kontinental
- Glinex rustik
- Glinex klasik
- Mediteran
- Mediteran antik
- Specijalne crjepove.

Krajem 2013. godine usvojen je novi režim rada proizvodnje na liniji III gdje se sa dvije peći prelazi na rad s jednom peći, uz smanjenje potrebnog broja radnika za 40. Time su stvorene pretpostavke za efikasniju proizvodnju. Početkom 2014. godine uveden je novi proizvod Premium na liniji III.

Početkom 2015. godine zatraženo je i dobiveno pravo na eksploataciju gline na kopu Kukljaš u vlasništvu Slavonija IGM – društva u stečaju. Sa društvom Slavonija IGM u stečaju sklopljen je ugovor o godišnjem najmu imovine i opreme. Sa 01.07.2015. godine pokrenuta je proizvodnja opeke u Našicama. Društvo je 21. prosinca 2018. godine izvršilo uplatu 2.200 tisuća kuna temeljem potvrđenog stečajnog plana društva Slavonija IGM d.o.o. Našice na ime dokapitalizacije čime je postalo jedini član društva. Danom pravomoćnosti rješenja o potvrdi stečajnog plana prestali su udjeli svih drugih osoba u kapitalu društva Slavonija IGM d.o.o. Našice.

U 2019. godini ukupno je proizvedeno 44,3 milijuna JNF-a opeke što je 14,6% manje u odnosu na prošlu godinu. Prodaja je ostvarena u iznosu od 52,9 milijuna JNF-a što je 16% više u odnosu na prošlu godinu. Prihodi od prodaje cigle iznosili su 19,9 milijuna kuna što je 4,9 milijuna kuna više u odnosu na prošlu godinu.

U djelu crijepa ostvarena je proizvodnja od 2,176 mil. m² što je manja količina u odnosu na prošlu godinu za 6% uslijed rekonstrukcije jedne linije koja je započela krajem prošle godine. Ostvarena je prodaja od 2,52 mil. m² što je rast od 2,4% u odnosu na prošlu godinu. Prihodi od prodaje crijepa ostvareni su u iznosu od 124,923

milijuna kuna što je za 13% više u odnosu na prošlu godinu. Uz rast količina ostvaren je i porast prodajnih cijena.

Ukupno, gledajući i ciglu i crijep, ostvaren je rast prihoda od prodaje od 14,9% u odnosu na prošlu godinu. EBITDA za 2019. godinu iznosi 36,914 milijuna kuna i veća je u odnosu na 2018. godinu za 8,299 milijuna kuna.

9.1.2.3. Polet a.d. Novi Bečej

AD Polet IGK Novi Bečej proizvođač je Nexe crijepa u Srbiji. Tvrtka je to tradicije i kontinuiteta čiji su temelji postavljeni još 1907. godine. Značajnija ulaganja u modernizaciju tvornice pokrenuta su krajem devedesetih godina prošloga stoljeća, a dodatni zamah tehnološkom unaprjeđenju bio je i ulazak u sustav Nexe Grupe 2003. godine, čime je nastavljen niz važnih investicijskih ulaganja u modernizaciju kapaciteta i uvođenje novih proizvoda – crijepa Ideal, specijalnih crjepova, Glinex trenda, Klasik plusa.

Sa 18.12.2017. godine društvu Polet a.d. pripojeno je društvo Stražilovo d.o.o. Sremski Karlovci. Nexe cigla u Srbiji proizvodi se u tvornici opeke u Sremskim Karlovcima i kupcima nudi klasični i termo program. Kapacitetom tvornice od 135 milijuna JNF godišnje najveći smo proizvođač opeke i prvi proizvođač euro bloka velikoga formata u Srbiji. Imamo uveden Sustav upravljanja kvalitetom prema normi ISO 9001:2008. Krajem 2012. godine kao dodatni energent uveden je petrol-koks čime su stvorene pretpostavke za jeftiniju i konkurentniju proizvodnju.

Tijekom 2019. godine nastavljeni su investicijski radovi na liniji za proizvodnju crijepa C-2 kroz rekonstrukciju na tunelu peći, vagonima peći, vagonima tunelske sušare, te presi.

U 2019. godini, proizvedeno je 2,206 m² crijepa što je za 8% manje u odnosu na godinu prije. Prodano je 2,287 m² crijepa što je porast od 8,8%. Prihodi od prodaje crijepa veći su 15,8% u odnosu na 2018 godinu. U djelu cigle ostvarena je proizvodnja od 113,6 mil. JNF-a što je za 11% više u odnosu na prošlu godinu. Prodano je od 107,5 mil. JNF-a opekarskih proizvoda, što je 8,6% više u odnosu na godinu prije, dok su prihodi rasli 9,4%.

Ukupna operativna dobit (EBITDA) ostvarena je u iznosu od 29,2 milijuna kuna što je za 6,5 mil. kn ili 28,5% veći iznos u odnosu na ostvarenje prošle godine. Rezultat je to rasta prihoda od prodaje za 11,7%.

9.1.2.4. Polet keramika d.o.o. Novi Bečej

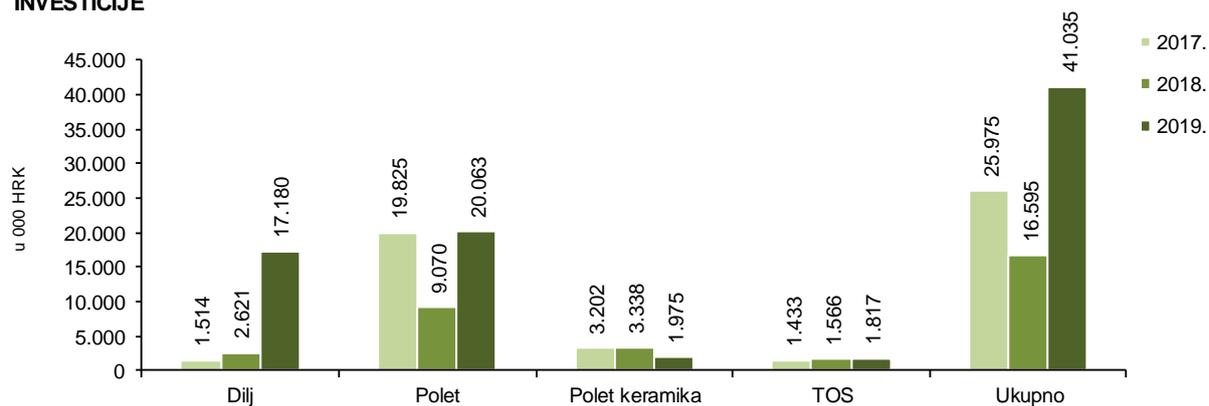
Polet - keramika d.o.o. Novi Bečej bavi se proizvodnjom zidnih i podnih keramičkih pločica. Godišnje proizvodi oko 2.000.000 m² keramičkih pločica kompatibilnih i suvremenih dekora te 800.000 komada bordura. Nexe keramika, uz prisutnost na tržištu Srbije, orijentirana je i na inozemna tržišta poput Rumunjske, Bosne i Hercegovine, Makedonije, Crne Gore, Hrvatske i Mađarske. Programi pločica Nexe keramike Trend line, Biscotti, Classic, Sotto osiguravaju kupcima mogućnost izbora i izražavanja vlastite kreativnosti.

U 2019. godini ostvarena je prodaja pločica od 1,512 milijuna m², što je manje 18% u odnosu na prošlu godinu. Ostvarena je negativna EBITDA u iznosu od 7,153 milijuna kuna kao posljedica manjih prihoda od prodaje, manje proizvodnje, rasta cijena sirovina i energenata, te porasta troškova održavanja i plaća.

9.1.2.5. Investicijska ulaganja u Nexe ciglu, crijep i keramiku

Od značajnijih ulaganja u Nexe crijep i keramiku u 2019. godini imamo nastavak radova na rekonstrukciji kompletne linije C2 za proizvodnju crijepa, te investicijsko održavanje na liniji za proizvodnju opeke u Stražilovu. U Dilj je započeta rekonstrukcija na sušari i peći linije 2 kroz koju će se dobiti veći kapaciteti proizvodnje te manji specifični utrošci plina. U planu je da se da kraja I kvartala 2020. godine ista i završi i stavi u pogon. Ukupna investicijska ulaganja u Nexe crijepu i keramici u 2019. godini iznosila su 41,03 milijuna kuna.

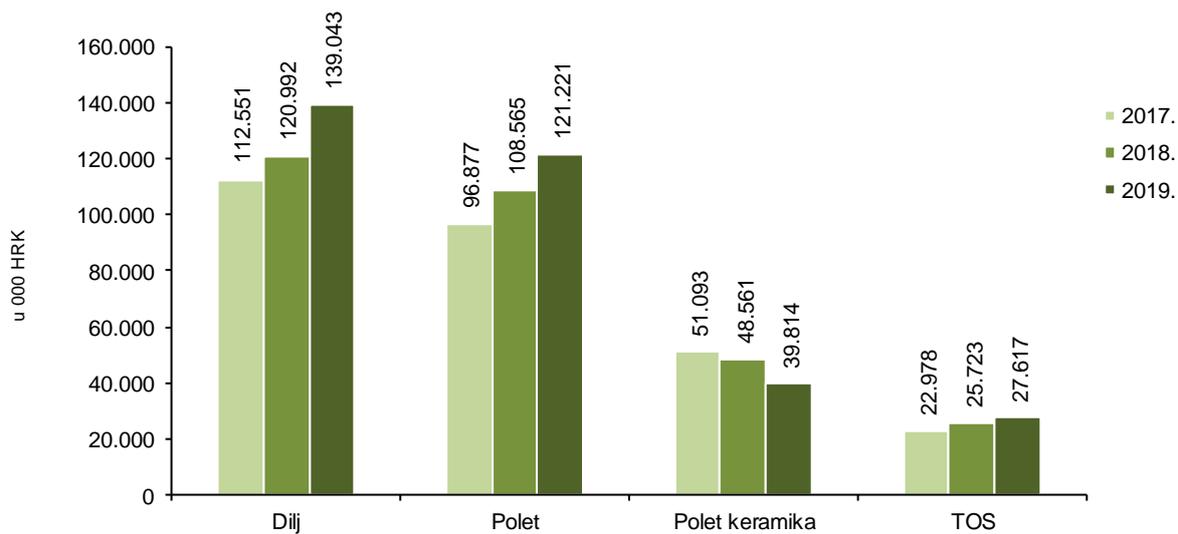
INVESTICIJE

Izvor: Nexe Grupa
Napomena: Nekonsolidirani podaci

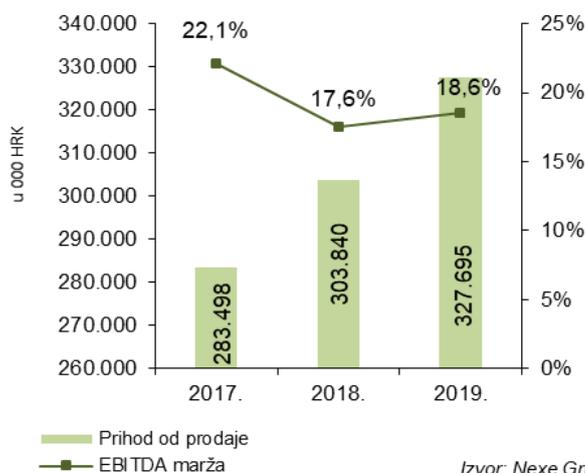
9.1.2.6. Ključni pokazatelji poslovanja za Nexe ciglu, crijep i keramiku

PRIHOD OD PRODAJE

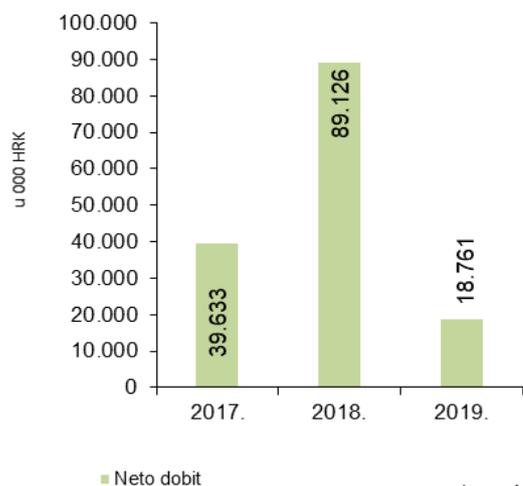

Izvor: Nexe Grupa
Napomena: Nekonsolidirani podaci

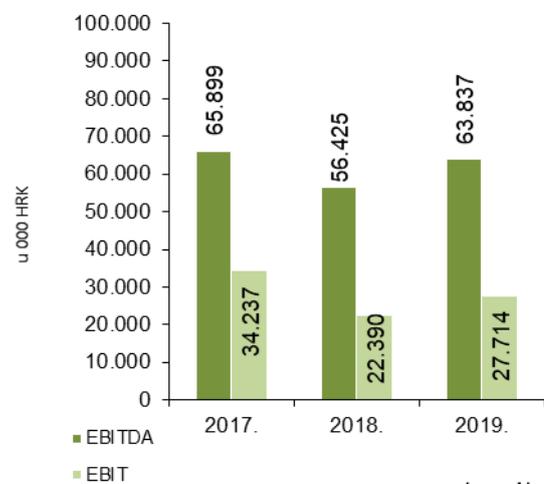
PRIHOD OD PRODAJE I EBITDA MARŽA

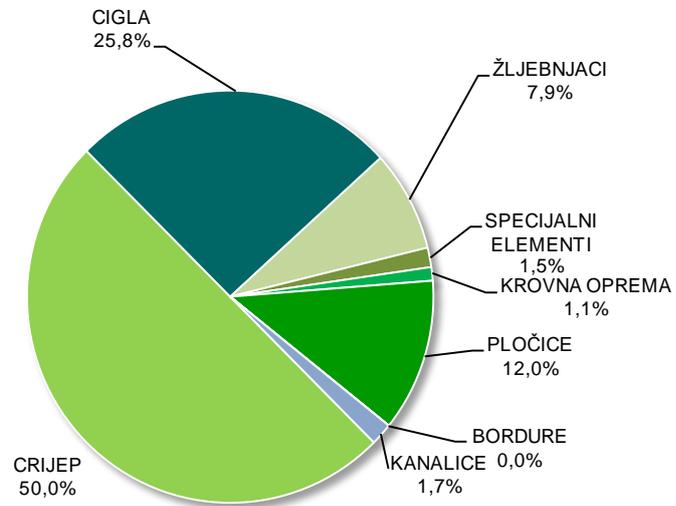
NETO DOBIT/GUBITAK

EBITDA I EBIT

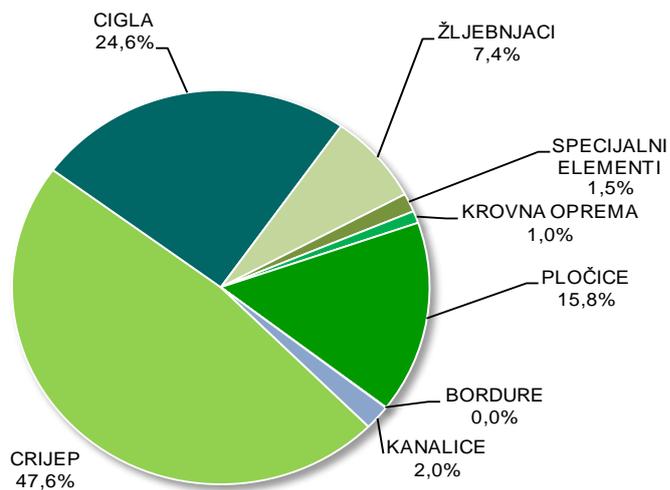

PRIHOD OD PRODAJE PO PROIZVODIMA U 2019. GODINI

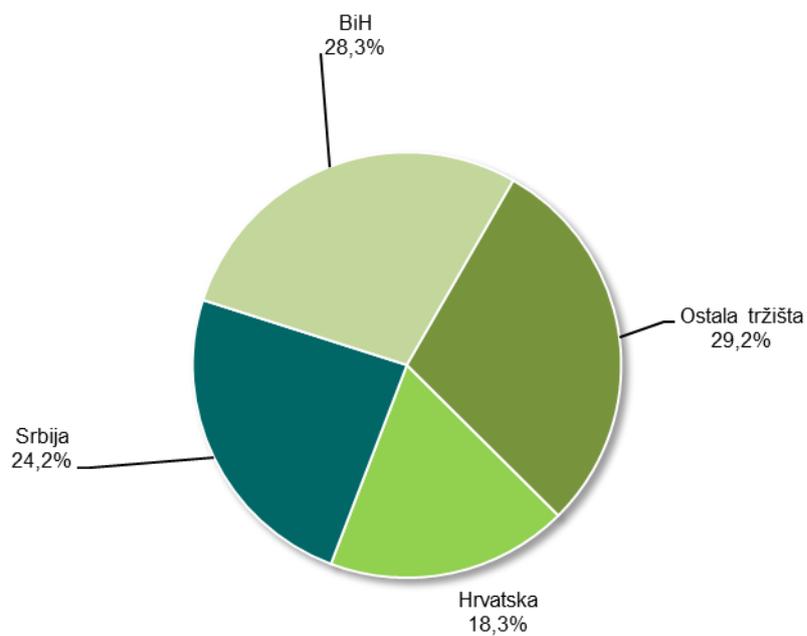
Izvor: Nexe Grupa
Napomena: Nekonsolidirani podaci

PRIHOD OD PRODAJE PO PROIZVODIMA U 2018. GODINI

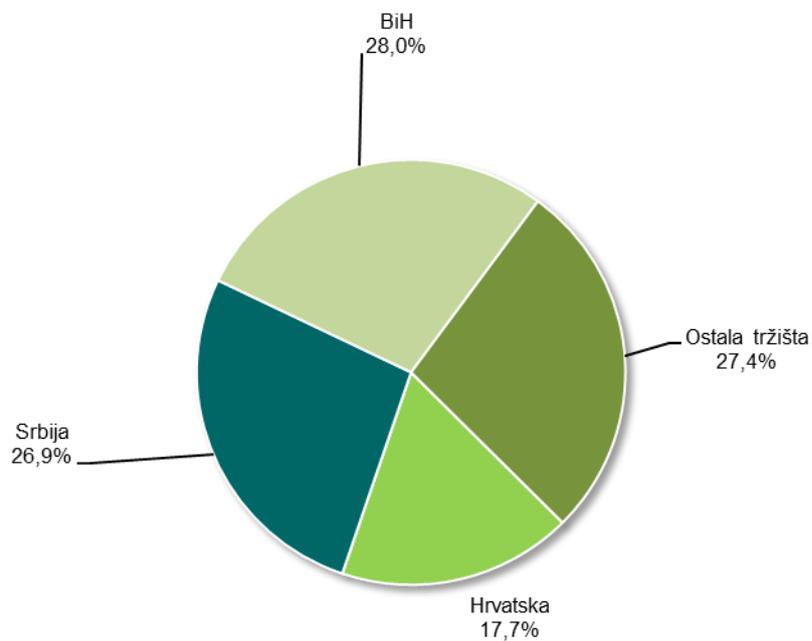
Izvor: Nexe Grupa
Napomena: Nekonsolidirani podaci

PRIHOD OD PRODAJE PO TRŽIŠTIMA U 2019. GODINI

Izvor: Nexe Grupa
Napomena: Nekonsolidirani podaci

PRIHOD OD PRODAJE PO TRŽIŠTIMA U 2018. GODINI

Izvor: Nexe Grupa
Napomena: Nekonsolidirani podaci

9.1.3. Nexe građenje

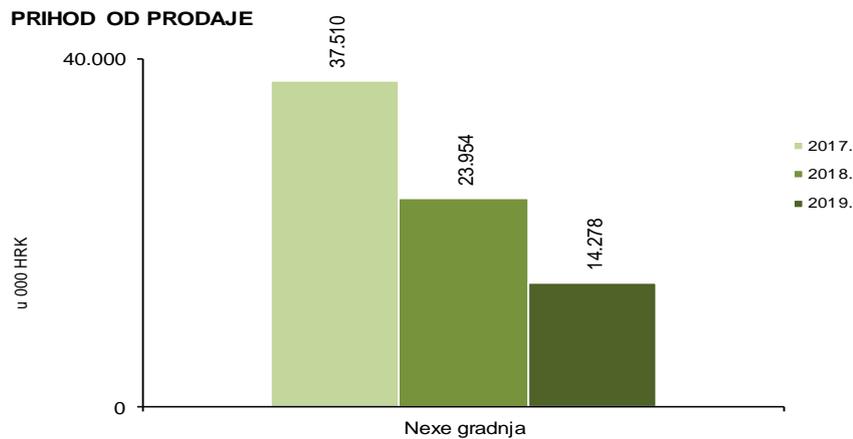
9.1.3.1. Nexe gradnja d.o.o. Našice

Osnovna djelatnost Nexe gradnje d.o.o. Našice je izvođenje građevinskih radova u visokogradnji i niskogradnji. Tvrtka je licencirana i posjeduje suglasnost za obavljanje djelatnosti građenja – za građevine javne namjene skupina A.

Najvažniji projekti u 2019. godini bili su: bolnica u Virovitici, Dom za starije i nemoćne u Rovinju, željeznički kolodvor u Sisku, kurija Feričanci, tribine NK Fešk.

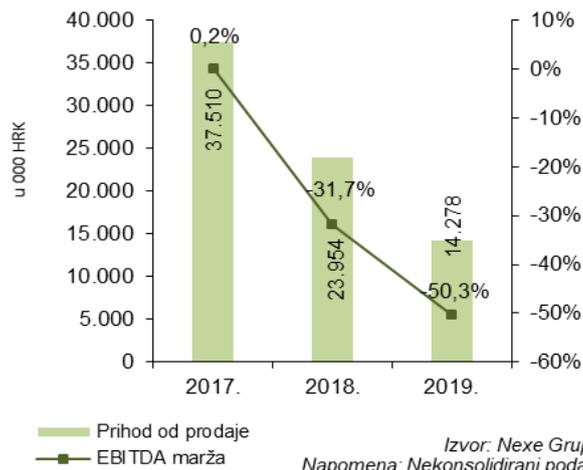
U 2019. godini ostvareni su ukupni poslovni prihodi u iznosu od 16,321 milijuna kuna, uz negativnu EBITDU u iznosu od 8,207 milijuna kuna. Glavni razlog negativne EBITDA-e je izostanak novougovorenih gradilišta.

9.1.3.2. Ključni pokazatelji poslovanja Nexe građenja

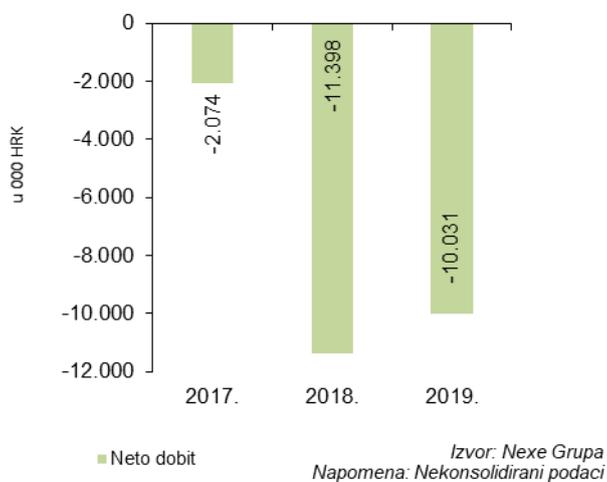
Izvor: Nexe Grupa
Napomena: Nekonsolidirani podaci
GP Put podaci za I-VI 2013.

PRIHOD OD PRODAJE I EBITDA MARŽA

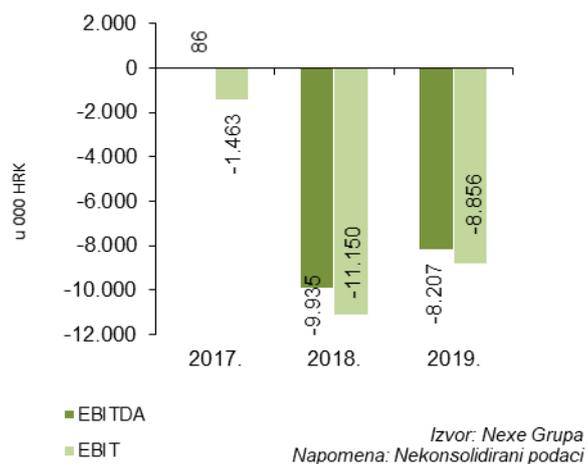

Izvor: Nexe Grupa
Napomena: Nekonsolidirani podaci

NETO DOBIT/GUBITAK

EBITDA I EBIT

9.1.4. Ostale djelatnosti

Ostale djelatnosti obuhvaćaju tvrtke koja se bave, trgovinom i uslugama:

- Panon-gradnja d.o.o. Našice
- Cement market d.o.o. Našice
- N-invest d.o.o. Sarajevo

9.1.4.1. Panon-gradnja d.o.o. Našice

Panon gradnja d.o.o. Našice bavi se održavanjem i upravljanjem nekretninama. Društvo je osnovano u 10/2017. godine od strane društva Nexe gradnja d.o.o. Našice, a od 04/2018. godine u 100%-tnom je vlasništvu društva Našicecement d.d. Našice. Društvo je u 2019. godini od najma prostora i prodaje nekretnina ostvarilo prihode u iznosu od 3,145 milijuna kuna.

9.1.4.2. Cement market d.o.o. Našice

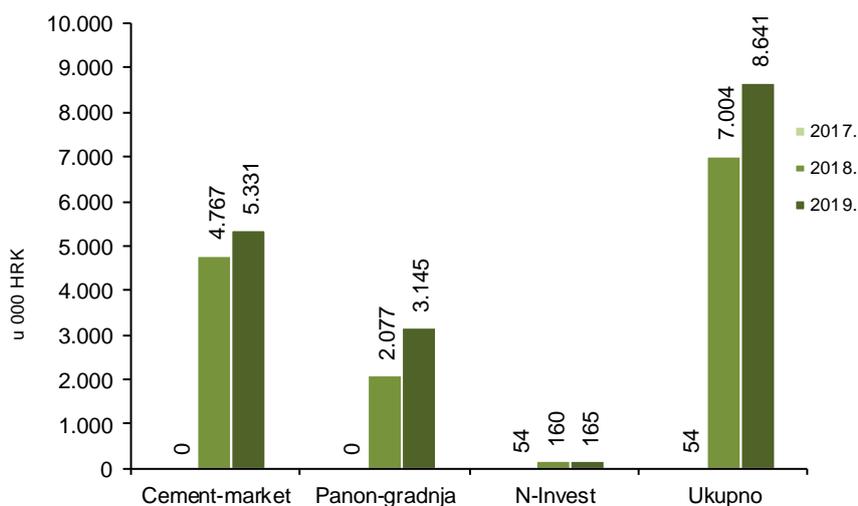
Cement-market d.o.o. za trgovinu i usluge (skraćeno CE-MA) je poduzeće koje se bavi prodajom građevinskoga materijala. Društvo je u vlasništvu DILJ d.o.o. Vinkovci od kraja 2017. godine. Društvo je u 2019. godini ostvarilo prihode od prodaje građevinskog materijala u iznosu od 5,331 milijuna kuna.

9.1.4.3. N-Invest d.o.o. Sarajevo

N-Invest d.o.o. Sarajevo bavi se iznajmljivanjem i upravljanjem vlastitim nekretninama. Društvo je osnovano u 03/2017. godine od strane društva Nexe d.o.o. Sarajevo, a od 10/2017. godine u 100%-tnom je vlasništvu društva Nexe grupa d.d. Našice. Društvo je u 2019. godini od najma prostora ostvarilo prihode u iznosu od 165 tisuća kuna.

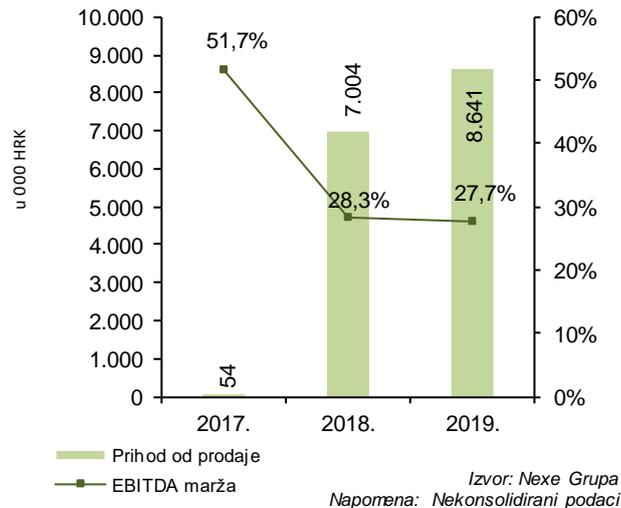
9.1.4.4. Ključni pokazatelji poslovanja Ostalih djelatnosti

PRIHOD OD PRODAJE

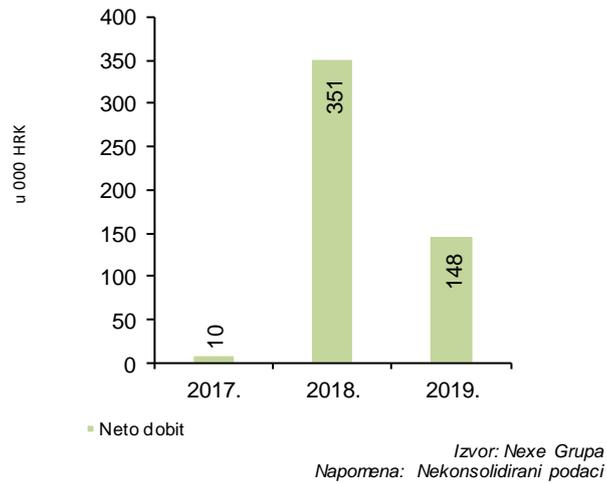

Izvor: Nexe Grupa
Napomena: Nekonsolidirani podaci

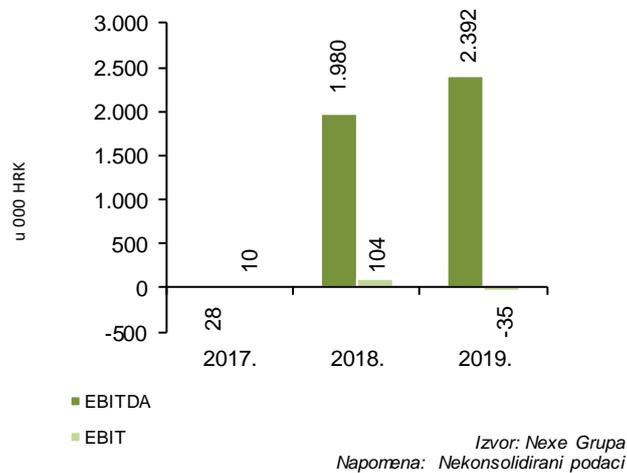
PRIHOD OD PRODAJE I EBITDA MARŽA

NETO DOBIT/GUBITAK

EBITDA I EBIT

9.1.5. Nexe Grupa

9.1.5.1. Investicijska ulaganja u Nexe Grupi

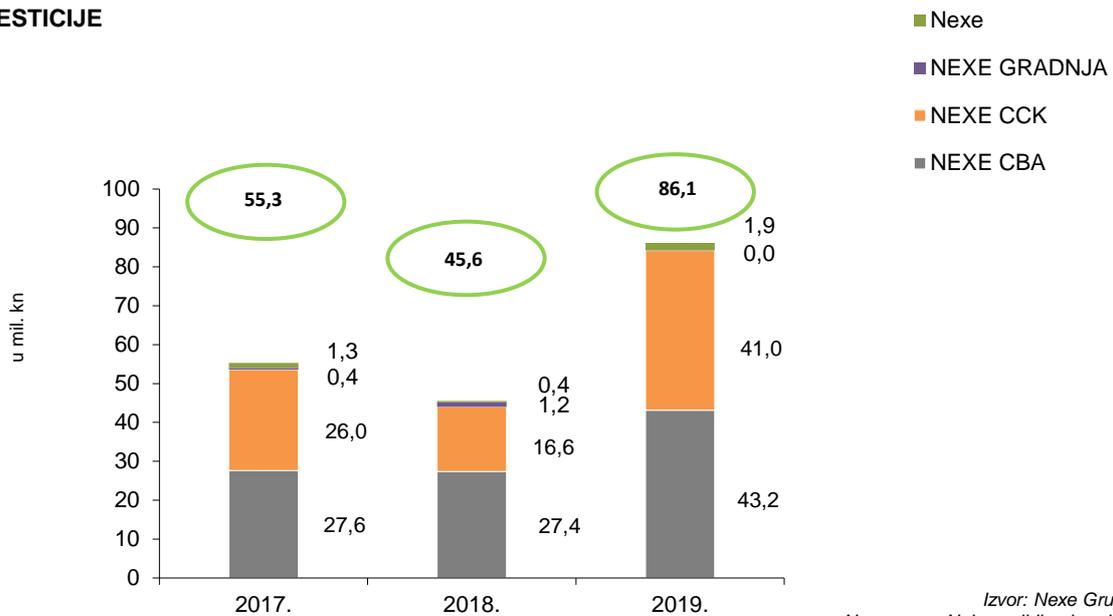
U skladu s trenutnim uvjetima poslovanja, investicije su primarno usmjerene u projekte koji za cilj imaju smanjenje troškova, povećanje energetske efikasnosti i povećanje stupnja zaštite okoliša.

Najznačajnije investicije odnose se na ulaganja u Našicecementu d.d. Našice i to najvećim djelom na novu liniju za uvrećavanje i paletizaciju cementa, drobilicu za pripremu RDF, sanaciju silosa cementa, zamjenu djela plašta peći, rekonstrukciju izmjenjivača te na redovno investicijsko održavanje. U dijelu betona i agregata izvršene su investicije najvećim djelom u proizvodnu opremu, mehanizaciju i transportna sredstva.

Od značajnijih ulaganja u Nexe ciglu, crijep i keramiku u 2019. godini imamo nastavak radova na rekonstrukciji kompletne linije C2 za proizvodnju crijepa, te investicijsko održavanje na liniji za proizvodnju opeke u Stražilovu. U Dilj je započeta rekonstrukcija na sušari i peći linije 2 kroz koju će se dobiti veći kapaciteti proizvodnje te manji specifični utrošci plina. U planu je da se da kraja I kvartala 2020. godine ista i završi i stavi u pogon.

Investicijska ulaganja u 2019. godini ostvarena su u iznosu od 86,138 milijuna kuna što je 40,585 milijuna kuna više u odnosu na 2018. godinu. Od ukupne vrijednosti investicija, 50% čine investicije u okviru segmenta Cement, betoni i agregati, a 48% u okviru segmenta Cigla, Crijep i Keramika.

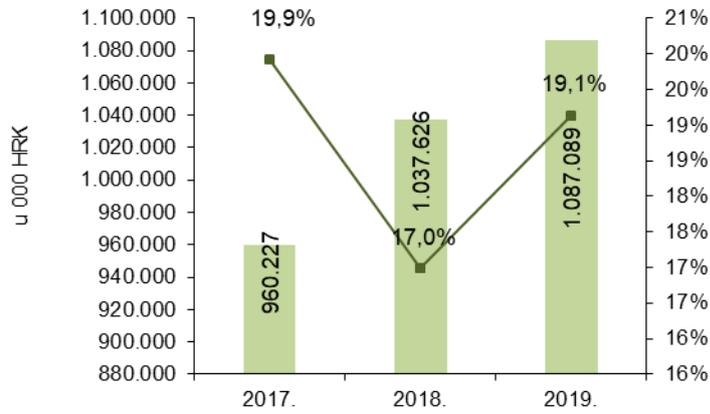
INVESTICIJE

Izvor: Nexe Grupa
Napomena: Nekonsolidirani podaci

9.1.5.2. Ključni pokazatelji poslovanja u Nexe Grupi

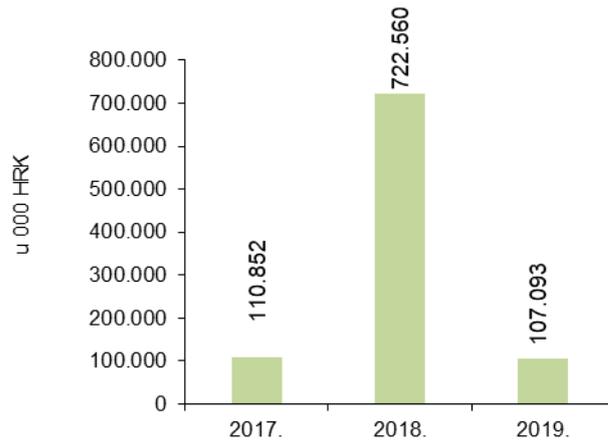
PRIHODI I EBITDA MARŽA

■ Poslovni prihodi
■ EBITDA marža

Izvor: Nexe Grupa
Napomena: Konsolidirani podaci

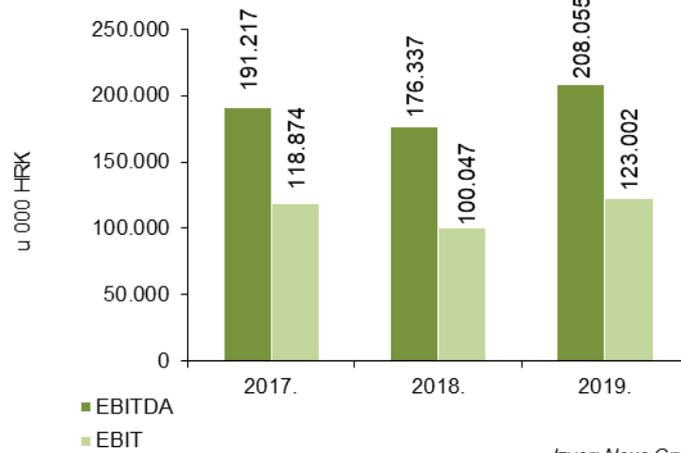
NETO DOBIT/GUBITAK

■ Neto dobit

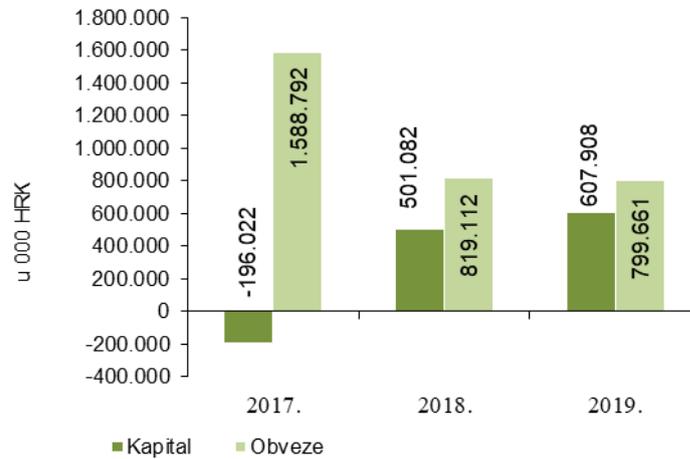
Izvor: Nexe Grupa
Napomena: Konsolidirani podaci

EBITDA i EBIT

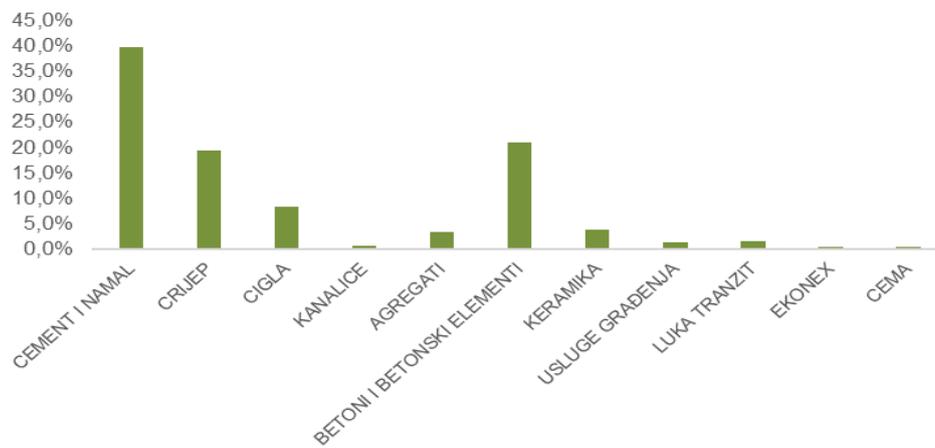
Izvor: Nexe Grupa
Napomena: Konsolidirani podaci

KAPITAL I OBVEZE

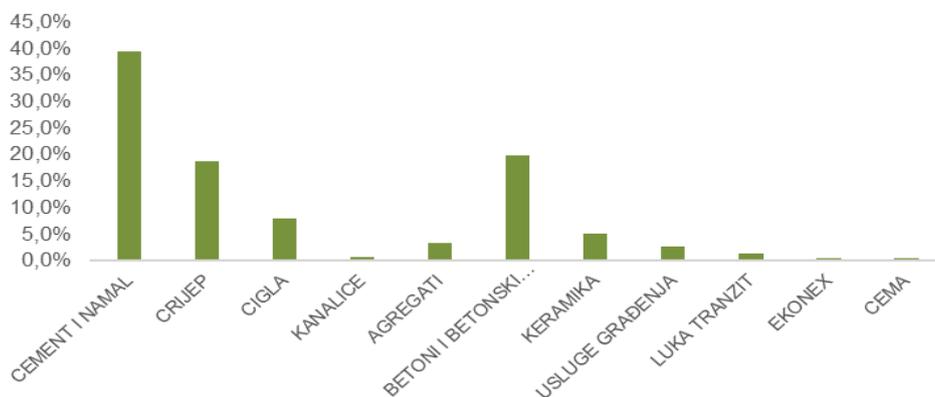

Izvor: Nexe Grupa
Napomena: Konsolidirani podaci

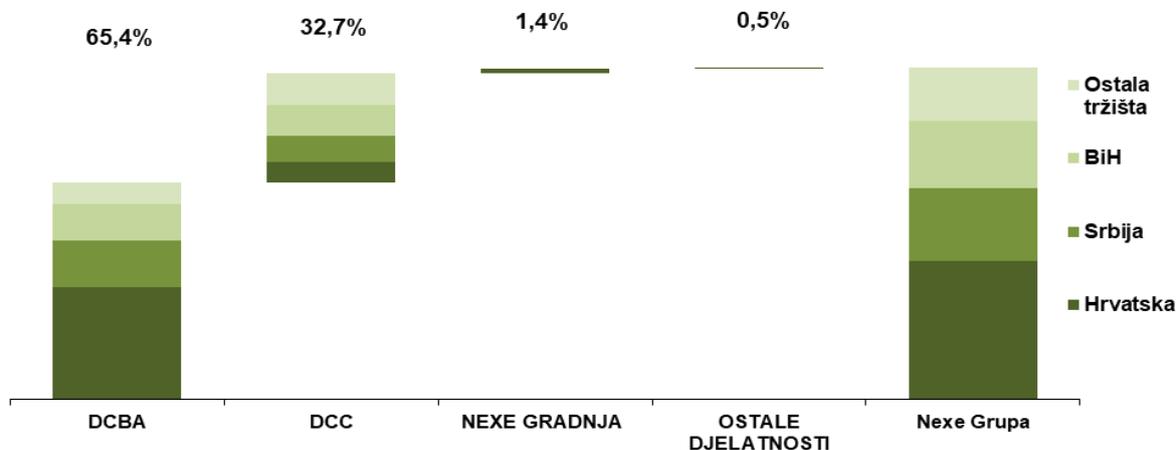
PRIHOD OD PRODAJE PO PROIZVODIMA U 2019. GODINI

PRIHOD OD PRODAJE PO PROIZVODIMA U 2018. GODINI

PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA PO GRUPAMA I TRŽIŠTIMA U 2019. G.

Izvor: Nexe grupa
Napomena: Nekonsolidirani podaci

Hrvatska	41,6%	Srbija	21,9%	BiH	20,2%	Ostala tržišta	16,3%
----------	-------	--------	-------	-----	-------	----------------	-------

Nexe Grupa je u 2019. godini ostvarila ukupne konsolidirane prihode u iznosu od 1.124.741.516 kn, što je u odnosu na ostvareni konsolidirani prihod u 2018. godini manje za 34,1%. Glavni razlog su značajno veći ostvareni financijski prihodi u 2018. godini po osnovi otpisa djela obveza po izdanoj obveznici.

Konsolidirani prihodi od prodaje u 2019. godini ostvareni su u iznosu od 1.031.716.704 kn, što čini rast od 7,6% u odnosu na 2018. godinu. Po svim vrstama proizvoda osim keramike ostvaren je rast. Rast je ostvaren na tržištu Hrvatske i Srbije, te na Ostalim tržištima i to prije svega na tržištu Mađarske, Rumunjske, Slovenije Bugarske i Makedonije. Osim količinskog rasta ostvaren je i cjenovni rast čemu je doprinio i značajan rast građevinske aktivnosti.

Tome u prilog idu i statistički podaci koji kažu da je BDP u Hrvatskoj kroz sva četiri kvartala 2019. godine bilježio rast, te je na nivou cijele godine realno porastao 2,9%, što je peta godina zaredom kako bilježi rast. Kada gledamo samo građevinski sektor, obujam građevinskih radova u prošloj godini u cjelini je povećan za 7%, uz rast radova na zgradama kao i na ostalim građevinskim objektima. Riječ je o nastavku rasta građevinske aktivnosti četvrtu godinu zaredom, pri čemu je dinamika ukupne građevinske aktivnosti ne samo viša od prethodne godine, nego je dosegla i najviše razine od 2008. godine.

Stoga je građevinarstvo prošle godine dalo važan doprinos u poboljšanju makroekonomske situacije u zemlji, osobito u porastu BDP-a i zaposlenosti. Predviđanja međunarodnih institucija govore nam da se za 2020. godinu očekuje dodatni rast BDP-a od 2,7%.

Treba naglasiti kako trenutno u Hrvatskoj postoje projekti čija realizacija u 2019. godini nažalost nije ostvarila željeni tempo izvršenja. Tu prije svega mislimo na projekat izgradnje Mosta Svilaj na granici sa BiH, kao djela koridora VC. Očekujemo i nastavak projekata izgradnje cesta kroz Baranju te nastavak rekonstrukcije pruge Dugo Selo – Križevci, Virovitica – Pitomača te početak radova na trasi Savski Marof - Zagreb. Očekuje se nastavak na projektima Hrvatskih voda. Od većih infrastrukturnih projekata tu je projekat izgradnje Pelješkog mosta koji je započet u 2019. godini i čiji se nastavak očekuje i u iduće 2 godine. Krajem 2019. godini završila je izgradnja Rotora u Zagrebu sa svim prilaznim cestama, projekat koji je sa sobom povukao velike količine građevinskog materijala i koji je bio jedan od generatora građevinskog rasta u RH. U planu za ovu godinu je nastavak izgradnje Sveučilišnog paviljona i knjižnice u Osijeku, nogometnog stadiona u Osijeku, bolnice u Sisku, stambeno poslovnih objekata u Hondlovoj i Španskom u Zagrebu kao i u svim ostalim većim gradovima u RH.

U BiH se tijekom 2019. godine očekuje početak radova na izgradnji Termoelektrane Ugljevik, Hidroelektrani Vranduk. Isto tako radi se na i trasi koridora VC sa BiH strane od Doboja prema granici odnosno prema mostu Svilaj.

U 2019. godini u Srbiji se očekuje pokretanje još nekoliko velikih projekata poput izgradnje Termoelektrane Kostolac, nastavka izgradnje auto ceste na trasi koridora X, projekt "Beograda na vodi" koji je započeo sa izgradnjom novog željezničkog kolodvora, projekti izgradnje vjetroelektrana u Vojvodini, pročištač otpadnih voda u Rumi, nastavak izgradnje hotelsko – turističkog centra na Zlatiboru, izgradnja i uređenje industrijske zone u Zrenjaninu, te nekoliko većih poslovno stambenih objekata u Beogradu, Zrenjaninu i Novom Sadu.

Grupa je u 2019. ostvarila 964.087.065 kuna troškova redovnog poslovanja, što je u odnosu na 2018. godinu više za 2,8% odnosno za 26,509 milijuna kuna, najviše u dijelu materijalnih troškova poslovanja kroz veće troškove energije jednim djelom kao posljedica rasta cijena energenata, prije svega petrol-koksa i ugljena, na svjetskom tržištu, a samim time i na našem domicilnom tržištu, a drugim djelom kao posljedica veće proizvodnje cementa, betona i agregata koju smo imali u 2019. godini. Rasli su nam i troškovi osoblja kao posljedica zapošljavanja novih ljudi prije svega u Našicecementu, Dilju, Poletu i IGMA-i, te djelom i kao posljedica rasta plaća.

Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 996.228.767 kuna koji u odnosu na prošlogodišnje ukupne rashode bilježe rast od 1,7%.

Grupa je u 2019. godini ostvarila ukupnu dobit iz redovnog poslovanja (EBIT) u iznosu od 123.002.275 kuna, što je u odnosu na ostvarenu dobit iz redovnog poslovanja (EBIT) u 2018. godini, rast za 22,955 milijuna kuna. EBITDA ostvarena na konsolidiranom nivou iznosi 208.054.797 kuna te je za 31,718 milijuna kuna veća u odnosu na prošlu godinu.

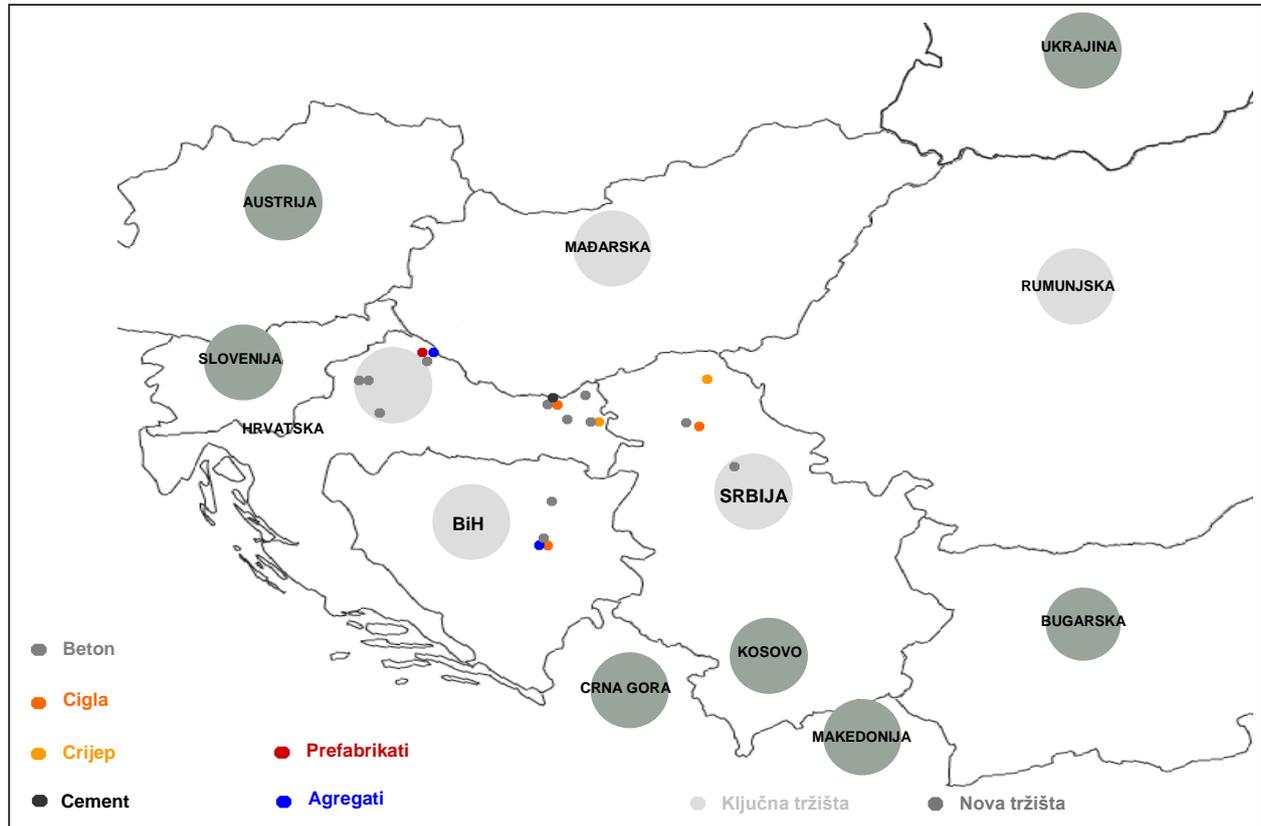
Uzimajući u obzir ostvarenu pozitivnu operativnu dobit (EBIT), ostvarene financijske prihode u iznosu od 37.652.176 kuna, financijske rashode u iznosu od 32.141.701 kuna, te trošak poreza na dobit u konsolidiranom iznosu od 21.338.571 kuna, dolazimo u konačnici do pozitivnog konsolidiranog rezultata Grupe u iznosu od 107.174.179 kuna koji umanjen za nekontrolirajuće interese uznosi 107.092.734 kuna.

Zahvaljujući dosadašnjim investicijskim ulaganjima u naše tvornice u energetske efikasnost, modernizaciju postojećih i izgradnju novih postrojenja, razvoj novih i unapređenje kvalitete postojećih proizvoda stvorili smo prostor za daljnje unapređenje naših tržišnih pozicija. Također očekujemo da će se kroz investicijske projekte u Hrvatskoj, te daljnje infrastrukturne projekte u Bosni i Hercegovini, te Srbiji, povećati plasman naših roba i usluga.

10. Strategija razvoja

Strategijom razvoja Nexe Grupa kontinuirano postavlja najviše standarde kako bi ispunila očekivanja kupaca kroz nove proizvode i usluge. Nastoje se proizvesti proizvodi koji će zadovoljiti potrebe u svim segmentima tržišta na kojima je prisutna Nexe Grupa, uz uvažavanje lokalnih posebnosti.

Nexe Grupa vodi se strategijom rasta i troškovnom učinkovitošću kroz alternativne izvore energije prema principima održivog razvoja i društveno odgovornog poslovanja.

Očekivanja u 2020. godini temeljena su prije svega na trenutnoj situaciji na tržištima na kojima posluje Nexe Grupa. Fokus će biti na optimizaciji poslovanja kroz djelotvornije korištenje jeftinijih energenata (ugljen i petrol koks) te povećanje udjela alternativnih goriva u ukupnoj energetske bilanci.

Jedna od većih prepreka gore navedenim mogućnostima, je nelikvidnost tržišta koja dolazi kao rezultat makroekonomskih utjecaja na gospodarstvo u cjelini. Utjecaj na poslovanje također ima tečajni rizik odnosno stabilnost tečaja. Velike tečajne razlike u dijelu financijskih rashoda tvrtki članica Nexe Grupe posebno su izražene kod društava koja svoje poslovne prihode temelje na izvozu roba ili imaju značajnije iznose kreditnih obveza vezanih uz strane valute. Rast tečaja usko je povezan s rastom stope inflacije u zemlji što za posljedicu ima pad kupovne moći stanovništva.

S obzirom na još uvijek prisutan problem nelikvidnosti gospodarskoga sustava, naša očekivanja za 2020. godinu sveli smo na zadržavanje postojeće razine aktivnosti tako da nema značajnijega rasta u pogledu prihoda. Posebna pozornost usmjerit će se na troškovnu stranu i njihovu maksimalnu racionalizaciju te na upravljanje likvidnošću odnosno novčanim tokovima. Očekujemo nastavak investicijskih aktivnosti koje su započete u 2019. godini prije svega u segmentu cementa i crijepa koji će nam u budućnosti donijeti uštede u procesu proizvodnje prije svega na energiji i efikasnijem vođenju procesa proizvodnje.

U 2020. godini očekuje se nastavak započetih infrastrukturnih projekata te otvaranje i pokretanje novih koji su pretpostavka i nosioci daljnjeg gospodarskog oporavka.

11. Rizici poslovanja

11.1. Rizik industrije

Industrija građevinskog materijala ovisna je o razvoju graditeljstva koje je izravno povezano s općim stanjem gospodarstva. Unutar svakoga tržišta u regiji u kojoj Nexa Grupa posluje graditeljstvo je ciklično i ovisno o gradnji stambenih i poslovnih objekata, o ulaganjima u javnom sektoru, te o ulaganjima države u infrastrukturne projekte. Rast na tržištu graditeljstva snažno je povezan s rastom bruto domaćega proizvoda na pripadajućem geografskom tržištu. Isto tako, financijski rezultati Nexa Grupe snažno su ovisni o kretanju BDP-a država u kojima Nexa Grupa posluje. Na građevinska tržišta također utječu i drugi makroekonomski čimbenici, poput demografskih čimbenika, kretanja kamatnih stopa na dugoročna zaduženja i dostupnost financiranja te potrošnja i politike monetarnih vlasti i države, koji su izvan kontrole Nexa Grupe.

Sadašnje slabo globalno gospodarsko okruženje dovelo je do značajnoga pada u sektoru graditeljstva općenito. Ako se globalna graditeljska tržišta nastave smanjivati, ili ako ne dođe do oporavka od ovakvih okolnosti, ili taj oporavak bude vrlo spor, to bi moglo imati bitan nepovoljan učinak na poslovanje, financijski položaj i poslovne rezultate Nexa Grupe.

Politika Vlade, kada je riječ o razvoju transportne infrastrukture, gradnji u javnom sektoru i stanogradnji, ima značajan učinak na potražnju za proizvodima Nexa Grupe te, posljedično, i na njezinu profitabilnost. Budući prihod Nexa Grupe djelomično ovisi i o tekućim ili očekivanim potporama, uključujući i one potpore koje čine dio javnih programa gospodarskog oporavka u sektoru graditeljstva koji se provode ili se planiraju provesti na nekoliko tržišta Nexa Grupe kao što su Hrvatska, Srbija, Bosna i Hercegovina, Mađarska, Rumunjska i Slovenija. Ako se državna potrošnja smanji ili se odustane od programa potpore graditeljstvu, potražnja za građevinskim materijalom Nexa Grupe bit će manja od očekivane. Rezovi u državnoj potrošnji mogli bi smanjiti sredstva raspoloživa za potrošnju na proizvode Nexa Grupe, što bi moglo imati bitan i nepovoljan učinak na prodaju i dobit Nexa Grupe.

Nexa Grupa je usredotočena na povećanje svojeg udjela na tržištu građevinskog materijala u Hrvatskoj, Srbiji, Bosni i Hercegovini, Mađarskoj, Rumunjskoj i Sloveniji. To širenje ovisi o gospodarskom rastu tih zemalja, kao i o sposobnosti Nexa Grupe da se prilagodi i bude fleksibilna na izuzetno konkurentnom tržištu.

11.2. Rizik konkurencije

Tržišta na kojima Nexa Grupa posluje su regionalna tržišta kojima dominiraju uglavnom regionalni i lokalni čimbenici konkurentnosti. Ti čimbenici osobito uključuju broj konkurenata na danom tržištu, stupanj vertikalne integriranosti takvih konkurenata i njihove cjenovne politike, razvoj regionalne potražnje i kapaciteta, dostupnost i cijenu sirovina, učinak ostalih troškova, mogući ulazak dodatnih konkurenata na tržišta, ili promjene u uvjetima tržišnog natjecanja kroz povećanja uvoza ili prvih uvoza na tržišta od strane konkurenata. Slijedom toga, cijene koje bi Nexa Grupa mogla naplaćivati svojim kupcima vjerojatno se neće bitno razlikovati od cijena ostalih proizvođača istih proizvoda na istim tržištima. Sukladno tome, profitabilnost Nexa Grupe načelno je ovisna o stupnju potražnje za takvim građevinskim materijalom i uslugama u cjelini te o sposobnosti da kontrolira svoju djelotvornost i troškove poslovanja. Cijene na tim tržištima podložne su promjenama u odgovoru na razmjerno male promjene u ponudi i potražnji, općim ekonomskim uvjetima te u ostalim tržišnim uvjetima koji nisu pod kontrolom Nexa Grupe. Kao posljedica toga, Nexa Grupa u budućnosti se može suočiti s padom cijene, marže ili prodaje.

K tome, ti čimbenici često su podložni različitim događajima na tržištima na kojima Nexa Grupa posluje. Pojedinačni regionalni i lokalni čimbenici konkurencije mogli bi se u budućnosti promijeniti, značajno zaoštavajući konkurenciju u pojedinim regijama ili državama. Ulazak na tržište novih konkurenata ili rast uvoza građevinskog materijala na tržištima na kojima Nexa Grupa posluje mogli bi dovesti do prevelike ponude u tim regijama, a možda i do prekapacitiranosti tih tržišta, što bi imalo za posljedicu pad cijena proizvoda.

Da bi zadržala ili dodatno ojačala svoj položaj na tržištu, Nexa Grupa se oslanja na tekuća ulaganja u područjima razvoja i proizvodnje te na svoju mrežu usluga i distribucije.

11.3. Ekološki rizik

Ekološki rizik predstavlja moguća zakonska regulativa koja se odnosi na klimatske promjene. Tijekom 2019. provedene su aktivnosti vezano za dodjelu besplatnih jedinica emisija CO₂ za razdoblje 2021.-2025.. Ovo dovodi do dodatnog opterećivanja već opterećenog gospodarstva pa tako i tvrtki Nexe Grupe koje su obveznici ishođenja Dozvole za emisiju stakleničkih plinova. Zahtjevi za zaštitom okoliša i monitoringom sastavnica okoliša sve su veći te se i značajna sredstva ulažu kako bi se maksimalno ispunili svi zahtjevi propisani okolišnim dozvolama.

Našicecement d.d. Našice posjeduje i certifikat zaštite okoliša ISO 14001:2015, certifikat zdravlja i sigurnosti prema BS OHSAS 18001:2007 te certifikat Sustav upravljanja energijom ISO 50001:2011.

Politika energije, zaštite okoliša i zdravlja i sigurnosti Našicecimenta d.d. Našice prikazuje opredijeljenost tvrtke održivom razvoju i neprekidnom poboljšavanju svojih procesa te smanjivanju negativnog utjecaja, kako na okoliš tako i na zdravlje i sigurnost zaposlenih te racionalnu uporabu energije.

11.4. Tehnološki rizik

Stalnim ulaganjem u novu tehnologiju, praćenjem svjetskih trendova u korištenju raznih dodataka za proizvodnju gotovih proizvoda te zamjenom postojećih energenata s alternativnim gorivima, tvrtke u sustavu Nexe Grupe koriste ove mjere kako bi se aktivno zaštitile i upravljale tehnološkim rizikom koji je prisutan u industriji građevinskih materijala.

11.5. Upravljački i kadrovski rizik

Stručan, iskusan i motiviran management na svim hijerarhijskim razinama, jedan je od preuvjeta za ostvarenje strategije i ciljeva poslovanja Nexe Grupe. Posebna se pozornost posvećuje edukaciji zaposlenika što je od velikog značaja za njihov osobni razvoj i razvoj Nexe Grupe u cjelini. Provođenjem projekta Fokusiranoga razvoja stručnjaka i managera čiji je cilj, sukladno strateškim ciljevima poslovanja Nexe Grupe, unaprijed pripremiti grupu mladih stručnjaka i managera za buduće izazove koji su iskazali potencijal i spremnost za osobni razvoj za potencijalna radna mjesta više razine zahtjevnosti, minimiziran je rizik odlaska ključnih managera koji bi eventualno mogao imati negativan utjecaj na poslovanje Nexe Grupe.

12. Nefinancijsko izvješće

12.1. Zaštita okoliša

Tijekom 2019. provedene su redovne aktivnosti praćenja stanja okoliša te obaveznog izvješćivanja. Nastavljena je dobra suradnja sa institucijama i nadležnim tijelima. Sve tvrtke su redovno izvršavale svoje obveze po pitanju emisija stakleničkih plinova ali i ostalih sastavnica okoliša sukladno obvezama iz relevantnih dozvola i propisa.

Tvrtke redovno izrađuju sva zakonska izvješća i dostavljaju nadležnim tijelima uključujući podatke za Registar onečišćivanja okoliša (ROO), Godišnje izvješće o kontinuiranom i povremenom mjerenju emisija u zrak, Izvješća o sakupljanju i uporabi otpada, Izvješća o ispuštanjima u vode i drugo.

Redovito se provodi održavanje i kontrola stabilnosti automatskog mjernog sustava (AMS) sukladno QAL-3 iz norme HRN EN 14181 u Našicecementu d.d.

Mjerenja provedena u 2019. su bila:

VRSTA MJERENJA	UČESTALOST MJERENJA	IZVOĐAČ MJERENJA
NAŠICECEMENT d.d. MJERENJE EMISIJE U ZRAK PRAŠKASTIH TVARI, SO ₂ I NO _x	KONTINUIRANO	NAŠICECEMENT
NAŠICECEMENT d.d. MJERENJE EMISIJE U ZRAK TOC, HCl, HF i NH ₃ ..	KONTINUIRANO TIJEKOM SUSPALJIVANJA OTPADA	NAŠICECEMENT
NAŠICECEMENT d.d. MJERENJE EMISIJE U ZRAK DIOKSINA I FURANA TE TEŠKIH METALA	DVA PUTA GODŠINJE TIJEKOM SUSPALJIVANJA OTPADA	OVLAŠTENA ORGANIZACIJA
NAŠICECEMENT d.d., DILJ d.o.o. POGON NAŠICE MJERENJE EMISIJE PRAŠKASTIH TVARI, SO ₂ I NO _x I UKUPNIH TALOŽNIH TVARI TE SADRŽAJ TEŠKIH METALA U NJOJ	KONTINUIRANO	NAŠICECEMENT OVLAŠTENA ORGANIZACIJA
SVE TVRTKE MJERENJE EMISIJE U ZRAK PRAŠKASTIH TVARI I PLINOVA	POVREMENO (JEDNOM U 5 GODINA)	OVLAŠTENA ORGANIZACIJA
SVE TVRTKE MJERENJE KAKVOĆE OTPADNIH VODA	KVARTALNO	OVLAŠTENA ORGANIZACIJA
NAŠICECEMENT d.d. UMJERAVANJE SUSTAVA ZA KONTINUIRANO MJERENJE EMISIJA ONEČIŠĆUJUĆIH TVARI	JEDANPUT U DVIJE GODINE	OVLAŠTENA ORGANIZACIJA
SVE TVRTKE ANALIZE OTPADA	PO ISTEKU IZVJEŠĆA	OVLAŠTENA ORGANIZACIJA

Rezultati kontinuiranog mjerenja Našicecementa d.d. i to na parametre onečišćenja: emisije praškastih tvari, SO₂, NO₂, TOC, HCl, HF i NH₃ na ispustu rotacijske peći, prikazani su u tablici i dijagramima ispod:

Onečišćujuća tvar		NO ₂	SO ₂	PT	TOC	HCl	HF	NH ₃
GVE		500	400	20	300	10	1	50
mjerna nesigurnost		42,02	5,4	0,43	4,36	1,32	0	1,01
broj dnevnih prosjeka <dnevna GVE + mjerna nesigurnost		288	288	288	288	288	288	288
godišnji prosjek dnevni vrijednosti (mg/Nm ³)		434,29	272,58	2,66	159,13	4,67	0,02	15,16
Mjesečni prosjek dnevni vrijednosti (mg/Nm ³)	siječanj	453,71	192,85	1,25	113,99	4,64	0,00	28,79
	veljača	409,24	244,91	1,31	105,73	4,63	0,00	11,54
	ožujak	388,32	120,96	1,38	106,68	4,10	0,00	10,34
	travanj	439,67	240,57	1,31	116,44	3,78	0,00	14,27
	svibanj	434,35	202,62	1,44	106,48	3,27	0,00	13,19
	lipanj	431,32	274,24	2,12	180,10	5,60	0,01	16,18
	srpanj	434,86	317,49	3,05	168,49	3,87	0,02	8,84
	kolovoz	427,30	314,63	2,14	137,43	4,67	0,01	16,93
	rujan	433,12	318,89	1,82	183,04	5,60	0,00	14,32
	listopad	428,72	290,33	4,70	184,31	5,25	0,00	12,60
	studeni	437,82	297,48	4,70	222,14	5,38	0,05	15,03
	prosinac	435,40	316,98	4,56	199,88	4,85	0,15	13,15
	prosjek	429,49	261,00	2,48	152,06	4,64	0,02	14,60

Staklenički plinovi

Predaje emisijskih jedinica sa korisničkih računa na korisnički račun Registra EU obavljena su u zakonskom roku. Obveznicu su Našicecement d.d. i Dilj d.o.o. Pogon I, Pogon Slavonka i Pogon Našice. Izvješće o emisijama stakleničkih plinova kao i izvješće verifikatora su dostavljeni u Ministarstvo zaštite okoliša i energetike u skladu sa propisima.

Kvaliteta zraka

Kvaliteta zraka se prati u tvrtkama Našicecement na lokaciji proizvodnje cementa u Našicama, proizvodnje betona u Osijeku i proizvodnje betona u Zagrebu (Sesvete) te u tvrtki Dilj d.o.o. Pogon Našice. U Našicama se kvaliteta zraka prati putem ovlaštene tvrtke (ukupna taložna tvar i teški metali) i putem stanice za praćenje kvalitete zraka a podaci se kontinuirano dostavljaju u Ministarstvo zaštite okoliša i energetike. Na ostalim lokacijama Našicecementa i u tvrtki Dilj d.o.o. se prati ukupna taložna tvar i teški metali.

Prema rezultatima mjerenja, a sukladno regulativi RH zrak je klasificiran kao I kategorije u odnosu na NO₂, SO₂ i lebdeće čestice PM₁₀, a izmjerene količine ukupne taložne tvari, metala Pb, Cd, Tl, Ni, As i Hg u ukupnoj taložnoj tvari su bile ispod granične vrijednosti.

Svi podaci su dostupni na web stranicama Ministarstva zaštite okoliša i energetike.

Podaci o kvaliteti zraka sa mjerne stanice Zoljan - Našicecement d.d.:

STATISTIČKA OBRADA MJERNIH REZULTATA NA POSTAJI ZOLJAN ZA 2019. GODINU				
Statistički parametar / Onečišćujuća tvar	NO ₂ µg/m ³	SO ₂ µg/m ³	*PM ₁₀ µg/m ³	PM ₁₀ µg/m ³ kor.
Minimalna satna vrijednost	-2,94	-1,40	0,02	-
Maximalna satna vrijednost	500,34	73,97	366,50	-
Srednja vrijednost satnih vremena usrednjavanja	8,17	7,97	15,66	-
Median satnih vremena usrednjavanja	6,92	6,06	12,05	-
Percentil 99,73 satnih vremena usrednjavanja	-	40,39	-	-
Percentil 99,79 satnih vremena usrednjavanja	51,00	-	-	-
Minimalna 24 satna vrijednost	-1,75	-0,96	3,18	5,27
Maximalna 24 satna vrijednost	46,89	29,32	88,23	148,35
Srednja vrijednost 24 satnih vremena usrednjavanja	8,18	7,99	15,44	22,46
Median 24 satnih vremena usrednjavanja	7,76	6,74	13,33	18,98
Percentil 99,2 24 satnih vremena usrednjavanja	-	28,35	-	-
Percentil 90,4 24 satnih vremena usrednjavanja	-	-	27,20	39,88
Valjanih rezultata satnih vremena usrednjavana (%)	97,30	100,00	94,40	-
Valjanih rezultata 24 satnih vremena usrednjavana (%)	97,20	100,00	97,80	97,81
Broj prekoračenja satnog GV	1	0	-	-
Broj prekoračenja 24 satnog GV	-	0	3	19
Prekoračenje godišnje GV	NE	-	NE	NE
Prekoračenje praga upozorenja	NE	NE	-	-
Pragovi procjene	< donjeg	< donjeg	> donjeg < gornjeg	> gornjeg
Kategorija kvalitete zraka	prva	prva	prva	prva

Rezultati praćenja i mjerenja otpadnih voda

Tijekom 2019. godine se provodio redovan nadzor kvalitete otpadnih voda u skladu sa Okolišnim dozvolama i Vodopravnim dozvolama. Nije bilo prekoračenja propisanih vrijednosti.

Gospodarenje otpadom

Po dobivanju uporabne dozvole za rad postrojenja za doziranje RDF-a ishođena je dozvola za gospodarenje otpadom kojom su obuhvaćeni postupci zbrinjavanja i uporabe otpada u skladu s Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19). Time je nastavljeno kontinuirano korištenje RDF-a u proizvodnji klinkera u svrhu energetske uporabe nakon završetka probnog rada postrojenja.

U 2019. godini se oko 27% energije iz fosilnog goriva supstituiralo se energijom iz alternativnih goriva kao nadomjestak ugljenoj prašini (gorivo iz otpada – 19.892 t, otpadna ulja I. i II. kategorije – 5938 t i otpadne automobilske gume – 802 t). U Organizaciji su zbrinjavane i ostale vrste otpada: otpadna biljna tkiva, otpad od keramike, narkotici, otpad iz uljare te otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih vode. Ukupno oporabljeno (energetska i materijalna) je 88.913 t.

12.2. Energija

Sustav upravljanja energijom predstavlja iskorak prema boljem upravljanju energijom i troškovima. U Našicecimentu je udio troška energenata u ukupnom trošku proizvodnje izuzetno visok 45-50% u ukupnim troškovima.

Najveći udio troška u energentima i dalje zauzimaju fosilna goriva (ugljen, petrol koks, prirodni plin, dizel), a najveći potrošači energenata su rotacijska peć, mlin sirovine i mlinovi cementa.

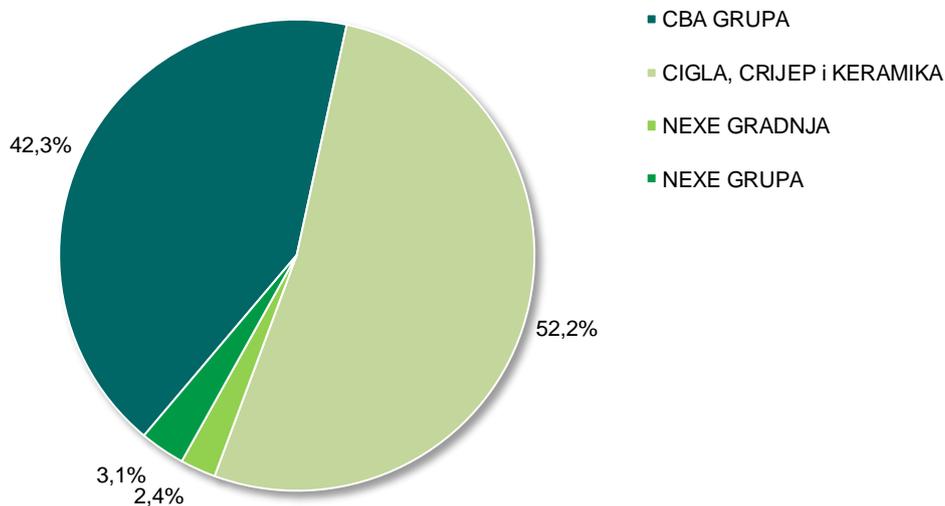
Uzimajući u obzir ISO 50001, energetska učinkovitost i globalno aktivnosti smanjenja emisija CO₂, svake godine se radi na smanjenju udjela fosilnih goriva. Zadnjih godina trend je smanjenja udjela fosilnih goriva sa povećanjem udjela postojećih alternativna goriva koja se koriste i uvođenjem novih goriva u postrojenju.

Našicecement d.d. će narednih godina uložiti dodatne napore da bi se postigle maksimalne razine korištenja alternativnih goriva i povećala ukupna energetska učinkovitost cijelog postrojenja.

12.3. Ljudski resursi

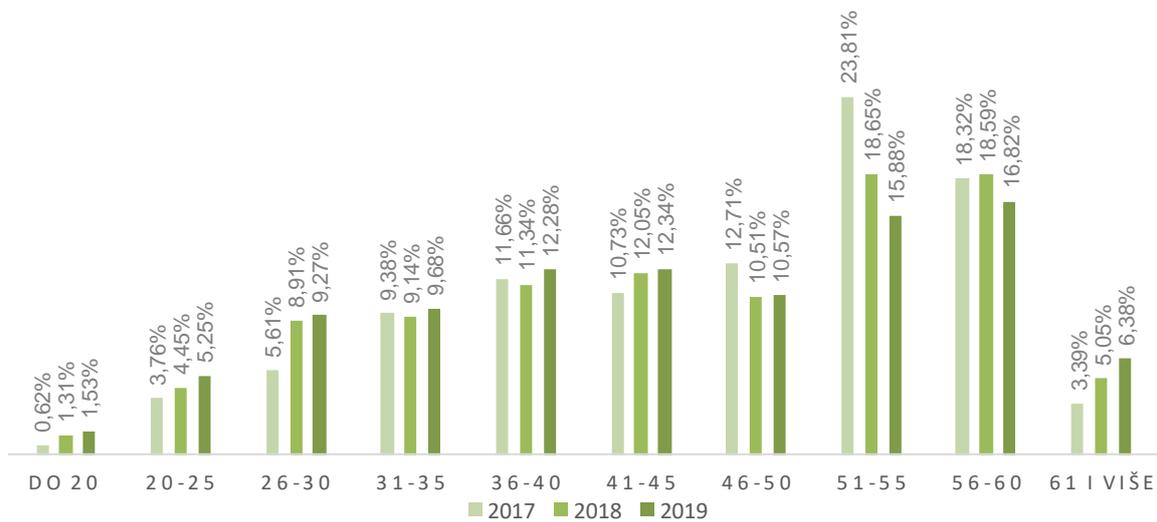
Na kraju 2019. godine u Nexe Grupi ukupno je bilo 1.694 zaposlenih, od čega u Nexe cementu, betonima i agregatima 716, u Nexe cigli, crijepu i keramici 885, u Nexe gradnji 41, u Nexe grupi d.d. 52.

PREGLED ZAPOSLENIKA PO DIVIZIJAMA

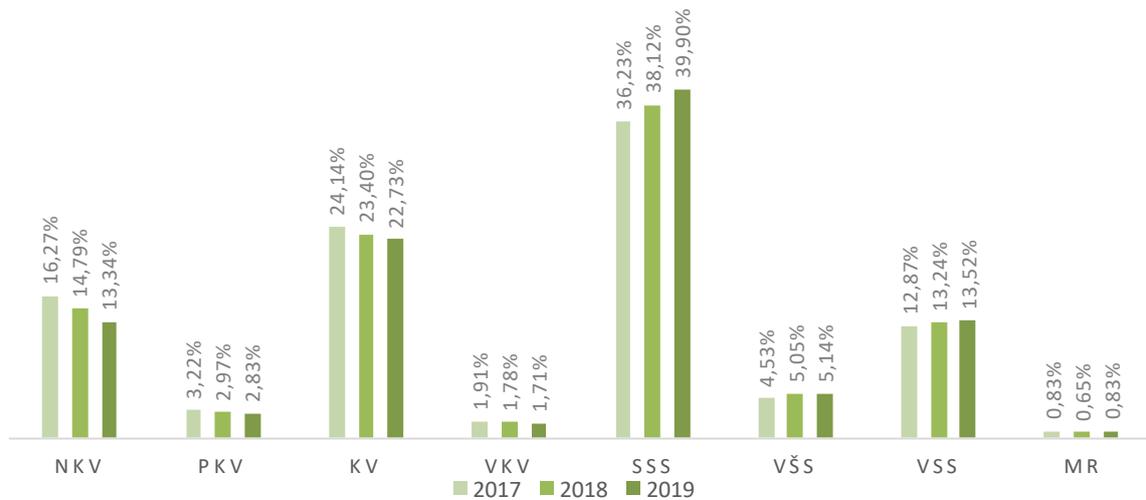
Izvor: Nexe Grupa

DOBNA STRUKTURA GRUPE NA DAN 31.12.

Izvor: Nexe Grupa

KVALIFIKACIJSKA STRUKTURA GRUPE NA DAN 31.12.

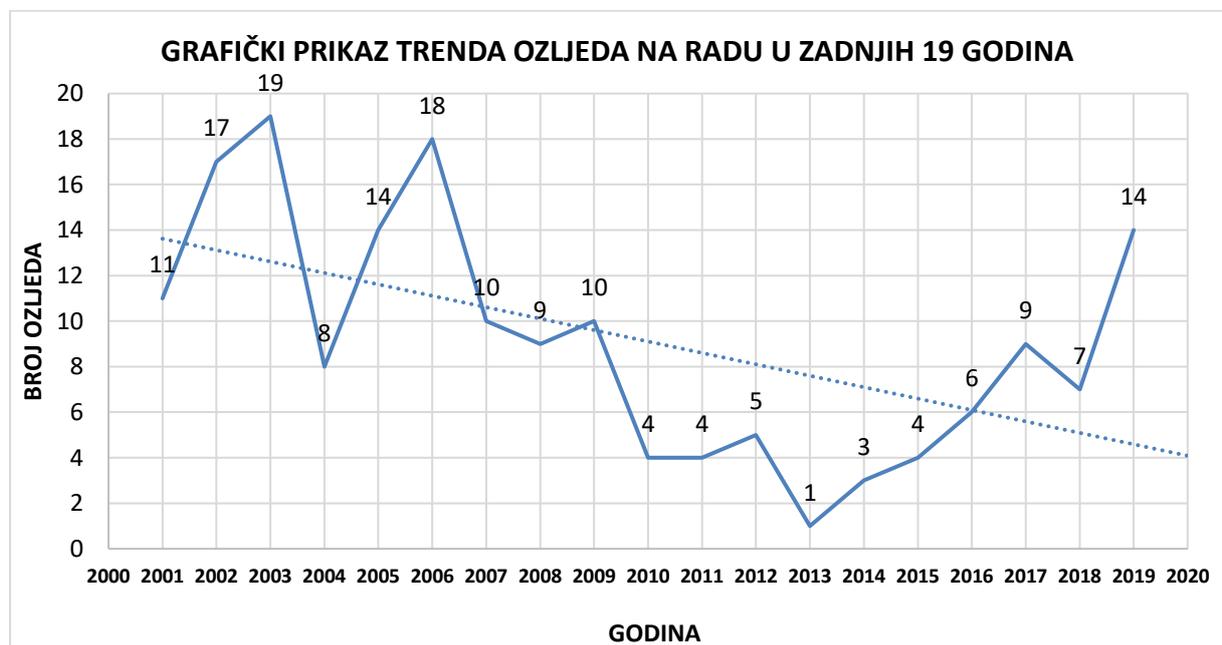

Izvor: Nexe Grupa

Ozljede na radu

Na kraju kalendarske godine provodi se analiza ozljeda na radu. Tijekom 2019. godine su redovno provedena sva zakonom propisana mjerenja i ispitivanja sredstava rada, radnog okoliša te zdravlja radnika.

U Našicecementu nije evidentiran niti jedan slučaj profesionalne bolesti. Prikaz kretanja broja ozljeda na radu i izgubljenih radnih dana u Našicecementu d.d. po osnovu ozljeda na radu u zadnjih 19 godina.

12.4. Sponzorstva i donacije

Nexe Grupa svojom se Politikom kvalitete obvezala poslovati u skladu s principima društveno odgovornog poslovanja, a koji između ostalog podrazumijevaju i dobrovoljnu brigu o društvu odnosno lokalnoj zajednici u kojoj posluje. Jedan od smjerova takvog poslovanja su i donacije i sponzorstva, posebno podrška projekata lokalnih zajednica u kojima djeluju tvrtke Nexe Grupe. Cilj takve politike je podizanje kvalitete života ljudi u zajednici, ulaganje u razvoj sporta, očuvanje kulturne baštine lokalne zajednice i slično.

Tijekom 2019. godine Nexe Grupa je podržala niz projekata u vrijednosti 8,7 milijuna kuna, a ističe se dugogodišnje ulaganje u razvoj rukometa u Našicama kroz Rukometni klub Nexe.